

ILAGET MALIGATSANGIT ATUTTAUSOT NEWFOUNDLANDIMIUNUT LABRADORIMIUNULLU

PINGAJUNGAT ALLATAUGESIMAJUNI

PUBLIC LEGAL INFORMATION
Association of NL

PITANGIT

Tusagatsak AngajukKaunet Aulatsijinganit.....	2
Ilaget Maligatsatigut Idluatsaivingit NL	3
Kaujimatitaugutet Ilingajut Namminik kiggatudlutik IkKatuijiKagatik IdluatsatauKattajunut.....	5
Ilaget Idluatsataunnimut Ikajuttaugutingit	9
Maligatsatigut Ikajuttaugutik	14
katititaunnik	17
Asiangutitsinik Atimmik	19
Angiggaminut kântrâktet.....	21
Aviutinnik.....	25
AviKatigennik PiKutininik.....	29
katititausimannikut PiKutigijajut Allait Nunanginni.....	33
Tigumiagusik amma PivitsaKattitaugusik.....	35
Atatsiângata/Anânsiangatalonnet Pivitsangit.....	39
Sugusiup Ikajutsitaugutinga	40
Aippagijaup Ikajutsitaugutinga.....	47
Ikajutsitaugutiup AtuliaKittitaugutinga.....	51
NunakKatigengituni Pitsatunigijajut Ikajutsitaugutet Tilitsiutinginnut PikKujak.....	53
Annainâk, Angutennâlonnet Aippagetitit katingajok.....	55
katititausimagatik Aippagetitit katingajut	60
Silatânit tikitainnasimajut Canadamut	64
Tiguattânik	68
Ilaget Pilukâgutinningit.....	72
Paigijaugutingit Suguset	75
InutuKait Pilukâttaugutingit	80
Ikajuttigennikut Ilaget Maligatsanga	82
Ikajuttaugutigijausot Tulligetitausimajut.....	83

TUSAGATSAK ANGAJUKKAUNET AULATSIJINGANIT

Inulimât Maligatsanik Kaujimajautitsigiamut katutjiKatigennik Newfoundland Labradorimilu (PLIAN) kenaujaliugani katutjiKatigenniuujuk katsungaigutiKajuk ilinniatsigiamut Newfoundlandimiunik Labradorimiuinillu pidjutigijaugutinginnik maligatsait. PitaKatitsiKattavugut inulimât maligatsanginnut ilinniataugutitsanik ammalu Kaujimajautitsigiamut ikajuttaugutinnik tugâgutiKadluta piguvalliatitsigiamut pivitsagijaujunik tunganattumik pitsiaviuKattagiamut.

KanuttoniKavugut tâna sakKititausimajuk atuatsijunik ilonnâgut KaujitsiluakKulugu pillugit ilaget maligatsangit Newfoundlandimi Labradorimilu. Asianguititausimalimmata ilaget maligatsangit attuiniKasimajunik maligatsatigut pivitsagijanginnik ammalu pigatsagijaugiaKaKattatunik immigojunut ilagenullu. **Tamakkua Kaujimattitaugutet tapvani atuagammi tugâgutigijaungit maligatsatigut uKaudjigiagutigijaugiamut, tâvatuak sakKititsigiamut ilonnâgut takutsautitsigunnatunik. UKâlautiKagiamut namminik ipvit Kanuilingannigjannut, ilinnik uKâlakKujivugut ikKatujimmut kamaKattatumut ilingajunik ilaget maligatsanginnut.**

Kujalipvigidlugit KaujimajaukKujivugut tainna SuliaKapvinga Idluatsataugutinnut Canadami kenaujattâitsisimanninganut atugatsanik sakKititsigiamut, allasânguttitautitsigiamut ammalu nenittautitsigiamut tâtsuminga pingajuangulittumik allatausimajumik pillugit *Ilaget Maligatsangit Atuttausot Newfoundlandimiunut Labradorimiunullu*. KaujimajaukKujigivugut, nakummeviKallutalu unuttunik inunnik ikajusimajunik Kaujisannikut, allasimajuttigut, Kimiggugiallanikkut ammalu âkKisuigiaKattanikkut. Ikaotigisimajatsi angijumik Kujaliutigijaummagittut.

Tâkkua *Ilaget Maligatsangit Atuttausot Newfoundlandimiunut Labradorimiunullu* sakKititausimajut ununningit tungavigijauluattilugit PLIAN-ikut sivullipângani ammalu kingulliani allasimajangit *Ilaget Maligatsanginnut Atuttausot ilingatillugit Annanut Newfoundlandimiunut Labradorimiunullu*, pitaKatitsisimajunik ilaget maligatsanginnut Kaujimattitaugutitsanginnik inuit prâvinsitini jarigiallâtigut. Tainna allatausimajuk sivungani idjasittitausimajuk Ilaget Maligatsanginnik Atuttausimajunik Nova Scotia katutjiKatigenginnut taikkua Canadalimâmi katutjiKatigennanganut Annait amma Maligatsait, taikkua Maligatsanik Kaujisapviligijinnit Nova Scotia-mi amma Prâvinsimi UKaudjigiagjudlutik katimattinit Iitagijaugutinginnut Annait, Newfoundlandimi Labradorimilu.

Kevin O'Shea
AngajukKaunet Aulatsijinga

**Asinginnut allataugi allagunnangitut angutiKasimatinnagu
PLIAN 2014 ISBN # 978-1-894829-86-1**

- Innu-Aimun (Mushuau) allasânguttisisimajok Damien Benuen amma Dr. Marguerite MacKenzie
- Innu-Aimun (Sheshatshiu) allasânguttisisimajok Kanani Davis amma Dr. Marguerite MacKenzie
- **Inuttitut allasânguttisisimajok Louisa Kojak**
- French-itut allasânguttisisimajok Steven Watt

ILAGET MALIGATSATIGUT IDLUATSAIVINGIT NEWFOUNDLAND AMMA LABRADORIMI

Ilaget maligatsangitigut kamagijaugutiKaKattatut Newfoundland Labradorimilu tusáttauKattatut Prâvinsimi ubvalu Puttunippâmi Iduatsaivimmi KaujijaukKât-lugit ikajuttaujut nanimiungummangâta ammalu sunaumrangât pidjutigijanga(ngit) kamagijaugutingani. Atânejuni pitaKatitsivugut ilonnâgut Kaujimattitaugutinnik ikajuttaugutitsanginnik inuit kajusititsigiaKalimmata nallianik idluatsaivimmik atujut-saumangâta. Tamannaugaluattiluguli, pimmagittukut isumatsasegutiKavugut immigo-jut uKâlakKudlugit ilaget maligatsanginnut ikKatuijimmut naluliumappata nallianik idluatsaivimmik atugiamut. Tunitsinik alakkasâjamminik idluatsataugutinginnut tâtsumungaungituk idluatsaivimmut sukkailititsimagajattuk idluatsataugutinginnik.

Tamaita Puttunippâk amma Prâvinsiup Iduatsaivegik Newfoundland Labradorimilu tusâKattatok ilaget kamagijaugutinginnik pidjutigijautillugit tigumiaguset, pivitsaKattitauguset, suguset ikajutsitaugutingit, amma aippagijaup ikajutsitaugutingit. Tamannaugaluattiluguli, *kisimi* Puttunippâk Iduatsaivik pitsatuniKajuk kamagiamut aippagenik aviutijunik amma katititausimanikkut piKutinginnik avitautitsigiamut. KaujimajaugiaKammijuk *kisimi* Puttunippâk Iduatsaivik tusâsok Kinugautiliuttausimajunik asiangutitsigiamut sugusinnik tigumiagusinnik ammalu ikajutsitaugutinnut tilitsiutsiutinnik sakKitisimajanginnik ilautillugit, ubvalu kingungagut, aippagek avittitaugutingani piusigjausimajumi. Prâvinsiup Iduatsaivinga asiangutitsigiallagunnangituk sugusimik tigumiagusimmik ubvalu ikajutsitaugutimmik kajusittitausimajumik Puttunippâmi Iduatsaivimmi.

Puttunippâmi Iduatsaivimmi Ilaget kamagijaupvinga

Tainna Puttunippâmi Iduatsaivimmi Ilaget kamagijaupvinga (sivungani KaujimajaugutiKasimajuk imâk Atausiulingajuk Ilaget Iduatsataupvinga) pitsatuniKattutojuk kamasongugiamut ilaget maligatsatigut kamagijaugutinginnik sakKiKattatunik iluani nunagijaujuni pitsatuniKadluni aulatsivigiKattatanginni (taijami “pitsatuniKannikut aulatsivinga”). Tamanna tukiKajuk nallituinnangit ilaget maligatsatigut kamagijaugiamut Kinugautiliusimajut sakKisimajut tamakkunani nunani airtaugiaKajut Puttunippâmud Iduatsaivimut Newfoundland Labradorimilu Ilaget kamagijaupvinganut. Tainna Prâvinsiup Iduatsaivinga tamakkunani nunanni tigusiKattangituk ilaget idluatsataupvingitigut kamagijaugiamut Kinugautiliuttausimajunik.

Tâkkua nunagijaujut aulataujut atâgut pitsatunigijangata aulatsivigiKattatanginni Puttunippâmi Iduatsaivingata Ilaget kamagijaupvingani ilauKataujut imailingajut:

kitâni Sadjugiammi

Taijak Avalon Peninsula, tikidlugu Holyrood amma ilauKatautillugu St. John's illusuaKapvinga amma Bell Island.

kangiani Sadjugiammi

Taikkua iniKajut pigiasidlutik taijamit Grey River SiKingani sadjugiangagut Kikittamejumi Newfoundland Labradorimilu tikidluni taijamut Channel-Port aux Basques, taggânullu ilautitsigiamut ilonnanganik taijamik Great Northern Peninsula ammalu kangianut tikilluni sangupvinganut AkKutitsuap taijaup Trans-Canada Highway nalunaikkutalennut 420 amma 421 tikidluni taijamut Jackson's Arm ammalu Sidjangannejut taimâk malittigetillugit, ilautitsigiamut ilonnanginnik nunagijaujunik tamainni nalunaikkutalenni 420 amma 421.

Ilagiattausimajumejuni IkajuttaugutiKajuni Inilet

Nunalet pigiasidlutik taijamit Holyrood tikidlutik taijamut Port Blandford, ilauKatautillugu taijak Bonavista Peninsula, iluanejut "ilagiattausimajumejuni ikajuttaugutiKajuni inilinni" Puttunippâmi Ilduatsaivimmi Ilaget kamagijaupvungagut. Tamakkunani nunalinni, inungit pigumausimmitut pivitsaKattitaujut ilanginnut adjigengitunut ilaget maligatsatigut ikajuttaugutinginnut KinugautiliuKattagiamut (sollutigumiagusinnut, pivitsaKattitaugusinnut, suguset ikajutsitaugutinginnut, amma aippagijauup ikajutsitaugutinginnut) kamagijaugunnalutik Puttunippâmi Ilduatsaivimmi Ilaget kamagijaupvungani ubvalu Prâvinsiup Ilduatsaivanganut taikkua tamammik idluatsaivek adjigettumik pitsatuniKattitaummânik tamakkunani nunalinni. KaujimajaugiaKajuk ilagiattausimajumik ikajuttauviKangininganik kangianejut sadjugiangani prâvinsiup.

Taikkualitauk asinginni iniKajut prâvinsimi?

Asinginni ilonnanginni inigijaujuni prâvinsimi iniKangituni iluani "pitsatuniKanikkut aulatsivimmi" ubvalu "ilagiattausimajumejunik ikajuttaugutiKajuni inilinni" kamagijaujuni Puttunippâmi Ilduatsaivanganut Newfoundland Labradorimilu Ilaget kamagijaupvungani, Kinugautiliuttausimajuk tigumiasongugiamut ubvalu pivitsaKattitaugitittâgiamut takusongugiamut sugusimmik ammalu Kinugautiliuttausimajuk ilingajuk suguset ammalu/ubvalu aippagijauup ubvalu katingaKatigijauup aippagetitut ikajutsitaugutinginnut tunijaugunnatut nallituinnanganut sollu Prâvinsiup Ilduatsaivanganut ubvalu Puttunippâmüt Ilduatsaivanganut Newfoundland Labradorimiullu Ilonnainik kamagijaupvungani. Tamannaugaluattillugu, kisimi Puttunippâk Ilduatsaivik Newfoundland Labradorimilu Ilonnainik kamagijaupvungana pitsatuniKajuk kamagiamut aippaget avitaugutinginnik ammalu kamagijaupvunganik katititausimanikkut piKutigijaujunik. Sollu sivungani uKautigijaukKaumat, kisimi Puttunippâk Ilduatsaivik tusâgunnatuk kamagijaugutinnik asiangutitsigiamut ilingajunik tigumiagusinnut amma ikajutsitaugutinnut tiltsiutigijausimajunik sakKititausimajunut ilangautillugit, ubvalu kingungagut, aippagek avittitaugutinganut piusigijausimajop.

KAUJIMATTITAUGUTET ILINGAJUT NAMMINIK- KIGGATUDLUTIK IDLUATSATAUKATTATUNUT

Ilangit inuit namminik kiggatuKattatut ikKatuijiKagatik ilingajuni ilaget idluatsataugutinginnut piusigijauKattatuni, pigumausigijammitut pidlutik ubvalu asiagut pigiallaviKangimut. kinatuinnak ikKatuijiKangikaluangami, tainna angutik/annalonnnet suli pivitsaKagunnatuk ikajuttaugutiKagiamut sivungani ikKatuijimut uKaudjigiattaugutiKanikkut ilingajunik kamagijaugutinganut. Sollar, kamagijaugutinga pigiasittitauppat tâtsumaniungituk idluatsaivimmi, sukkailititsimagigajattuk kamagijaugutinginnik ammalu asiujititsiluni kenaujanik ammalu pivitsagijanganik Kinugautiliusimajop. Ilangit kamagijaugutet pijagepviigialingit sitontingit âkKitaugesimaKattamata ikajuttauuitsatâgajattuk sivungani uKâlaKatiKasimaguni ikKatuijimmik tamanna pillugu.

Akuniuluadlangitumi pivitsagijausot taikkuangujut nukKatitauupvilet maligatsatigut Kanuk akuniutigijumi pivitsaKammangâtsi namminiugutiKagiamut. SakKititsisimangikutsi namminiugutimmik tainna akuniuluadlangitumi pivitsagijausok nukKatitauagajattuk, **pettauluatsiagajakKusi** Kinigiamut sittutitsiutitsamik. Ilonnatik kamagijaugutigijauKattatut pitaKaKattangitut akuniuluadlangitumi pivitsagijausonik taimaimmat ikajugajattuk uKâlaKatiKagajagutsi pillugit kamagijaugutigilialitsi ikKatuijimmut.

Idluatsaivimmi pimmagittumagiujumik piusiKaKattatut. PitaKaKattatuk maligatsanik ammalu pimmagittojunik malittaugialinnik ammalu piusigijaugialinnik malittaugia **Kammagittunik**, tainna kamagijaujuk kiggatuttaugaluuppat ikKatuijimut ubvalu kiggatuttaungikaluuppat. Inuit ilangani naluliumaKattatut Kanuk taisigiamik idluatsaijimik. TatiKagiaKagajattut nalliani idluatsaivimmi kamagijaugutik tusâttaumangât. Prâvinsiup Idluatsaivingani, idluatsaijuk taijauKattatuk “Your Honor”. Puttunippâmi Idluatsaivimmi taijaugunnatuk “Justice”, ubvalu “My Lord” (angutiuppat), ubvalu “My Lady” (annaupat”). Idluatsaijik piusigijauluaKattatumi uKaudjisainatuk ikKatuijiKagani imminik kiggatujumik pigiasimmata idluatsaivimmi piusigijaugialet Kanuk taijau gumammangâmmi. Idluatsaijuk uKangipat, ikKatuijiKagani imminik kiggatujuk apigigunnatuk idluatsaijumik idluatsaivimmi ubvalu idluatsaivimmi suliaKattimik apigilluni kamagijaugutingata sivungat.

IkKatuijiKagatik imminik kiggatujuit pigiaKajut Kaujisallutik maligatsanik ammalu piusigijaugialinnik ilingajunik kamagijaugutinginnut. Kaujimanginik maligatsanik nâmmagijaungimagittuk idluatsaivimmi. kinatuinnak ikKatuijiKagani imminik kiggatuguni tainna angutik/annalonnnet pigiaKajuk Kaujisalluni maligatsanik ikajotitsaminik atuinaguttigigiamut kamagijaugutigigialinginnut. Atâni allatausimajut ikajuttaugutigijaugajattut.

IkAJUTTAUGUTIGIJAUGUNNATUT MALIGATSANIK KAUISAGIAMUT

Pigiasigiamut maligatsanik Kaujisannimik, kinatuinnak ikKatuijiKagani imminik kiggatujuk pigiaKagajattuk:

- Atuatsiluni Canadamiut maligatsanginnut ilingajunik (atuagaliuttausimajunik, allatausimajunik, asinginnilu) tukisiniagiamut ilonnâgut piusigijaugialinnik maligatsatigut ilingajunik taitsuma angutiup/annaulonnet namminik kamagijaugutigijanganut.
- kamalluni atugajattunik Newfoundland Labradorimilu ammalu/ubvalu Canadamiunut ilingajunik maligatsaliuttausimajunik. Maligatsaliuttausimajut taikkuangujut maligatsait KângittitauKattatut Newfoundland Labradorimiullu kavamangita katimatsuavingani ubvalu Canadamiut kavamangita katimatsuavingani. Ilonnatik maligatsatigut pidjutigijauKattatut aulatauKattangitut maligatsaliuttausimajumut tâvatuak ikKanammagittuk Kaujimagiamut tamatsuminga ammalu pigiaKaguni Kaujisanialilluni mânnaujumi atuttaulittunik maligatsanik.
- Kinilluni adjigigajattanganik maligatsatigut kamagijaugutingata (allatausimajunit sivungani idluatsataugutigijausimajunit) Kaujigasuamut Newfoundland Labradorimilu idluatsaivet Kanuk isumatsasiugutiKasimammangâta pidjutigijanganik ubvalu adjigalanginnik pidjutigijausimajunik.

IkKatuijiKagani imminik kiggatujuk kinatuinnak atusongujuk atâni allatausimajunik ikajuttaugutigigajattanginnik maligatsanik Kaujisannimini. Tâvatuak KaujimajaugiaKajuk kisimi ikKatuijik pitaKatitsigunninganik ikKatuijimut uKaudjigiattaugutigijausonik.

AtuagaKautik Maligatsanut ilingajunik taijak The Law Society Library of Newfoundland and Labrador Kagitaujakkut takujausok uvani

www.lawsociety.nf.ca

Tainna Maligatsanut ilingajunik AtuagaKautik iluingajunik katitsutausimajunik pitaKajuk mânnaujumi atuttauKattatunik Canadamiut maligatsanginnut ilingajunik, pitaKadlunilu atuagaliuttausimajunik, allatausimajunik, ulinnaisigutinnik, asinginnilu. Taikkua kamajiujut Maligatsanut ilingajunik atuagaKautimmi ikajugunnatut Kaujisajunik maligatsanik kajusittitausimajunik, atuaganik ammalu idluatsaivimmi kamagijauKattatut maligatsanginnik. **Taikkua kamajiujut Maligatsanut ilingajunik atuagaKautimmi ikajugunnatut Kaujisajunik tâvatuak pigunnangitut maligatsanut uKaudjigiagigiamut.** Ilonnatik nenittausimajut piKutigijajut atuttausongujut kisiani atuagaKautimmi ammalu Kagitaujangit suliaKattingita asigijanginnut atuttaugiaKangitut. Tamannaugaluattilugu taikkua atuagaKautimmi kamajiujut ikajugunnatut Kinigiamut Kagitaujatigut KaujisapvigijauKattatunik ammalu âkKisuiigiamut nâmmagijaugajattunik maligatsanik Kaujisannikut uKausinnik.

**Tainna Maligatsanut ilingajunik AtuagaKautik iniKajuk uvani:
196-198 Water St. (kangiani Newfoundland Labradorimilu Puttunippâmi Idluatsaiviup)**

St. John's NL A1C 1A9

Fonnitaugunnatuk uvani-753-7770 Kaujigiamut suliaKapvingita sitontinginnik

Taikkua St. John's-siup silatâni iniKajut ubvalu aigunnangit utuagaKautimmut, KaujisagunnaKusi utuagaKautimmit Kagitaujakkut uvani (www.lslibrary.ca) ubvalu emaillikut uvani (lawlibrary@lawsociety.nf.ca). PigunnasittuKappat, apitsotigijausimajut kiuttuakattagajattut 24-rait sitontet iluani.

Inulimânik Maligatsanik Kaujimatitsijudlutik katutjiKatigenniujuq ilingajunik Newfoundland Labradorimullu (PLIAN) Kagitaujakkut uvanejuk:

www.publiclegalinfo.com

PLIAN pitaKatitsiKattatuk maligatsanik Kaujimatitaugutinnik ilinniatsinikkut (sollu, uKâlautiKannikut ilinniavinni, nunalinni katingaKatigejuni, asinginnilu) ammalu sakKititsiKattanikkut Kaujititsiutinnik pidjutiKajunik adjigengitunut maligatsatigut pidjutigijauKattatunuk. Taikkua sakKitiKattatangit Kaujititsiutet akiKaKattangit utuamalu atuinnautitauKattadlutik KinugaKattatunut. Ununningit atuinnaKattatut PLIAN Kagitaujangagut Kaujititsiutingani. PLIAN amma pivitsaKattisiKattamijuk IkKatuijitsiasigiamut Ikajuttaugutimmik atuinnautitauKattatunuk immigojunut ikajuttaugumajunut napvâgiamut ikKatuijitsamik. Taikkua ikKatuijet atuinnausot uKaujigigiamut sitontiu apvangani akituluadlatinnagu. Maligatsanik KaujimatitsiKattagiamut kamajet, pitaKatitsiKattatut ilonnâgut Kaujimatitaugutinnik ilingajunik maligatsanuk, atuinnautitauKattamijunik.

PLIAN piKattangit maligatsanuk uKaujigigiamut.

Tamaita ikajuttauvek ammaKattatuk nainamit ullâkut – Kitigalimut Montâgimit, Fraitâgimut.

Kaujisapviugunnatuk PLIAN: Fonninga 709-722-2643 ubvalu Kaningitumit akiKatinnagu 1-888-660-7788

Email: info@publiclegalinfo.com

Newfoundland Labradorimilu Inulimât AtuagaKautingit

www.nlpl.ca

Newfoundland Labradorimilu Inulimât atuagaKautingit iniKajut ilonnangani prâvinsimi ammalu pivitsaKatitsiKattatut akiKatinnagit atugiamut Kagitaujanik. Napvâgiamut Kaninnipaujumik atuagaKautimmik, ilautillugit ammavingita sitontingit amma fonningita nomarangit Kagitaujakkut aigunnaKusi uvunga: www.nlpl.ca

Kagitaujagut Ikajuttaugutigijausot

Tulligettitaumajut atâni ikittut Canadamiut Kagitaujakkut Kaujisapvigisongit ikajugajattunuk ikKatuijiKagani namminik kiggatujumik Kinilippat maligatsanuk Kaujimatitaugutinnik. Kagitaujakkut Kaujimatitaugutinnik atuttuKalippat ikKanammagittovuk kamatsianiKagiamut tatigigatsaumangâta ammalu mânnaujumi atummangâta. Sollu, tatigijaugunnagajattut ikajuttaugutigijaugiamut ilingajunik Canadamiut maligatsanginnut Kaujisagiamut taikkua kavamait suliaKapvinga, ilinniavitsuami maligatsaliginimmut ilinniavik ubvalu maligatsaliginimmik kamajujut. Atuligutik maligatsaliuttausimajunik Kângittausimajunik pigiaKammagittut Kaujisajut kamatsianiKagiamut mânnaujumi atummangâta ammalu

ilingammangâta Newfoundland Labradorimullu. Ammalu ikKanattumagiiummijuk ikKaumagiambut taikkua maligatsaliuttausimajut adjigeKattangininginnik atunit prâvinsiujuumi taimaimmat pidjutigijaujuk ilautitsipat Newfoundland Labradorimi maligatsamik taikkua Kaujisajut isumaKatuinnagiaKangitut asingit prâvinsimi maligatsaliuttausimajut atugunnainginnik.

CanLii (Canadamiut Maligatsanginnut Kaujisapviudluni katutjiKatigennik)

www.canlii.org

CanLii akiKangitujuk iluingaijunik Canadamiut Kaujimajaugutinginnik pitaKajak pitalinnik idluatsaijijumut kajusittitausimajunik (idluatsataugutigijausimajunik) ammalu maligatsaliuttausimajunik pisimajunik ilonngananit Canadamiut (ilautitsijunik Newfoundland Labradorimilu).

Maligatsanut Idluatsaivet Newfoundland Labradorimilu

www.court.nl.ca

Tâna Kagitaujakkut pitaKatitsijuk atuttaugunnatunik Prâvinsiup Idluatsaivingani, Puttunippaujuumi Idluatsaivimmi amma Idluatsataupvimi kamagijaugiallagiamut. kinatuinnak Kaujigumaguni idluatsaivimmi malittaugiaKaKattatunik ubvalu tukisigumaguni ilusigijauKattatunik idluatsaivinni, tâna piujullagijuk pigiasipviugiamut. Ammalu pitaKadluni Kagitaujakkut napvâgiamut nalunaikkutannik adjigengitunut prâvinsimi maligatsaliuttausimajunut. Piujogunnatut pigiasipvigianginnut tajat FAQ (ApitsotigijaunginnaKattatut) Kagitaujammii imailijuk (Frequently Asked Questions) inigijangani.

KaujimakKujauvusi taikkua idluatsaivimmi suliaKattet pitaKatitsigunnangitut maligatsatigut uKaudjugiattaugutinnik.

Maligatsaliuttausimajut amma Malittaugialet Newfoundland Labradorimilu

www.assembly.nl.ca

Tâna Kagitaujakkut Kaujisapvik kajusigunnatuk pidjutiKajunut Newfoundland Labradorimilu maligatsaliuttausimajunut. Nenillugu Kagitaujammii uKajak “legislation” saumidlianit pâginâp nenitsiniammilutit uKajumik “consolidation” takugiamut tulligetitaumajunik mânnaujuumi atuttaujunik maligatsaliuttausimajunik amma malittaugialinnik. Atullagisongujuk Kagitaujammii uKausilik imâk “Most requested statutes” tulligetitaumajut ilautitsijut *Ilaget Maligatsanginnut PikKujamik*, asinginnilu.

Federallinut Maligatsaliuttausimajut amma Malittaugialet

www.laws.justice.gc.ca

PitaKajak mânnaujuumi atuttaujunik Canadamiut maligatsanginnik sollu tainna *Aviutinimmut PikKujak*. ÂBC-tillugit tulligetitaumajut takutsaujut saumidliani pigiasiatingata pâginângani.

ILAGET IDLUATSATAUGUTINGINNU IKAJUTTAUGUTET

Ilaget Idluatsataugutinginnut Ikajuttaugutet (FJS) pitaKatitsigunnatut ikajuttaugutitsanik inunnut kamagijaugutiKajunut ilaget maligatsanginnut pidjutigijaujunut. FJS ikajugunnatut inunnik sittutitautitsigiamut tigumiagusinnut, pivitsaKattitaugutinnut amma suguset ikajutsitaugutinginnut pidjutigijauKattatunik aigiaKangimagillutik idluatsaivimmi tusáttauvimmut.

FJS atsugotiKaKattatuk kingomagijanginnik suguset ammalu pikKujiluaKattatut akigattotigijaujunik sittutitautitsiKujidlutik silatâni idluatsaivet. Piusigijaujumi, ikajuttaujut uKâlaKatiKaKattatut tamainnik adjigetisidluni ikajugunnatumik KaujisaKatiKaKarttagiamut KiniKatiKalluni piusigijaugunnatunik sittutitsigiamut taikkuninga ilaget maligatsangitigut pidjutigijaujunik.

FJS pitaKatitsisok ukuninga ikajuttaugutigijausonik:

- AngajukKânik Kaujimattisigiamut katimaKataugusinnik ilingajunik ilaget maligatsanginnut amma atunit Kitungiuugusitsanginnut kingungani aviutilaullasimannegita
- Tukisitsigijaujidluni kiggatuttimut Ikajuttaugutet kamagijaugutinginni tigumiaguset, pivitsaKattitaugutet, amma suguset ikajutsitaugutingit
- UKaudjgiattaugutet sugusunik amma angajukKânginnik, atuttaugiaKalippata
- ÂkKisugiattaugutingit akilittutaugutigiKattatangi Sugusiup Ikaajutsitaugutingita

FJS **pitaKatitsiKattangituk** ikajuttaugutitsanik mitsânut aippaget ikajutsitaugutinginnut, piKutingita avitaugutinginnut ubvalu suguset paigijaugutinginnut.

FJS pitaKatitsiKattangituk maligatsatigut uKaudjugiattaugutinnik.

PikKujaugutiKajut kamagijaujut pitâgiamut maligatsatigut uKaudjugiattaugutinnik.

Kanuk Atuttaugunnamangâta Ilaget Idluatsataunimmu Ikajuttaugutingit

Maggonik piusitsaKavuk atusongugiamut Ilaget Idluatsataunimmu Ikajuttaugutinginnik; Kinugallutik Ikajuttaugutitsamik ubvalu pimmagittojumik idluatsataugutimmu Kinugautiliunikkut. Tainna SuliaKapvik Pivalliatitausimajunik Ilinniataugutinnik ammalu Ilisimajaugialinnik pitaKajuk suliaKapvingani piusigijauKattatumik taikkua KinugautiliuKattatut ammalu pitâKattatut kenaujaliuKattatangi Ikaajutsitaugutinnik aittauKattatunik FJS-imut.

Kinugausik Ikajuttaugutitsamik- Taitsumani

tamammik inok sittutitsigasuaugumappânik uKumaittukogutigijamminik silatâni idluatsaiviup piusigijauKattatut, atugunnagajatrok tukisitsigijaujidluni kiggatuttimut ikajuttaugutinnik Kinugallutik Ikajuttaugutittâgiamik tatattugammik. Tainna tatattugak atuinnaunginnatuk ilonnanginnni idluatsaivinni ammalu FJS suliaKapvinginni. Kaujisapvigijausot nanemmangâta FJS suliaKapvingit ilonnâni

prâvinsimi tâkkua allatausimajut isuanejut. Tainna tatattugak pitâgijausongummijuk Kagitaujakkut Ilaget Iduatsataunimmu Ikajuttaugutinginnu Kaujisapvimi uvani (<http://www.justice.gov.nl.ca/just/legalassist/familyjustice.html>). Amma napvâtaugunnmijuk Puttunippâmi Iduatsaiviup Ilaget kamagijauvpingani allatausimajuni Maligatsanut Iduatsaivinginni Newfoundland Labradoriullu Kagitaujakkut uvani (<http://www.court.nl.ca/>). Kagitaujammi nenillugu una Family Justice Services. Tamammik ikajuttaujok pijagetsilutik atittâgigialek Kinugautimmik aullatiniallugu Kaninnipaujumut FJS suliaKapvinganut.

Idluatsaivimmu Kinugautiliugutik – KinugautiliuttuKappat kajusittitautillugu idluatsaivimmu ilingajunut suguset ikajutsitaugutinginnu, tigumiagusinnu ubvalu pivitsaKattitaugutinnu, tainna Kinugautiliuttausimajuk aititaugiaKajuk FJS-imut. FJS-ikut KaujisapviKanalitilugit atunit ikajuttaujumik Kaujittisigiamu Ilaget Iduatsataugutinginnu Ikajuttaugutinnu suligijanginnik ammalu kajusittisigiamu ikajuttaugumammangânnik FJS-inu idluatsaivitigogiaKagasuangimut.

IkajuttaugutiKagiamu Kaujisattaugutik

Tainna Kinugautiliuttausimajuk ubvalu Pigumautik Ikajuttaugutittâgiamu FJS-init, taikkua ikajuttaugutiKagumajut Kaujittitulâttu âkKisigiamu atunit Kaujisapviugiamu takuajupvisanginnik. Tainna ikajuttaugiamu Kaujisapviugutik immigolingatillugit katimaKatiKanniujuk Ilaget Iduatsataugutinginnu Ikajuttaugutu tukisittisigigiamu kiggatuttinganik.

Ilangit pidjutigijaugutu uKâlautigijaugajattu Kaujisapviuvimmi ukua:

1. Sivungani mânnaujumillu Kitungiunimmi Kanuilingannigijangit
2. kenaujatigut ikajutsitaugutingit suguset
3. Kaujisattaugutu ulugianattumettsigajattunik pidjutigijaugutiKammangâta
4. KaujimaKatigetsiaKattamangânnik angajukKâk
5. KaujisapviKasimammangânnik asinginnit ilisimallagittunit ammalu ikKatuijujumi
6. Sittutausimangit pidjutigijaujut akungani angajukKât
7. Iluingaidlutik uKâlautiKannik atunit isumâlotigiluattanginnik
8. UKâlautiKannik pivitsagijaugajattunik atugutik tukisittisigigigiamu kiggatuttimik
9. Asingit pidjutigijaujut

Kaujisattaugutinginni piusigijaujumi kajusittitulâttuk kamagijaugutinga nâmmagijuummangâtu tukisittisigijajudluni kiggatuttiKagiamu. Ulugianattumettsigajattunik pidjutiKattuKappat tamainnu sugusinu amma angajukKât sivullipauttitadlutik isumatsasiugutigijautsainatu Kaujisattaugutinginni nâmmagijuummangâta ikajuttaugutiKattitaugiamu Ilaget idluatsataugutingitigut. kingungani Kaujisattaugutingita, tamaita Kaujisapviujok uKautijaulâttuk kingullimi Kanuk pigiaKalâmmangânnik piusigijaujumi.

ÂngajukKâgijaujop Kaujittitaugutinginnu Suliangujuk

FJS pitaKatitsiKattatuk angajukKât Kaujittitaugutinginnu katimaKatauKattatuk tajaujumik “IllumeKatigegatik... KitungiuKatigennik”. katimannik pitaKaKattatuk

Kaujittitaugutitsanginnik ikajugunnatunik angajukKânik kamatsianiKanitsaulutik ammalu Kaujimatsianikkut kajusititsiKattagiamut ilingajunik piunippaujumik isumagijaugutitsanginnut sugusiup(set).

Tâna suliangujuk atuttausainagialik angajukKânut ilauKataujunut ilaget maligatsangitigut piusigijajuni.

Pidjutigijaugutet atuttauKattatut uvani “IllumeKatigegatik.... KitungiuKatigennik” ilautitsijut:

- Aviutilaullasimannimut ippigiusigijajut pisimajut tamainnit suguset amma angajukKât isumagijanginnit
- Ilaget Maligatsanginnut Kaujimattitaugutet (tigumiagusinnut, pivitsaKattitaugutinnut ammalu ikajutsitaugutinnut tilitsiuet)
- Ikajuttaugutet pitâgijaugunnatut FJS-imit
- KaujimaKatigegutet
- Nutâmik aippaKalinnit

Taikka katimaKataugutet piusigijauKattatut FJS suliaKapvinginni ilonnâni prâvinsimi. AngajukKât tâtsumingatsainak sugusilet atautsikut ilauKatauKattangituk katimanniuKattatunut. AkilegiaKaKattangituk tâkkununga katimaKataugutinnut. PitaKangituk suguset paigijaupvisanginnik. Suguset ilaugiaKangituk tamanna suliangujuk ilingammat angajukKânut-kisiani.

Tukisititsigijajudluni kiggatutti

Tukisititsigiagigiamut kiggatuttiKannik piusigijauKattatuk sittutitsiKattagiamut maligatsatigut pidjutigijauKattatunuk silatâni idluatsaivet ammalu piusigijauKattatuk maggok ubvalu ununnisait angiutiKammata uKâlaKatiKaKattagiamut tamainnik adjigetisilluni pigunnatumik KaujisaKatiKagiamut piusigijaugajattunik sakKititsigiamut angiKatigegutimmik. Taimâk piusiKannik pitsatuniKatitsiKattatuk inunnik sakKititsisongugiamut namminik kajusititsiutigumajamminik ammalu sittutitsisongugiamut pidjutigijajunuk silatâgut idluatsaivet.

FJS pitaKatitsiKattatuk tukisititsigiagigiamut kiggatuttijumik ukuninga malidlutik pitagijanginnik ilaget maligatsangita:

- tigumiagusinni
- pivitsaKapviKattitaugutinni
- suguset ikajutsitaugutinginni

Tukisititsigiagigiamut kiggatuttiKannimut Piusigijaugunnatut ilautitsijut:

1. katingaKatiKanikkut tukisititsigijajiKannik – tamia inok katimaKatiKallutik asiminik adjigetisilluni pigunnatumik
2. Tukisititsigiagigiamut kiggatuttiKannik akungani Kaujimattisigunnatumik (tukisititsigijajiKadluni uKaudjigiagigiamut kiggatunnik) – Takkua inok takotilautsimatinnagik. Atunit ikajuttaujok immigotillugik KaujimattiKaKataluni tukisititsigijajimik.
3. Fonnikut angiKatigegutitsasiuKattanik – Taikka ikajuttaujok iniKappânik Kanitagengitumi tainna tukisititsigijajik pigunnatuk Kaujimatitsigiamut atautsimik ubvalu tamainnik fonnikut.

Ununninginni ikajuttaugutigijauKattatuni, tainna tukisititsigiagigiamut kiggatuttik:

- KaujimaKatiKaKattatuk tamainnik ikajuttaujonnik
- kajusititsiKattatuk Kanuk sivuppiajutsaulimmangâta
- IkajuKattadluni nalunaittautitsigiamut pidjutigijajunik tamaita takunnausigijâginnit
- UKâlautigijajunit asianottailititsiKattadluni
- IkajuKattadluni KaujimaKatigegutinginni
- IkajuKattadluni inunnik isumatsasiugutiKagiamut ammalu âkKisuigiamut pivitsagijaugunnatunik
- IkajuKattadluni inonnik kajusititsigiamut namminik angiKatigegutigisimajâginnik

AkilegiaKaKattangituk tukisititsigiagigiamut kiggatuttimik ikajuttaugutiKanimmuk ilingajunik tigumiagusinnuk, pivitsaKattitaugutinnuk, amma suguset ikajutsitaugutinginnuk.

FJS tukisititsigiagigiamut kiggatuttet kiggatuKattangituk nallianillonet ikajuttaujumik ammalu pitaKatitsiKattangituk maligatsatigut uKaudjigiagutinnik. PikKujaugutiKavuk taikkuninga ikajuttaujunik pitaKakKujidlutik atunit namminik ikKatuijimik uKaudjigijajiKakKujidlutik ammalu KimigguKatiKallutik ilonnanginnik pidjutigijajunik ammalu alakkasâjanginnik ilaKallutik ikKatuijimmik.

SujuKaKattava kingungani Tukisittigiattaugusen?

Sollu angiKatigegutik sakKititauppat, tainna tukisititsigiagigiamut kiggatuttik KaujititsiKattatuk Kanuk pijutsaumangâta pimmagittollitillugu âkKisuigiamut angiKatigegutimmik. Ikajuttausimajut kajusimakKujajut napvâgiamut ikKatuijimmik uKaudjigiagigunnatumik ilonnanginnuk angjutigijausimajunut. AngiKatigegutimmik kajusititsigunnangipata, taikkua pidjutigijajut aitaugiaKagajattut idluatsaivimmuk.

UKaudjigijaitigut Ikajuttaugutet

UKaudjigijajet (Kangaulippat atuttaugiaKagajappata) atuinnautitauKattatuk ilagennuk ikajuttaujunut FJS-imuk. UKaudjigijajet kamaKattatuk ikajuttaujunik, immigolingatillugit ubvalu katingaKatigetillugik ilaKadlutik sugusimminik. AkilegiaKaKattangituk uKaudjigijajinuk ikajuttaugutinginnik.

ÂkKigiattaugutingit Suguset Ikajutsitaugutingit

Tamatsuma pidjutigijaugutinga ilonnâgut sakKititausimajuk Suguset Ikajutsitaugutinginnuk allatausimapvingani tapvani sakKititausimajuni.

Inigijangit

Ilaget Idluatsaugutinginnuk Ikajuttaugutinnuk SuliaKapvet iniKajut ilonnâni prâvinsimi.

Avalon Region:

St. John's.....709-729-1183
Carbonear.....709-945-3223

Central Region:

Clarenville.....709-466-4036
Marystown.....709-891-4137
Gander.....709-256-1205
Grand Falls-Windsor.....709-292-1194
Lewisporte.....709-535-6266
Springdale.....709-673-2628

Western Region:

Corner Brook.....709-634-4174
Stephenville.....709-643-8396

Labrador Region:

Labrador City.....709-944-3209
Happy Valley-
Goose Bay.....709-896-7904

MALIGATSATIGUT IKAJUTTAUGUTIK

Maligatsatigut Ikajuttaugutik suliangujuk atuinnautitaulduni ikajuttaugiaKaKattatunut inunnut uKumaittulanginnik maligatsatigut pidjutiKajunik kenaujaKangitunik ammala akilegutitsaKangitunik namminik ikKatuijitsaminik. Maligatsatigut Ikajuttaugutik Newfoundland Labradorimillu kenaujaKattitauKattatuk Canadaup kavamanganut, Newfoundland Labradorilu kavamanganut, amma Maligatsanut Tungavinganut Newfoundland Labradorilu.

Unuttuni kamagijaugutiKaKattatuni, Maligatsatigut Ikajuttaugutimmik pitaKattitaugunnat akilegiaKatinnagit, tãvatuak tamãngungituk. Ilangit kamagijaugutiKagiaKaKattatut, tainna pitaKattitaujuk Maligatsatigut Ikajuttaugutimmik pikKujaugunnatuk akilekKujauulluni ilanganik akigisimajanganit taitsuma angutiup/annaulonnet kamagijaugutigisimajangani. Kajusititsigiamut nallingit ilanganik akilegutitsaKammangãta, ammala taimaigiaKappat, Katsitut akilekKujaujutsaumangãta, taikkua Newfoundland Labradorimilu Maligatsatigut Ikajuttaugutinnut katimattet isumatsasiugutiKagiaKaKattatut taitsuma angutiup/annaulonnet kenaujãngit Kanuilingannigjãnginnik.

KANUK KINUGAUTILIUGIAK ILINGAJUMIK MALIGATSATIGUT IKAJUTTAUGUTIKAGIAMUT?

kinatuinnaujuk pijagetsialugu Kinugautiliugutimmik tatattuigiaKajuk. Tatattugait atuinnaujut Newfoundland Labradorimilu Maligatsatigut Ikajuttaugutinnut katimattet Kagitaujakkut Kaujimatitsivingani uvani www.legalaid.nl.ca

ubvalu KaujisapviKanikkut ilanganik ailfaujuni suliaKapvinginni iniKajuni ilonnãni prãvinsimi. Taikkua ingjãnginni tugãgutingit amma fonningita nomarangit taikkua suliaKapvet takujaugunnatut atãnidlipãngani tapvani allatausimajut.

Pijagettausiasimatillugit Kinugautet (pitaKatillugit pikKujaugutigijausimajunik alakkasãjanik) aullatitaugunnatubvalu ãtaullutik Maligatsanut Ikajuttauvet suliaKapvinganut Kaninnipaujumut Kinugautiliusimajumut. Kinugautet tatattutaugunnamijut sitontimik aivitsanganut ãkKisigesimajumut Maligatsanut Ikajuttauvimmi. Taimãk pillutik, Kinugautiliugumajut, sivungagut fonniKujaujut ãkKisigiamut aivitsangata sitontisanganik tamãngatuinnak itigiattutuinnangimagillutik. Taimãk pigutsi taimaittunik kamajik atuinnaugajammat ikajugiamut Kinugautiliugumajumik. Taimaittunik kamajet ikKatuijiungituk. FonnituKappat aivitsangata sitontisanganik ãkKisigiamut, tainna Kinugautiliugumajuk aiguni apigigiaKajuk Kanuittunik alakkasãjanik atugiaKagajammangãmmi.

KANUK TAIKKUA MALIGATSANUT IKAJUTTAUGUTIMMUT KATIMAJET KAJUSITITSIKATTATON KINA PIGUNNAUTIKAMMANGÃN?

Sivullipãmik, Kinugautiliusimajuk pigunnautiKagialik kenaujatigut. Maligatsatigut IkajuttaugutiKagiamut pitaKagiaKagajattuk nalunaittaugutinginnik piKutigijãngita, kenaujãliuKattatãngita amma akilitsagijãngita. Tainna taimaittunik kamajik

Kaujitsigunnatuk sunanik alakkasâjanik tigumiajutsaumangât. Tainna Kinugautiliusimajuk kenaujatigut ikajuttaugutiKagunnamangâmmi, tainna Kinugautiliusimajuk katiKatiKanialluni ikKatuijimmik kamagiamut atuvalligajattunik maligatsatigut pigatsaKammangât ammalu taitsuma kamagijaugutinga ilangaummangât ikajuttaugutiKagiamut Maligatsatigut Ikajuttaugutigijausonut.

KANUITTUNIK KAMAGIJAUKATTATUNIK IKAJUKATTATON?

PitaKavuk adjigengitunik unuttugalannik kamagijausonik pigunnautiKattitaugajattunik Maligatsatigut Ikajuttaugutitigut ikajuttaugutiKagiamut ilautillugit ukua pilukâsimajut, inosuttuulu idluatsataugutingit, ilagKutiget, (ilautillugit suguset paigijaugutinginnik kamagijaugutet) asinginnit nunatsualinnit tamaunga nosimajut, nunalinni/ aulatsiutinnulu pidjutigijauKattatut amma akKutikkut motakâdlutik maligatsanik siKumitsimata idluatsaijutigut kamagijaugutitsanginnik tunitsiviuKattatut. Taimâtuinnak kamatsainaKattangitut pilukâsimajunik tamakcutigona. Maligatsatigut Ikajuttaugutet kamaKattatut adjigengitunik sunanik nalâgottutigut pititsisimaKattatunik kajusititsigasualigamik tainna kamagijaugutigijaujuk ilijauKataujutsaumangât kiggatuKattatanginnut. Sollaru, Maligatsatigut Ikajuttaugutet piusigiKattatanginni kisiani isumatsasiugutiKasongujut kiggatunniKagiamut motakâkkut pilukannigijausimajumik taitsumani pasijaugutigijaujuk kajusittitauppat pannanaitaugutigijaugajappat ubvalu tainna pasijaujuk asiujittitauniusappat taitsuma angutiup/annaulonnet sulianganik. Taikkunani ilaget maligatsatigut pidjutigijaugutinginni, Maligatsatigut Ikajuttaugutet ikajuluaKattatut kamagijaugutiKajunik ilingajunik aippaget aviutittitaugutinginnut, aviutilaullasimagamut, Kitunganginnik tigumiagusinnut, amma pivitsaKattitaugutinnik. Taimaigaluattilugu, suguset ikajutsitaugutingit, aippagijauup ikajutsitaugutingit ubvalu aippaget piKutigijangita pidjutigijaugutingit ilangani kamagijauKattatut sakKimata kamagijaugutigijaujuni aviutilaullagamut, aviutigiamut, ubvalu tigumiagusinnut ammalu pivitsaKattitaugutinnut piusigijaujuni. Taimaittut ilaget pidjutigijaugutingit ilangani kamagijausongugunnamijut pimmagittumik Kanuilingannigijaujuni. Tainna suliaKapvik Kinupvigisimajasi kajusititsilâttuk, tatigijautillugit immigut Kanuilingannigijatit, Maligatsanik Ikajuttaugutitigut kamagijaugunnamangâta pidjutigijatit.

Kanuk pitâgiallagunnamangâtsi Kaujimattitaugutitsanik ilingajunik Maligatsatigut Ikajuttaugutitsanik?

Pitâgiallagumaguni Kaujimattitaugutitsanik, kinatuinnak Kaujisajutsaujuk Maligatsatigut Ikajuttaugutinnut suliaKapvimit Kaninnipaujumit taitsumunga angutimmut/annaulonnet. Ailfanik suliaKapviKajut prâvinsiup ilonnâni. Taikkua Maligatsatigut Ikajuttaugutinnut katimattangita Kagitaujakkut Kaujimattisipvinga pitaKajuk iluingajunik Kaujimajaugutinnik. Kagitaujakkat aillusi uvunga www.legalaid.nl.ca

Carbonear

P.O. Box 340
21 Industrial Crescent
Carbonear, NL A1Y 1B7
Tel: 596-7835 / 786-6003

Clarenville

382F Memorial Drive
Clarenville, NL A5A 1P4
Tel: 466-7138

Corner Brook

19 Union Street
Corner Brook, NL A2H 5P9
Tel: 639-9226

Gander

90 Airport Boulevard
Gander, NL A1V 2M7
Tel: 256-3991

Grand Falls-Windsor

7A Queensway Drive,
P.O. Box 6
Grand Falls-Windsor, NL A2A 2J3
Tel: 489-9081

Happy Valley-Goose Bay

19-21 Burnwood Drive
P.O. Box 442, Stn B
Happy Valley-Goose Bay, NL
A0P 1E0
Tel: 896-5323

Labrador West

P.O. Box 370
Wabush Shopping Centre,
Grenfell Drive,
Wabush, NL A0R 1B0
Tel: 282-3425

Marystown

P.O. Box 474, 4 Industrial Park
Marystown, NL A0E 2M0
Tel: 279-3068

St. John's

Suite 200, 251 Empire Avenue
St. John's, NL A1C 3H9
Tel: 753-7863

St. John's - Elizabeth Avenue Office

69 Elizabeth Avenue,
St. John's, NL A1A 1W8
Tel: 722-6981

Stephenville

135 Carolina Avenue
P.O. Box 570
Stephenville, NL A2N 3B4
Tel: 643-5263

KATITITAUNNIK

katititaunnik siKumitaugiaKangituk maligatsatigut kântrâktiujuk attuiniKagunnatuk maligatsatigut pivitsagijaujunik kamagialimminillu. Iluani Newfoundland Labradorilu, maligatsatigut pikKujaugutet katititaugiamut nagvâtausot iluani prâvinsiup *katititaugutinnut PikKujanginni*. Tâнна PiKujak atuttaugunnatuk Prâvinsiup katimatsuavingata paginânganit taitsumani Newfoundland Labradorilu Kagitaujatigut Kaujimattisipvingani uvani (<http://www.hoa.gov.nl.ca/hoa/>)

kinakkut katititaugunnaton?

Iluani Newfoundland Labradorilu, aippaKangituk, inummagiulittuk (19-nanik jâriKalittuk ubvalu jârikKutunitsaujuk) katititaugunnatuk kinatuinnamut aippaKangitumut inummagiulittumut. SakKijâjut pikKujaugutet katititaugiamut Newfoundland Labradorimilu atuttaugunnatut angutainnânut, annainânnulonnet katititaugumajunut. kinatuinnak 19-nanik suli jâriKangituk katititaugumappat, pimmagittunik angittaugutiKagiamut pikKujaugutiKattitaugajattuk. Tainna angutik/annalonnnet pijutsaujuk KausipviKalluni taijaujunit imâk “Vital Statistics” pitâgiamut Kaujimattitaugutigiallanik atujunut apviataugutigijausonut.

Laisansik katititaugiamut

Ilanga pigiannimi piusigijaugiaKajuk katititaugiamut pitâgiak katititaugiamut laisansimik. Kinugautiliugiamut katititaugiamut laisansimik namminik aigiaKajut katititaugiamut laisansinik kamajimut. Inuit pitsatuniKattitaujut âkKisisongugiamut katititaugiamut laisansinik iniKajut ilonnâni prâvinsimi. Kinugiamut tulligettitausimatillugit allatausimajunik katititaugiamut laisansinik âkKisuijinnik KaujisapviKagunnaKusi taijanit Vital Statistics ubvalu aillusi Kagitaujakkut Kaujimattisitunganun allatausimajut uvani ilautitsijumik tulligettitausimatillugit allatausimajunik katititaugiamut laisansinik âkKisuijinnik ilonnâni prâvinsimi (KaujisapviKagiamut taijanit Vital Statistics uvani “Ikajuttaugutigijausot Tulligettitausimajut” allatausimajut isuanejuni tapvani atuagammii). Inutolluni nallituinnanga katititaugumajonni namminik aigiaKagaluattilugu Kinugautiliugiamut, nalunaittausimajunik alakkasâjanik tigumiagiaKajuk. Kinugautiliusimajut apigijutsait katititaugumajunut laisansinik âkKisuijimik sivungani Kanuittunik alakkasâjanik pitaKagiaKammangâta. AkilegiaKammijuk laisansitâgiamut. Adjigengitunik utakKiviKattitauKattatut kingungani Kinugautiliusimannegita katititaugiamut laisansimik tunitsiviukKâtinnaġik. Tamatsumunga Kaujisagesimajutsaujok sivunganimmagik kajusititsiKâtinnaġik katititaupvisâgita ullusanganik.

Laisansik katititaugiamut atugunnatuk 30-tuinnanun ullunut kingungani ullungata âkKitaupvigisimajangata. IkKanattumagiugaluattilugu Kaujisagiamut sunait alakkasâjait atuttaugiaKammangâta sivunganimmagik katititaupvigijaugialiup, tainna katititaugiamut laisansik tunijausimajutsaugituk ununnisaujuni 30-nit ullunit sivungani katititaupvigijaugialiup ullungata.

Tainna Kinugautiliusimajuk sivungagut katititausimagajappat, tainna angutik/annalonnet tunitsigiaKajuk sivullipautillugu pitâgisimajamminik kingullipautillugu kajusittitaugutigijausimajumik idluatsaijutigut aviutigiamut piusigijausimajuni pigunnalittilugik katititaugiallasongugiamut ubvalu Nalunaikkutammik Aviutisimanimmu. Taikkua alakkasâjangit allatausimappata Kaningitumiut uKausinga atuttautillugu, tainna sivullipautillugu alakkasâjattâgisimajanga amma atittâtausimajunik allasânguttitaugutinginnik tunitsigiaKajuk. Sollu nallituinnanga katititaugumajonni aippagisimajamminit avittitausimappat Kanigitumi asiani nunatsuagijajumi maligatsatigut pitsatuniKajuni, tainna angutik/annalonnet Kinupviulâttok tunitsiKullugik allatausimajunik pisimajunik Newfoundlandimi IkKatuijiumit killigiudjijunik tâna angutik/annalonnet pigunnautiKanninganik katititausongugiamut Newfoundland Labradorimilu.

katititaugusik

Tainna katititaugusik kingullipaujuk piusigijaugialinni katititaugiamut. katititaugunnatok idluatsaijuatsumut ubvalu uppigusimmigut. Uppigusikkut katititauguset kajusittitaugunnatut nalunaikkutalinnut uppigusikkut kiggatuttiujunut. Idluatsaijuatsumut katititaunnik kajusittitaugunnatuk killigiudjititausimajumut katititsigiamut. Tulligetitausimadlutik allatausimajut killigiudjititausimajumut katititsigiamut ilonnâni pravinsimi napvâtausot taijat Vital Statistics Kagitaujakkut Kaujimatisiutingagut (takujaugunnatut tunuani atuagaup Kaujisapviugunnatut). Ilonnagalattik uppitut katutjiKatigennigut atautsimillonet suliaKartiKajut maligatsatigut pigunnautiKajumik katititsigiamut. KaujimajaugiaKajuk taimaigalauttilugu ilangit uppigusilet katutjiKatigennet katititsigumaKattangininginnik angutainnaujonnik/annainaujonnilonnet. Sollu ilangit angutainnaujok/annainaujollonet, pivitsatuaKagajattok idluatsaijuatsumut katititaugiamut.

Tainna *katititaugutinnut PikKujak* ilitatsiniKajuk ilanginnik katititaugusinnik kajusittitaugiaKangitunik killigiudjititausimajumut katititsigiamut ubvalu nalunaikkutalimmu uppigusittigut kiggatuttiujumut. Tamakkua ilautitsijut katititaugutinnik atuttautillugit Inuit Maligatsangit amma PikKujaliagijausimajunik malittautillugu Labradorimiut Inuit Nunamik Satusainnikut AngiKatigegutingani. Ammalugiallak, katititaugusigijauKattatut malittautillugu taijat Baha`i uppigusinga (tamânejuKatinnagu killigiudjititausimajumik katititsigiamut ubvalu nalunaikkutalimmik uppigusikkut kiggatuttiujumik) amma ilitagijauniKasongummijut pimmagittojut pikKujaugutet malittaupata. PiunippaugajakKuk KaujisapviKagiamut taijanik Vital Statistics ununnisanik Kaujimauttitaugutitsasiujunut.

ASIANGUTITSINIK ATIMMIK

MaligatsaliuttausimajuKavuk Newfoundland Labradorimilu taijamik Asianguititsigiamut Atimmik PikKujak. Tâna pikKujak pitâgijausok ukutigona katimatsuavimmi pâginangani Newfoundland Labradorilu kavamangata Kagitaujatigut Kaujimatisiutigi-Kattatanginni uvani (<http://www.hoa.gov.nl.ca/hoa/>).

kinatuinnak atutsainagiaKangituk maligatsatigut piusimmik asiangngutitsigumaguni angutiup/annaulonnet atinganik. Sollu, kinatuinnak asiangutitsigunnatuk atimminik aingikaluaguni piusimmagiugiaKajukkut asiangutitsigiamut atigijanganik angutiup/annaulonnet piguni imâk:

- atuguni aippagijangata atigusinganik ubvalu tamainnik atunit aippâgita atiguseginik pititsitillugu katititaisumanninga, ubvalu
- utigasuaguni sivungani atigusigisimajanganut, katititaugutigisimajanganik ubvalu kingungani aippagennigisimajanga siKumisimanninganit

Asiangungutitsinik atimmik (pattitaugutigijausimajuk ammalu/ubvalu atigusigijaujuk) atâgut sunatuinnait asiagut Kanuilinganniujumi pikKujaugutiKagajattuk Kinugautiliugiamut ukununga Vital Statistics SuliaKapvinganut Newfoundland Labradorilu kavamangani.

kinatuinnaujuk iniKasimagiaKajuk Newfoundland Labradorimilu pingasunillonet takKini sivungani KinugautiliugunnaKâtinnagu atimminik asiangngutitsigiamut. Kinugautiliugiamat 19-nanik jariKagiaKajuk ungatânullonet taimâk pigiamut. Sollu Kinugautiliusimajuk 19-nanit inosunnisauppat, angajukKânga ubvalu maligatsatigut paitsijinga piusigijauluaKattatutut pijagetsiagialik piusiugiaKajumik. Ilangit taimâk piusiKattitauKattangitut. Sollu KinugautiliuttuKappat asiangutitsigiamut atinganik kinatuinnaujop atâgut 19-nanik jârikinnisaujumut, taijat Vital Statistics Kaujisapviujutsaujut ununnisanik tamatsumunga Kaujimattitaugutittâgiamut.

Sunainnâ maligatsatigut piusik asiangungutitsigiamut atigijaujumeng?

Sollu maligatsatigut asiangutitsigiamut atimmik pikKujaugutiKattuKappat, Kinugautiliujuk tataigialik atuttaugialimmik Kinugautiliugiamut tatattugammik, pitâgejausomik taijanit Vital Statistics SuliaKapvinganit. Tainna SuliaKapvik KaujititsiKattatuk sunait asingit alakkasâjait atuttaugiaKammangâta, ammalu akiligialinganik Kinugautiliusimanniminut. Ilonnatik atiguset asiangutitaugutigisimajangit sakKititaugiaKajut unikkausiliuttauKattatumi taijami Newfoundland Gazette. Ilangit atuttitauKattangitut tâtsuminga pikKujaugutimmik.

Kanuk PijuKagiaKava Asianguititsigiamut Sugusiup Atinganeng?

IsumatsasiugutiKaguvit Kinugautiliugiamut asiangutitsigiamut sugusiup atinganik, piunippaugajakKuk sivungani KaujisapviKaguvit taijanik Vital Statistics uKâlautiKagiamut ipvit pidjutigijannik. PiusigijauKattatut adjigenginnaKattangitut tatigijautillugit Kanuilingannigijaujut. Ottotigillugu, sollu tamaita angajukKâk

ategik allatausimappânik sugusiup inolipvigisimajangata nalunaikkutanganut tatattugangani, tamannaupat piusigijauluaKattatuk angiutiKagiaKannegek tamammik angajukKâk asiangutitsigiamut sugusiup atinganik. Sollu allasimajuttigut angiutigijausimajuk tunijaungipat, tainna angajukKâk Kinusimajuk asiangutitautitsigiamut sugusiup atinganik takujautitsigiaKajuk sulijumik nalunaittaugutinganik Nalunaikkutaliuttiujumut tajjami Vital Statistics tainna angutik/annalonnet Kaujiticsisimanninganik aippanganik angajukKânganik sugusiup ammalu Kaujiticsisimanimmik aippanganik angajukKâmik taitsuma angutiup/annalonnet pivitsagijanganik akigattugiamut asiangutitaugumajumik. Kaujiticsiutik tunijaugiaKajuk namminik ailluni aippanganut angajukKâmut ubvalu nalunaikkutattâtausimatillugu allalitsijutigut aitillugu ammalu sulijumik Kaujिताугутик tainna appanga angajukKâk tikitausimanninganik Kaujiticsiutummut. 30-tet ulluit kingungani taitsumani tunitsiviusimanninganik aippanga angajukâk ammalu tainna angajukKâk sakKititsisimangipat akigattoimmik, tainna Kinugautiliuttausimajuk atimmik asiangutitsigiamut angittaugunnatuk Nalunaikkutaliuttiujumut tajjami Vital Statistics.

Taikkunani kamagijaujuni tamaita angajukKâk allatausimatillugik inolipvigijausimajop nalunaikkutanganut tatattugammi, ammalu aippanga angajukKâk akigattupat atik asiangutitaugianganut ammalu Kipiluppat angiutiKagiamut, aippanga idluatsaiviliagunnatuk apigigiamut idluatsajumik pitsatunigijammunik atugiamut atimmik asiangutitsigiamut aippanga angajukKâk angiutiKasimatinnagu.

Sollu sugusik suvailfanik jâriKappat ubvalu jârikKutunitsaupat, tainna angiutinga sugusiup piusigijauluaKattatutut atuttaugialik asiangutitaugutinga atiuip pitsatunigijaujukut kajusittitaugianganut.

Taikkunani kamagijaugutiKajuni tamaita angajukKâk allatausimatillugik inolipvigijausimajop nalunaikkutanganut tatattugammi aippanga tuKusimappat, tainna angajukKâk Kinugautiliusimajuk pigiaKajuk pitaKatitsiluni alakkasâjamik nalâgottumik takutsautitsijumik aippanga angajukKâk tuKusimanninganik taikkununga taijanut Vital Statistics. Tainna sulijumik takutsautitsijuk nâmmagijauppat Nalunaikkutaliuttiujumut, tainna Kinugautiliuttausimajuk atimmik asiangutitsigiamut angittaugunnatuk.

Atautsituinnak angajukKâk allatausimappat sugusiup inolipvigisimajangata nalunaikkutanganut tatattugammi, Kinugautiliusimajanga asiangutitsigiamut sugusiup atinganik angittaugunnatuk tainna angajukKâk Kinugautiliusimajuk tunitsipat sulijumik nalunaittaugutinganik Nalunaikkutaliuttiujumut tajjami Vital Statistics pitaKangininganut maligatsatigut piusigijaujunik ilingajunik kamagijaugutinginnut angajukKâmut ubvalu tigumiattaugusinganut sugusiup.

Ilonnatik tatattugait atuttaugiaKajut atimmik asiangutitsigiamut atuinnaujut pitâgijaugiamut tajjami Vital Statistics.

ANGIGGAMINUT KÂNTRÂKTET

Angiggaminut kântrâktik angiKatigegutiujuk akungani maggok inok aippagejok, ubvalu pisimajok, aippagetituk katingadlutik. PitaKavuk pingasunik atuttauluaKattatunik adjigengitunik ilingajunik angiggaminut kântrâktitâgijausonik. Ukuangujut: katititausimanimmuk kântrâktet, illumeKatigedlutik katingajonnut angiKatigegutet, amma aviutilaullasimagiamut angiKatigegutet.

Angiggaminut kântrâktik atuliaKittitaugunnatuk Ildluatsaivimmuk atâgut kamagijaugutingita *Ilaget Maligatsatigut PikKujaup*, sollu allatausimallutik tunijauttuKasimappat ukununga Puttunippâkut Ilaget Ildluatsataupvingata SuliaKapvinganut ubvalu Puttunippâkut ilonnaita Ildluatsaivimmuk kamagijaugutingita SuliaKapvinganut. Kaujigumajut nallianik idluatsaivimmik atujutsaumangâmmik, takugunnatut pâginâmi uvani 3 tapvani allatausimajuni Kaujitsiagamut tamaita sunanik kamagiamut pitsatuniKattitaummangânnik. Tainna *Ilaget Maligatsanginnut PikKujak* pitâgijausok ukutigona House of Assembly paginângani Government of Newfoundland Labradorilu Kagitaujakkut Kaujimattisipvingani uvani (<http://www.hoa.gov.nl.ca/hoa/>). Tânnâ PikKujak nalunaittisisiatumik uKajuk tainna angiggaminut kântrâktik atuttaugunnangituk kisiani sakKittitausimappat allatausimajuttigut, atittâausimalluni kamagijajonnut ammalu takunnajuKagiaKatillugu atittâgitillugik.

IkKaumajaugialillu tânnâ angiggaminut kântrâktik nalâgummagik tajjak – kântrâktimik. Sollu nallia siKumitsipat maligiaKajamminik angiKatigegutimmi, angutik/annalonnet idluatsaijutigut akilegiaKattitaugajattuk siKumisimajanginnut ubvalu, piluattumik nalunaittitausimajumut piusigisimajanganut. Tamanna tukilik angutik/annalonnet tilijaugunnattuk Ildluatsaivimmuk atugiaKanninganik malittaugialinnik kântrâktimi.

Tamakkua pingasut adjigengituk atuttausainaluattut angiggaminut kântrâktini amma atuttauluaKattatut malittaugialet ilijauKatausimajut uKâlautigijaujuni atâni.

katititausimanimmuk kântrâktik

katititausimanimmuk kântrâktik atuttaugiasisok sivungani ubvalu katititausimalittonut. PitaKagunnatuk takutsautitsijunik inop namminik pivitsagijanginnik ammalu pigatsagigialinginnik atâgut katititaugutingata ammalu aviutilaullasimagajappânik, pettaupat nungutitaulluni katititaugutinga, ubvalu tuKuppat. katititausimanimmuk kântrâktik nalunaittautitsigunnatuk kinamut namminigijauummangâta nalunaittitausimajut piKutigijajut ammalu pitaKalluni takutsautitsijunik Kanuk aippagek avigiaKammangânnik piKutinik ammalu akilitsanik katititaugusinga siKumigajappat. Tamatsumunga ilangit ilautitaugunnatut aippanganut ikajutsitaugutik ammalu pidjutigijangit ilingajut sugusinusut, tâvatuak kisiani ikittutigut piusigijaugunnatutigut. Tainna katititausimanimmuk kântrâktik pitaKagunnatuk takutsautitsijunik pidjutigijaujunik sollu ilinniaviliagusinginnut ammalu pitsiatogiamut ilisattaugusinginnut suguset, tâvatuak kamagunnangituk pidjutigijaugutinginnik tigumiaguset amma pivitsaKattitauguset amma sugusiuup ikajutsitaugutinganik

katititausausik siKumigajappat. Taikkunani tigumianimmut amma pigunnatitaugutimmut Kanuilingannigijaujuni, taikkua piunippaugajattut suguset Kanuilingannigialingit sivullipautitautillugit isumatsasiugutigijauKattatut ammalu tamanna kisiani kajusittitaugunnatut taitsumani kamagijaugutimmi aviutilaullagiamut ubvalu aviutigiamut.

Tainna katititausimanimmut kântrâktik maligatsatigut atuttausongugianganut atâgut Ilaget Maligatsatigut PikKujangata, atittâtausimagialik tamâginnut kamagijaujonnut ammalu takunnatuKagiaKatillugu atittâgitillugik. Atunit kamagijaujok pitâjutsaujok immigollutik maligatsatigut uKaudjugiattaugutimmi atittâgikKâtik angiKatigegutimmi.

katititausimanimmut kântrâktik tunijaugunnatuk Idluatsaivimmut, tavatuak pikKujautiKangilak taimâk pigiamut. Taimaittuk kântrâktik maligatsatigut pitsatuniKattitaujok nalunaittitausimatillugu ubvalu nalunaittitaugutiKangikaluappat. Piulimajaujutsak pilukattauniusangitumi piulimatsivimmi sollu bainkimi piulimatsiviusongujumi idlivimmi.

IllumeKatigedlutik katingajonnut AngiKatigegutet

katingaKatigejok aippagetitut, tâvatuak katititausimangitok, taikkua katingaKatigejok atugunnatok illumeKatigennimmut angiKatigegutimmi. Unuttut katingaKatigejok aippagetitut katititausimagatik isumatsasiugutiKaKattatut atugiamik illumeKatigedlutik katingajonnut angiKatigegutimmi pititsitillugu taimâk katingaKatigejok nalunangimat taimâtsainak katititausimajuttitut pivitsaKattitaugajanginingit atâgut maligatsait (takujaugunnatut anginitsamik Kaujimattitaugiagutet tamatsumunga allatausimajuni kATITITTAUSIMAGATIK AIPPAGETITUT KATINGAJUT). IllumeKatigedlutik katingajonnut angiKatigegutik pitaKasok adjinginnik pidjutigijaujunik, ammalu adjinginnik apviataugutigijausonik taikkutitunak uKâlautigijausimajuttitut katititausimannimmut kântrâktini.

katititaujuKammat, tainna illumeKatigedlutik katingajonnut angiKatigegutik kajusigunnatuk katititausimanimmut kântrâktiulilluni nalunangitukkut pettausimangituappat allasimajuttigut ubvalu tainna AngiKatigegutik nalunaittisiapat uKajumik tainna AngiKatigegutik atugunnailânninganik katititautuKappat.

Taimâtsainak ilonngangititut angiggaminut kântrâktet, taimaittumut angiKatigegutik atittâtaugiaKajuk ammalu takunnatiKallutik ammalu tamammik taikkua kamagijaujok pitâjutsaujok immigollutik maligatsatigut uKaudjugiattaugutimmi atittâgikKâtik angiKatigegutimmi.

Aviutilaullasimagiamut AngiKatigegutet

Sollu aippagejok kajusippânik Aviutilaullasimagiamut, unuttumaget pidjutitigijaujok sittutitaugiaKagajattut. SittutitaugunnagajakKotut tamakkua maligatsatigut pidjutigijaujok idluatsaiviliangimagillutik, âkKisuinnikut Aviutilaullasimanimmut angiKatigegutimmi.

Sunait kamagijausimajut Aviutilaullasimagiamut angiKatigegutimmi ilautitsigajattut

tigumiagusimmik amma pivitsagijaugutinnik tigumialaullasonguKattagamut sugusunik, ikajutsitaugutinginnut akilegusinnik, aviKatgennilu piKutinik amma akilit-sanginnik, ilautillugit asingit pidjutigijaujut mitsânut sittutitaugutitsangita kamagijau-gialet.

Sollu aippagek Aviutilaullagasuappânik pitsiagutinnikut, ikajuttigennikut sittutitsigunnagajakKotok unuttumaginnik tamakkuninga pidjutigijamminik. Isumakkut uKumailingannalagittuk, taimaigaluatillugu, amma angiKatigegusitsasiugasuannik Aviutilaullasimagiamut angiKatigegutimmik uKumaittumagiugongujuk. Ilangit inuit angitutuinnaKattatut ilanginnik Kojanâgituinnadlutik tapvainaunitsak “Kângittisigumatuinnadlutik.” Tamannaugaluatillugu, ikKanammagikKuk ikKaumagiamut tainna Aviutilaullasimagiamut angiKatigegutik atittâtautuappat, ajunnatummagiugonguninga asiangutigiana, kisianili aippagijanga angitiKappat asiangutitsigiamut.

Aippagejok âkKisuigunnagaluappânik angiKatigegutimmik, atsugotigijauallagittuk isumatsasegutigijaujuk atittâgikKâgatik, tamammik taikka kamagijaujok pitâjutsaujok immigollutik ikKatuijimmitt uKaudjugiattaugutimmik. IkKanattumagiuvuk kamatsianiKagiamut aviutilaullasimagiamut angiKatigegutet allatausimangiannut. Sollu sivunitsami nallituinnanga aippagijak kajusiutiKappat sâlaKagasuagiamut angiKatigegutimmik ajunnatummagiugajammat KaujimajaugutiKagiamut sunausimammangâta angitigijausimajut tainna aviutilaullasimagiamut angiKatigegutik allatausimangipat.

Ammalugjallak ikKanattumagiummijuk tainna angiKatigegutik allatausimangianga atuttaugiaKagajappat atuliaKittitaugutitsanginnut. Angiggaminut kântrâktik amma tainna angiKatigegutik asiangutitsigiamut ubvalu pejautitsigiamut angiggaminut kântrâktimik atuttaugiallagunnangitut kisiani allatausimajunegutik, atittâtausimallutik tamâginnut ammalu takunnatiKasimallutik.

Sunagalait akulaittumik kamagijauuagiaKaKattatut Kimautilaullasimagiamut angiKatigegutimmi ilautitsiKattatut ukuninga:

- Nallia iniKajutsaumangât illunganik ubvalu aullaitauniammangât;
- Nallia akilittuigiaKammangât illumik (sollu. Illumut akilegutinnik, âkKisuttau-giagutinginnut, ubvalu akilittutaugialinnut takKi tamât atattudlutik) illuk aul-laitaunningarut
- Insuaransinginnut maligatsangit ammalu kenaujattâgutet (nallia akilittuijutsau-mangât akilittutaugutinginnik, kinakkut Kimaipviujutsaumangâta);
- Nallia akilittuijutsaumangât akilitsaliagijausimajunik;
- Nallia pitâjutsaumangât piKutigijanginnik, sollu motakânganik, illumiutanik pi-Kutinik, Kuatsânattukut atuttauKattatunik, aullâsimapvinganik, asinginnilu.;
- Aippagijaup ikajutsitaugutinganik;
- Avitaugutingit sulijagiamut ilingajunik ikajuttaugutigijauKattatunik ilangiutillugit ittusiutet, sulijagiamit nukKatuKammat akiliusiat, silakKijagiattusimanimmut akilittaugutet amma suliaKapviup ungatânut suliaKasimanimmut akiliutigijausima-jut;
- Avitaugutingit bankingani kenaujait amma katitsutausimajut (sollu. RRSPs, GICs, TFSA);

- Tigumiagamut, ikajutsigiamut, ammalu tigumialaullasonguKattagamut pivitsaKattitaugutigijaugunnatat sugusinik;
- Tainna pivitsagijaujuk aulatsigiamut ilinniatitaugusinginnut ammalu piguvallianinginni pitsiatogiamut ilinniatitaugutitsanginnut suguset;
- Piusigijaugajattumik asiangutitsigiamut angiKatigegutimmik Kanuilingannigijaujut asiangukata;
- Asingit kamagijaugiaKagajattut sittutitsigunnagamut pidjutigijanginnik.

Taimâtsainak asingititut anggaminut kântrâktet, tamammik aippagek pigiaKajok atittâgillutik angiKatigegutimmik ammalu takunnatiKallutik.

KANUK ANGIKAMINUT KÂNTRÂKTIK KUJANÂTTAUGUNNATONG?

Sollu, atulidlutik anggaminut kântrâktimik, aippanga asiangutitsigumappat amma aippanga angiutiKappat, taikkua tamammik angiutiKasimatillugik tainna kântrâktik asiangutitaugunnatuk allasimajuttigit. Ammalugiallak, isumatsasegutigijaujuk taikkua tamaita atunit uKâlaKatiKajutsauneginnut immigollutik ikKatuijimmik angitutikKâgatik asiangutitsigiamut sakKijâgettumik angitimmik.

Sollu aippanga angiutiKagumangipat asiangutitsigiamut kântrâktimik Kinupviuguni, taipsumani KinugautiliuttuKagunnaKuk Idluatsaivimmu Kujanâttaugianganut ilonnanga ubvalu ilangagutuinnak. Taimâk tukiKagajimmat idluatsaivik Kujanâtsituinnagajanninganik kântrâktimik, ubvalu ilangagutuinnak kântrâktiup. Tainna Ilaget Maligatsanginnut PikKujak nalunaittitautsiasimajunik KanuilinganniugiaKagajattunik malittaugialinnik Kujanâtsisongugiamut anggaminut kântrâktimik.

Sollu, anggaminut kântrâktik Kujanâttaugunnagajattuk imailingappat:

- Aippagijak UKaudjisimangipat aippagijamminik sutaijattunut piKutigijanginnut ubvalu akilitsagijanginnut sakKijâsimajunut taitsumani kântrâktik âkKisuttaumat;
- Aippagijak tukisisimangipat ilusigigialinganik ubvalu attuinigisonginnik kântrâktiup;
- Aippagijak atittâgisimappat angiKatigegutimmik tainna angutik/annalonnat ulugiatsâtaudluni pikKujausimanimminut; ubvalu
- Tainna kântrâktik adjigetisinniKangimagippat.

Nallituinnangit Kulâni Kaujimajaugutigijaujut sakKijappata, tainna Idluatsaijuk suli KaujigasuagiaKajuk tainna angiKatigegutik isumaKasiudjiniKammangât ubvalu tunganattongimangât. Tainna Idluatsaijuk ippigippat tainna AngiKatigegutik takutsautitsininganik tunganattumik tamainnut kamagijaugutiKajonnut, taitsumani idluatsaijuk atugunnatuk kajusiutigisimajamminik ammalu Kujanâttautitsigani AngiKatigegutimmik. Tamannaugaluattilugu, Idluatsaijuk ippigippat tainna AngiKatigegutik tunganattongimagingininganik aippanganut kamagijaugutiKajumut ammalu aippanga kamagijaugutiKajuk angijummagimmik ikajuttaugutiKanninganik AngiKatigegutimmi, tainna idluatsaijuk atugunnatuk kajusiutigisimajamminik ammalu Kujanâttautitsiluni ilonnanganik AngiKatigegutimik ubvalu ilanganik.

AVIUTINNIK

Aviutinnik maligatsatigut pijagegutiujuk katititausimanimmik. Aviutinnik sakkuititsiKattangituk aippaget ilonnanginnit pigatsagijanginnit. Aippaget suli pitaKatitsigiaKajut ikajutsitaugutinginnik sugusittâgisimajanginnut katititausimadlutik amma, ilanginni kamagijaugutiKasimajuni, ilingajumik tamâginnut. Aviutinnik pejautitsigunnangituk nalletalonnet aippagek pivitsagijâginnik takusongugianganut angutiup/annaulonnet sugusinginnik. Nâjitsituinnatuk maligatsatigut aippagegusigisimajanganik sakKititausimajumik taitsumani taikkua katititaummânik.

Canadami, aviutinnik aulatauKattatuk tajjamut *Aviutinnimut PikKujak*, tâna federallet maligatsagijanga. Tâna PikKujak takujaugunnatuk ukutigona SuliaKapvik Idluatsataugutinnut (Canadami) Kagitaujatigut Kaujimattisiutingagut uvani (www.canada.justice.gc.ca)

Sunait Tungavigijaugunnaton Aviutigiamun?

Tainna *Aviutinnimut PikKujak* uKajuk tunijaugunnaninganik sakKituKasimalimmat “suKusijaugiallagunnangitumik katititaugusimmik siKumitsijumik”.

nalunaittaugutiKatitsigiamut siKumittitaujuKasimanninganik, pijuKagiaKavuk takujautitsiluni idluatsaivimmut taikkua malittaugialet aviutigiamut allatausimajut *Aviutinnimut PikKujammi* malittausiasimammangâta. Aviutinnik tunijaugunnatuk ataatsik atânejuni piusigijausimappat:

1. Aippagek inosimappânik aviutilaullasimadlutik ammalu katingasimagatik ataut-simi jârimi. Ajunnanginippaujuk nalunaigutigigianga amma ununnipaujunut uKattausainatuk tungavigijaugiamut ilingatillugu aviutinnimut. Tukigingitan-gali tamanna maligatsatigut aviutilaullasimanimmut angiutisimagiaKanneginnik ubvalu allât aippagek inosimanneginnik illumeKatigegatik. NalunaittaugiaKa-simatuinnatuk Idluatsaivimmut taikkua aippagek Inosimanneginnik katingangi-magidlutik ataatsimi jârilittumi. Ahâlu, ajunnuattuk nalunaittaugiamut sollu aippagek suli tapvanitsainak illumeKatigepânik. Sollu katigiallapânnik unuluani 90-nit ullunit, tâvatualli kajusimautiKappânik aviutigiamut, ataatsimi jârimi avi-utillausimagiaKannegik pigiasigiallagiaKagajattuk taitsumani kamagijaugutiKajok kingulliani aviutigiallasimalippânik.
2. Aippanga asinniasimappat.
3. Aippanga aippaminik pinnisimappat timingagut ubvalu isumangagut ânniatidlugu ajunnasitidsiluni aippagek inogianginnut katingalutik.

Sollu aippagek aviutilaullasimappânik ammalu illumeKatigengipânnik ammalu katingagatik, Kinugautiiluttausimajuk aviutigiamut tunijaugunnatuk tapvainammagik. Tainna avitaugutik tunijaugunnangituk, tamannaugaluattillugu, kisiani inosimappânik aviutilaullasimallutik ataatsimi jârimi, ubvalu nalunaittisisimappat aippanga tainna tungavigijaujuk aviutigiamut suli nukKasimangingina (sollu. Asinnianik, ubvalu isumakkut/timikkulonnet pinniKattaninga).

kina Kinugautiliugunnatong Aviutigiamun?

Kinugautiliugiamut aviutigiamut Newfoundland Labradorimilu, tainna Kinugautiliusimajuk piusigijauluaKattatumi CanadamiungugiaKajuk. Ammalugiallak, nallituinnanga Kinugautiliusimajuk ubvalu taitsuma angutiup/annaulonnet aippagijanga inosimagiaKajuk iniKalluni Newfoundland Labradorimilu suvailfani takKini taitsumanilluasiak sivungani Kinugautiliuttausimajuk aviutigiamut akKisuttauKâtinnagu.

Ilangit kamagijaugutiKajut, aippaget inojut iniKadlutik Canadaup silatânejumi Kinugautiliugunnatuk aviutigiamut Canadami tâvatuak kisiani pimmagittojunik KanuilinganniKappata. Taikkua aippaget atugiaKagajattut maggonik malittaugiaKajonnik atâgut Federallet *Idluatsaijuatsutigut katititaugiamut PikKujangagut*:

- Taikkua aippagek katititausimagiaKajok Canadami; ammalu
- Taikkua aippagek avitaugunnangitok katititaugutinganit iluani nunatsuami taikkua aippagek inigijangani pititsitillugu tainna nunatsuak ilitatsiniKangin-inganut Canadami katititaugutisimajâginnik.

*Taimailingajunik kamagijaugutilet, piuluamegajattut napvâgutik uKaudjigiattaugutitsamik ikKatuijimmitt sulialimmit Canadaup prâvingsingani ubvalu nunami taikkua aippagek katititaupvigisimajangani.

Tainna kinatuinnak Kinugautimmik tatattuisimajuk aviutigiamut taijaujuk Akigattuti. Aippanga taijautillugu kiuttik. Ilangani aippagek Kinugautimmik tatattuiKattatok aviutigiamut ikajuttigennikut akigattutiudlutik.

Tainna kinatuinnak Kinugautimmik tatattuisimajuk aviutigiamut pidjutiKadluni asinniasimajumik ubvalu ajunnatualummik pinniKattasimajumik tainnaugiaKangituk pisimanigâttajuk taimâk piKattasimanninganut.

Namut aigunnaKinga avittaugutittâgiamun?

Kinugautiliuttausimajut aviutigiamut aittauKattatut Puttunippâmut Idluatsaivinganut Newfoundland Labradorilu. Tatigijautillugu nani nunaKannigijait, tainna nallituinnangaugajattuk Ilonnaita kamagijaupvinga ubvalu Ilaget kamagijaupvinga. Kaujigumajut nallianut kamagijaupvimut Kinujutsaumangâmmik, takugunnatut pâginâ 3 tapvani allatausimajuni. Prâvinsiup Idluatsaivinga kamaKattangituk avitaugutinnut ilingajunik.

Kanuk Kinugautiliugiamut ilingajumik Aviutinnimut?

Taikkunani kamagijaugutinni aippagijak kajusiutiKappat Kinugautiliugiamut ilingajumik aviutinnimut tainna angutik/annalonnat imminik pilluni (ammalu pigani ikajuttigennikut Kinugautiliunnimik) pigiaKagajattuk pijagetsisialluni idluatsaivimmitt tatattugammik taijamik Pigiasitutigijautillugu Kinugautiliuttausimajuk. Tainna tatattugak pitaKajuk unuttugalannik immigojunik

tarattutaugiaKajunik, ilautillugit Kaujimajaugutingit aippagegusinganut, taikkuala tungavigijangit aviutigiamut, Kinimmangällu aippagijaujop ammalu/ubvalu sugusiup ikajutsitaugutitsanganik, tâkkua tajautillugit ikittut pitagijangit. Asia alakkasâjak pijagettausialluni tatattutaugialik tainnaujuk Kaujitsiutik kiugialimmut. Tainna tatattugak KaujitsiutigijauKattatuk aippanganik avigiamut Kinugautiliuttausimajuk tunijausimalinninganik, ammalu tainna angutik/annalonnet akigattugumappat aviutigiamut Kinugautimmik, kiugiaKajuk âkKitaugesimajumi pivitsaKapviKattitaugutingani.

Tamaita tâkkua tatattugâk tunijausimagiaKajok idluatsaivimmut. Tainna idluatsaivik pitâttaugiaKagajattuk adjigengitunik asinginnik alakkasâjanik, ilautillugu katititausimannimmut nalunaikkutak ubvalu aviutilaullasimanimmut angiKatigegutik (sakKijâttuKappat). Tainna idluatsaivik kaujisapviujutsaujuk kajusititsigiamut sunait asingit alakkasâjait atuttaugiaKagajammangâta.

PitaKavuk idluatsaivimmut tunitsinimmut akilegutimmik KinugautiliuttaujouKammat aviutigiamut. Taitsumani atuttaugialet alakkasâjait atittâtautuappata idluatsaiviuip kamajinganut, tainna akigattuti pivitsaKattitaulâttuk sâksinik takKinik tunitsigiamut aippaminut (tajamut kiuttik) taitsuminga alakkasâjammik (pitaKatillugu kiuttimmut tatattugammik taitsuma kiuttiup pijagesimajanganik). Ilanginni pimmagittojuni kamagijaugutinni, KinugautiliuttuKagunnaKuk idluatsaivimmut akuniunitsamik pivitsaKattitaugumajunut ikajuttaugiamut. Taikkua alakkasâjait âtaugiaKajut aippagijaujumut aivigillugu, asigijanganut akigattutiup. Tainna kinatuinnak tunitsijuk tamakkuninga alakkasâjanik aippagijaujumut, pigiaKajuk pijagetsialugu killigiudjiutimmik Tunitsisimanimmut nalunaittautitsigiamut idluatsaivimmut tainna aippagijaujuk pimmagittukut tunitsiviusimanninganik. Tainna killigiudjiutigijausimajuk Tunitsisimanimmut (tunijaugiaKajuk) idluatsaivimmut.

Sollu kiugialik aippanga inoppat Canadami ubvalu Amerikkami, tainna angutik/annalonnet 30-ni ulluni kiugialik aviutigiamut Kinugautiliuttausimajumik ullunganinit tunitsiviusimanningata. Sollu aippanga silatâneppat Canadaup ubvalu Amerikkaup, angutik/annalonnet pivitsaKattitaujok 60-nik ullunik kiugiamut. Tainna kiuttik aippanga KaujitsigiaKajuk Idluatsavimmik tainna Kinugautik âkKisuttausimanninga tilijaugusigijausimajutut tunitsigiamut kiugutimmik. Sollu akigattuti Kinusimappat aippagijaujop ubvalu sugusiup ikajutsitaugutitsanganik, tainna kiuttik aippanga ilautitsigiaKagajattuk asinginnik alakkasâjanik sollu kenaujangita Kaujimajaugutinginnik.

Sollu aippanga kiungipat tunijausimajumut ubvalu akigattungipat nallinginnilonnet namminiugutigijaujunik, tainna akigattuti aippanga sivumuagunnatuk akigattugiaKangitukkut aviutigiamut. Tâanna ajunnalualangimagittilugu kajusigalatuinnasok piusigijaujok. Inulimât Maligatsanik Kaujimattitsigiamut katutjiKatigennik (PLIAN) sakKititsisimajuk tajamik "AkigattugiaKangitukkut Aviutinnik: Kaujimattitaugutitsanut Atuttaugunnatuk ilingajuk Newfoundland Labradorimullu." Atuinnaujuk (PLIAN) Kagitaujakkut Kaujimattisiutingagut uvani www.publiclegalinfo.com ubvalu fonnilusi uvunga 1-888-660-7788 Kinugiamut akiKangitumik Kaningitumut taitsuminga Kaujimattitaugutitsanut Atuttaugunnatumik.

Tainna kiusimajuk aippanga kajusigunnatuk akigattugiamut tungavigijaujunik aviutigiamut ubvalu sâlaKagasualluni nallituinnanginnik namminiugutigijaujunik sugusinnut, ikajutsitaugutinginnut, aviKatigegusinginnut piKutinik, asinginnulu. Tamanna taijak akigattotinnikkut aviutinnik. Tamanna akigattotinnikkut aviutinnik tukilik tainna aippanga Kinusimajuk aviutigiamut nalunaittautsigiaKalâttuk pitagijanginnik Kinugautiliuttausimajumi aviutigiamut. Tainna Kinugautiliusimajuk nalunaittautsigiaKagajattuk taikkuua tungavigijaujut aviutigiamut sulii taimailinganninginnik ammalu/ubvalu tunitsiluni takutsautitsijunik sollu summat tigumiagusik ammalu/ubvalu ikajutsitaugutik, asingillu pidjutigijauummangâta. Tainna kiuttik aippanga pivitsaKattitaugunnalâttuk tunitsigiamut taitsuma angutiup/annaulonnet piusigigumajanganut. kamagijauluaKattatut tusâttaugusimmi Idluatsaivimmi akulaittumik ukua tigumiagusik, ikajutsitaugutik ubvalu aviKataugutingit piKutet. Kangatsolimmat kisiani tungavigijaujut aviutigiamut akigattutauKattatut.

Taitsumani aippagek pimmagittukut aviutisimatualippânik, Nalunaikkutak Aviutinnimut tunijauulâttuk idluatsaivimmit. AkilegiaKagajattok Idluatsaivimmut ilingajumik taitsumunga nalunaikkutammut.

Sunait Apvialutagijaugunnatut Aviutigiamon?

Allât sollu nâmmagijaujunik tungaviKattuKagaluappat aviutigiamut, sunait piniannigijausimajut nukKatitsigunnatut aviutittitaugutingata angittaugutinganik. Tâna Idluatsaivik tunitsigunnangituk avitsigiamut sollu aippagek nâmmagijaugajattumik âkKisuisimangipânnik ilingajunik ikajutsitaugutitsanut sugusittâgisimajingita katititausimadlutik ubvalu sollu nallituinnanga sallotiKasimappat idluatsaivimmut ilingajunik tungavigijaujunut aviutigiamut tapvainaunitsak kamagijaukKujituinnadluni.

Sollu uKâlautaukKaujutut sivungani, asia apviagunnatuk aviutigasuannimut piusigijaujumik utiutisimannegiik ununnisaujuni 90-tinit ullunit sollu aviutigiamut tungavigijaujutillugu aviutilaullasimagiaKannegik. kingungani, aviutilaullasimannegita, aippagek illumiuKatigellutik katigiallagunnatok akuniutigijumi 90-ni ulluni sivungani idluatsaijuk isumaKakKâtinnagu atautsimi jârimi aviutilaullasimannigigiaKajanga kipitausimanninganik. Sollu aippagek utiutisimappânik akuniunitsaujumi 90-nit ullunit, tâvatualli kajusiutiKaniammidlutik aviutigiamut, tainna atautsimi jârimi aviutilaullasimagiaKannegik pigiasigiallagiaKagajattuk.

AVIKATIGENNİK PIKUTINİK

Tainna *Ilaget Maligatsangita PikKujanga* ottuKattatuk ilitatsiniKagiamut ikajotigisisimajännik tamaita aippagek katititausimadlutik adjigetisidluni avitautitsinikkut katititausimannimi piKutitâgisimajännik kingungani katititausimanninga siKumisimanningata. KaujimajaukKujaujuk allatausimajut tapvani ilangata ilonnâni (“AviKatigennik PiKutinik” amma “Nallia NamminiKajong katititausimannimi PiKutitâgisimajuning?”) amma nallituinnanga taijaugutinga ukua “aippagijak” ubvalu “aippagek” taimâk tukiKattitaujok malittautillugu *Ilaget Maligatsanginnut PikKujak*. Tainna PiKujak atuttaunginnaKattangituk ilonnanginni kamagijaugutigijaujuni. Sollu, aippagek kajusiutiKagunnatok atuttauKujigatik PikKujamik taitsumona katititausimanimmu kântrâttikut. Tainna maligatsak ilingajuk piKutinik aviKatigegutinnimut atuttaugunnangituk katititausimagatik aippagetituk katingaKattatunut kisiani kajusiutiKagutik atugiamut pitagijanginnik taitsuma *Ilaget Maligatsangita PikKujangata* tamatsumona angiggaminut kântrâttikut.

Idluatsaivimmu Kinugautik ilingajuk aviKatigennimut piKutinik âkKitaugunnatuk tuKuttuKasimappat, aviutisimajuKappat ubvalu aviutilaullasimajuKappat. Tainna ilaget maligatsangitigut maligatsaliuttausimajuk ilingajuk avitaugutinginnut piKutigijaujut iluani Newfoundland Labradorilu tainna *Ilaget Maligatsanginnut PikKujak*.

Idluatsaivimmu Kinugautiliugutet kamagijaugutinginnut avitaugutingit piKutet **kisiani** tusâttaugunnatut Puttunippâmi Idluatsaivimmi Newfoundland Labradorimilu. Tusâttaugunnangitut prâvinsiup idluatsaivingani.

IkKanattumagiujuk KaujimagiaKannik pitaKanninganik pivitsaKattitaugutet nukKatitauppinganik mitsânut Kanga Kinugautiliuttausimajuk ilingatillugu aviKatigegiamut piKutinik tunijausimajutsaumangât. PiuluagajakKulu uKâlaKatiKagiamut ilaget maligatsanginnut ikKatuijimik Kaujigasuamut Kanuk akuniutigijumik pivitsaKattitaugutiKammangât sunamut Kanuilingannigijaujumut.

IkKaumajaugialik, aippaget tamât pivitsaKatsainatut angiutiKasongugiamut mitsânut Kanuk piKutet avitaugiaKammangâta. Kinugautiliugutik aviKatigegiamut katititausimannikut piKutigijaujunik tamâgalak kamagijauluaKattatut Idluatsaivimmi kingungani taimâk ottugasuaugitimmi ajusimappânik. Taimaigaluatilluguli aippagek sulii ottugunnatok angiutiKatigegutigiamik taimaittumut Kinugautiliugutik tunijausimagalualitillugu idluatsaivimmu. Sollu sulii angiutgunnasimangipânnik, taitsuma kamagijaugutinga tusâttaugiaKagajattuk idluatsaivimmu, piusigijauluaKattatuk ilangautillugu akigattunikkut aviutinnimut tusâttaugusimmi.

Tamakkua maligatsait âkKitauKattatut isumagijautillugit taikkua piKutet pisijausimajut aippagetillugik pitâgijausimanningit tamâginnut aippagennut ammalu taitsumani aippagegusinga siKumimmat tamakkua piKutingit piusigijauluaKattatutut avittauKattatut adjigettidlugit. Tânnâ isumagijaugutik taimailingattitaujuk ilitatsinikkut tamaita aippagek ikajotigisisimajännik katititausimanimmimi – ukutigona kenaujatigut, sugusiniik paitsinikkut, angiggami kamatsianiKanikkut amma asingitigut.

IkKanammagittuk ikKaumagiamut, tamannaugaluattillugu, ilonnatik piKutet isumagijauKataulânginingit “katititausimannikut piKutigijaujunut”. Ukuangujut piKutet piusigijaunginnatumi isumagijauKatauKattangit katititausimannikut piKutigijaujunut:

- Aittosiagijausimajut, sivulliminit Kimaipviugutigijausimajut, angiKatigegutigijausimajut ubvalu piulimajausimajut kenaujait piKutellonet ilingattitautillugit Kimaipvigijaugumajumut, kisiani taimâk piKutitâgijausimajut atuttausimappata ilaget atugialinginnut ubvalu atuttausimappata pisigiamut ilaget piKutitsanginnik, ubvalu aittosiagijausimajut/ Kimaipvigijaugutigijausimajut tamainnut aippagejonnut atautsikut;
- Ilaget kingulliminit KimaKattatangit;
- Imminik ânnimat tuniggusiat- kisimiungituk ilangit akilittaugutigijauKattatut utittisipviugutinnut kenaujaitugit asujittitausimannikut, sollu asujittitausimannik akiliusiagijauKattasimajunik, asinginnilu;
- Namminingit piKutingit;
- kenaujaliupvigijaujunut piKutet namminigijaunngit atautsimut aippagijamut;
- PiKutet nalunaititausimajut ilijaugiaKatinnagit aviKataugutinnut atâgut katititausimannikut kântrâktiup;
- PiKutigijaujut pitâgijausimajut kingungani aviutilaullasimanniup.

PitaKavuk asiangutitaugutigijaugajattunik Kulâni allatausimajunut, tatigijautillugit Kaujijaugutigijagattangit kamagijaugutigijaujumi. Sollu, aippagijak Kimaipviusimappat angiggamik atuttaunialittillugu katititausimannikut angiggagijauilluni, isumagijaugajattuk katititausimannikut piKutigijauunnganik ammalu ilijaugunnaluni aviutigatsagijaujunut. Ammalugiallak, sollu aippanga takutitsisonguppat ikajusimanimmik aippangata kenaujaliupvingani, tainna angutik/ annalonnet pigunnagajakKotuk Kinugiamut aviKataugutimmik kenaujaliupvigijaujop piKutinginnik.

kina NamminiKajong katititausimannimi PiKutitâgijausimajuneng?

(I) katititausimannimi Angiggagijausimajuk

Tainna katititausimanimmik angiggagijausimajuk angiggagijaujuk amma nunagijaujuk aippaget atusimajanga katingadlutik ilagegusimmini. Ilautitsigunnaattillugu illumik, trailer, mobile home, amma condominium. Tamammik aippaget pigunnautiKajok adjigettumik aviKatigegutittâgiamut katititausimanimmik angiggamit sivungani namminigijausimagaluappat aippatuinnanganut, Kanuk, Kangalu pitâgijausimagaluappat, ubvalu pisijausimagaluappat atautsik atik atuttautillugu. katititausimajut aippaget namminilet angiggamik tamammik atuKatigennimigut, taimaimmat tamanna tukiKajok tamaita adjigettumik namminiKanimmuk pivitsaKannegik taimaittumut piKutigijaujunut. Sollu aippâ tuKuppat, piusigijauluaKattatumi tainna Kimajak nalunangitumik piKanialittillugu illumik amma nunanganik. Asigiallana pigatsagigialinga taimâk tamammik namminiKanneginnut tamaita angiKatigegutigiaKajok allasimajuttigut Kangatuinnak tainna katititausimanimmuk angigganga amma nunanga aullaitaunialippat ubvalu atuttaugiaKagajappat killigiudjiutigijauilluni akilitsaKapviujumut.

kingungani aviutilaullasimagiaKannegita, tamammik aippagek pigunnautiKajok illumeKatigegiamut katititausimanimminut angiggamini. Sollu aippanga nogajappat, tainna illumejuk asiangngutitsigiaKangituk pegutinginnik ubvalu aippaminik itittailititsigiaKangituk angiggaminut, kisiani angutik ubvalu annak pisisimappat aippangata namminiKaKataugutinganik ubvalu nalunaikkutaKappat inutodluni namminiKanninganut angiggagijaujumik.

Tamaita kamagijaugutiKajok pigiaKajok taimâtsainak akilittuiKattagiamut illumut akilegutinnik, insuaransinut akilittaugialinnik amma nunagijaujunut tâksiKattitaugutininnik ilingajunik piKutigijaujunut, kisiani kamagijaugutiKajok angiutiKasimappânik asiagut.

Tâna taijaujuk PiKutinut Kaujittisiutik. Pitâgijaugunnatut adjigijangit Puttunippâmit Iduatsaivimmit Newfoundland Labradorimilu ubvalu Iduatsaiviup Kagitaujakkut Kaujimatitsisiutingaut.

Inutodluni piKannik tukilik tâna aippanga iniKagajattuk illumik aippanga tamânetinnagu namminiKatigegaluattilugik illumeKatigedlutik. Nallituinnanga aippanga Kinugautiliusok Iduatsaivimmut inutolluni piKagiamut taitsumani siKumippat katititaugusinga tâvatualli inutodluni piKattutonik piusigijauluaKattatumi kisiani tunitisiviisok idluatsaijimmut atugunnatillugu akuniungitumut amma kisiani ikittumaginni KanuilinganniKajunut.

(II) katititausimannimi PiKutet

katititausimannimi piKutet ilautitsijut piKutininnik pitâgijausimajunik nallituinnanganut aippagek katititausimannimni. Tamanna ilautitsigunnatuk illumiutagijaujunik sollu piKutinik ammalu sunagalannik illumi atuttauKattatunik, motakânnik, bankimiutanginnik, suligijamut ilingajunik ikajuttaugutigijauKattatunik sollu ittusiutinik, suligijamit nukKatuKammat ammalu silakKijagiattusimanimmut akilittaugutet, Nalunaikkusijausimajut SuliaKagennimut katitsuigiamut Pannaigutinik (RRSPs), kenaujaliugutigiallanik taijaujunik stocks amma bonds, amma aullâvet ubvalu nunait atuttauKattatut taikkua ilammaginginnut. Tamammik aippagek isumagijausok ikajusimannegik tamakkununga piKutinut amma piusigijauluaKattatumi avitauKattatut adjigetitaunikkut takutsautitsigiamut tâtsuminga nalâgottumik.

Apvagettsinikkut AviKataugusik

Sollu aippagek angiutigunnangipânnik Kanuk aviutigiamut piKutinginnik atuKatigesimajaminik, Kinugautimmik tunitisigajattok Iduatsaivimmut pikKujillutik idluatsaijumik avitsiKullugu piKutinginnik. Tâna ilonnâgut piusigijauKujauluaKattatuk uvani *Ilaget Maligatsangita PikKujangani* uKajuk tamaita aippagek namminiKanneginnik ilonnanginnik katititausimanimni piKutininnik adjigetumik. Taimaimmat, Kinugautiliuttausimajumi avitsigiamut piKutigijanginnik, tâna Iduatsaivik piusiKaluaKattatuk avitautitsigiamut akigigajattangaut katititausimannimi piKutingita adjigetitausimatillugit akungani aippagek.

Unuttuni taimâk pijuni, tamammik aippagek KiniKattatok immigut ikKatuijimmut uKaudjutaugiagutitsanik ammalu sakKititsilutik imminnik angiutigigumajaminik

ilingajumik piKutet avitaugutitsanginnut. Sollu taikkua angitugunnangipânnik, tamanna kamagijaugialik aigiaKanalittilugu Idluatsaivimmut. Sollu Idluatsaivimmopat tamammik aippagek tatattuigiaKanalittilugik alakkasâjamnik pitaKajumik iluingaijumik amma nutângutitausimajunik Kaujimajaugutinginnut namminigijaujunut piKutinut. Tungavigijautillugit tamakkua Kaujittitaugutet, idluatsaivik ottunialittilugu avitautitsigiamut piKutinginnik adjigetisinnikut.

Sollu atautsik aippagajak ippigippat adjigetitaunnikut avitaunninginnut piKutingit nâmmasigiutiKalluni, tainna angutik/annalonet Kinugautiliugunnagajattuk Kinulluni adjigetitausimatinnagu aviKatigettagutitsamik piKutinut. Tainna idluatsaivik angiutiKagianganut taimailingajumik, tainna aippagajak nalunaittautitsigiaKagajattuk adjigetitaulluni aviKataugutik “tunganattongimaginganik ubvalu isumaKasiudjingininganik.”

Idluatsaijuk piusigijauluaKattatumi isumaKasiudjiKattangituk piusilukânnigisimajanganik nalletalonnet aippagek, ilangautillugu asinniasimannik, âkKisuiligami avittaugutinginnik katititaugusimmini piKutitâgisimajanginnik. Tainna aippanga Kimaisimajuk angiggagijajumik asiujiKattangituk pivitsagijamminik adjigetumik aviKataugiamut piKutinik, tainnalua aippanga Kimaisimangituk sugusinnik pigunnautiKatinnagu pitâsongugiamut anginitsamik. Taipsumani idluatsaivik avitsipat piKutinik adjigetitsigani ilaKasok sollu aippagajak pijâkKumik asikKituinnasimappat ubvalu igiukKaisimappat katititaugusimmi piKutinik.

KATITITAUSIMANNIMI PIKUTIGIJAUJUT ALLAIT NUNANGINNI

Taimangasuanit, avittaugutingit nottaugunnangitut piKutigijaujut (sollu. nunait amma illuit) adjigeKattasimangitut allait nunagijanginnit taikkunangat allait nungingitanginni nunaliujuni Newfoundland Labradorimilu. Tanna *Allait PikKujanga* ilingajuk allait nunanganut pitaKangituk pidjutigijaugutinginnik katititausimannimi nottaugunnangitunik piKutigijaujunik amma prâvinsiup maligatsaliusimajanga ilingajuk katititausimannimi piKutigijaujunut atungituk allait nunagijanginnut. Ottugasuagusimmi sakKititsigiamut tamatsumunga maligatsaliuttaugutimmik, federallet maligatsaliusimajanga tajak *Ilaget Angigganginnut Allait Nunagijanginni ammalu katititausimannikut Kanuttogutigijaujunut ubvalu Pivitsagijaujunut PikKujak* Kângittitausimalauttur Joni 19, 2013-nami. Ullugilauttanganinit nenittausimanningita tâkkua sakKititausimanningata, tainna PikKujak suli atuliaKittitausimangituk. Tainna PikKujak atuliaKittitautuappat, Allait nunaliKutingit pigumausimmitut nalliagutuinnak pisongulâttut malillutik federallet maligatsanginnik ubvalu pillutik Kângittitautitsigiamut namminimminik maligatsanik ilingajunik katititausimannimut nottaugunnangitunut piKutigijaujunut pivitsagijaujunik ammalu Kanuttogutigijaujunik. Asiagut uKallugit, taikkua âkKisuigunnalettut maligatsanik kamagijaugutitsanginnut taikkua namminik Kanuttogutigijanginnut ammalu ilinganniKatillugit namminik piusituKagijanginnut.

Suvailfani takKini asiangutitâgigiamut pivitsagijaugunnatuk ilijauKatausimajuk PikKujammut tanna pitaKatitsijuk pivitsagijajattanganik taikkua Allait nunaliKutingit Kângittitautitsigianginnut namminigijanginnik maligatsanik sivungani federallet prâvinsini pitaKatitsigiamut maligatsaliusimajangit atuttauliaKittitaukKâtinnagit. Tamannaugaluattilugu, Allait apviataugutiKangitut taitsumunga suvailfani takKini asiangutitâgigiamut pivitsagijanganut ammalu pigunnalettut Kângittitautitsigunnalettut nunaKutigijanginnut-ilingajumik Kangatuinnaujumi tainna PikKujak atuliaKittitautuappat.

Tainna nutâk maligatsaliak suli atulungimat nenittaulaummatanit tâkkua sakKititausimajut, pitaKatitsiniakKugut Kaujimattitaugutinnik pidjutiKajunik mânnaujumi piusigijaujumik. Aippaget iniKajut allait nunangani aviutilaullagumagutik ubvalu aviutugumagutik Kaujisajutsaujut AllauKatiget Aulatsijinginnit apigigiamut nallinga piusigijaujuk mânnaujumi atutaumangât, taikkua prâvinsiup maligatsangit ilingajut katititausimannimi piKutigijaujunut atulungimata allait nunanginni.

Ilangit allait nunangit tunitsiKattatut Nalunaikkutanik NamminiKannimut illumik. Tanna Nalunaikkutat NamminiKannimut Kaujitsisok pivitsaKannimik namminiKagiamut angiggaminik. Tunijaugunnatuk ilingatillugu atautsimut inummut ubvalu tunijaugunnatuk tamâginnut maggonut inonnut ilingatillugu. kinatuinnak âtsigunnatuk Nalunaikkutamminik NamminiKannimut asianut AllauKatimminut. Tamanna tukilik sollu tamaita aippagek tamaita AllauKatigenguKatauppânik ammalu angiKatigegutisimappânik pidjutiKajumik kina piKajutsaumangât illumik, tainna asianottaugutik Nalunaikkutamik NamminiKanimmut âkKitauniattilugu. Tainna

AngajukKâsuak NunaKakKâsimajut kamagijaugutinginnut amma Taggamejut Pivalliatitaugutinginnut angiutiKagiaKajuk asianottaugutimmik namminiKannimut.

Sollu tamammik angiutigunnangipânnik asianottaugutinganik Nalunaikkutammi NamminiKagiamut Kanullonet sugiallataugunnangituk. Sollu Nalunaikkutak NamminiKagiamut atinganepat atausiup aippagijaup, tânna atilik aippagijak pivitsaKajuk piKagiamut illumik.

Ilangani AllauKatiget Aulatsijingit tunitsiKattangitut Nalunaikkutammi NamminiKagiamut. Sollu taimâk pijuKappat, taikkua AllauKatiget Aulatsijingit pivitsaKasot kajusititsigiamut nallia iniKajutsaumangât illumik. Pigajattut tunitsigumallutik aippanganut asianik illumik. Sollu sugusiKappata, AllauKatiget Aulatsijingit pigajattut illuKattisillutik angajukKânganik illumaKatiKaluaKattatumik sugusinnik.

Idluatsaivet ilangagut pitsatuniliugaluat tamakkunani katititausimannimini piKutitâgisimajanginnut kamagijaugutinginni allait inigijanginni. Sollu, Idluatsaivik tigusiğajattuk akinganik illop amma nunagijajunik isumagiKasiutillugit tilitsiutiliuliguni aviKatigegusinganut piKutet. Sollu atautsik aippagijak tigumiagunnangipat illumik, idluatsaivik pigunnatuk tilitsiluni illumettitaujumi aippanganik akilekKujilluni kenaujatigut tamatsumunga tauttigijautillugu. Tamanna uKittosainangituk, taimaigaluattiluguli, uKumaittumagiusongummat Kaujigiamut akinganik illumut allait nunangani pititsitillugu aullaitaugunnangininga allauKatiget asigijanginnut.

Sollu aippagijak pigumatinnagu sakkuititaugajappat taikkua angigganganik, tainna angutik/annalonnet aullatitautuinnagajangituk allait nunagijanganit. Sollu tainna angutik/annalonnet AllauKatigenguKatauppat, AllauKatiget Aulatsijingit pigunnatut pitâttsilutik asianik illusanganik.

TIGUMIAGUSIK AMMA PIVITSAKATTITAUGUSIK

Taitsumani tamaita angajukKâk illumeKatigeppânik katititausimagatik aippagetitut katingajok ubvalu maligatsatigut katititausimajok, tigumiannik sugusimmik piusigijauluaKattatumi pidjutigijauKattangituk. Taimaigaluattilugu, ilagennik akungani angajukKâgijajukok siKumigajappat aviutilaullalutik amma/ubvalu aviutillutik. Taitsumaniutillugu, kajusititsiutimmik sakKititsijuKagiaKagajakKuk mitsânut Kitungiugusigijajut âkKisimausigigialingit pillugu sugusik. Ilanginni kamagijaugutigijajuni, angajukKângit sugusiup Kanganonnet illumeKatigeKattasimangitut katingadlutik, ammalu pijutsajuk kajusititsigiamut Kitungiugusimmini âkKisimausigigialinginnut.

Tigumiagusik maligatsatigut uKausiujuk ilingatillugu kajusititsiKattanimmut ammalu kamatsianiKagiaKannimut ilingajunik sugusimmut. kinatuinnak tigumiajuk kamatsianiKagiaKajuk âkKisuiKattagiamut ikKanammagittojunik kajusittitaugutinnik pillugu sugusiup inosinga, sollu kajusittitaugutinginnik pillugit ilinniatitaugusingit, Kanuittailigiamut paigijaugutingit ammalu uppigusinganut. PitaKavuk adjigengitunik tigumiagusimmut âkKisimausigijaugunnatunik. ÂkKisuinnik kajusittitaugutinnik ilingajunik sugusimmik tigumiagusimmut uKumaittumagiugunnatut ilanginnut angajukKânut. IkKanammagittojuk angajukKât uKâlaKatiKaKattagianginnut ikKatuijimik kamatsianiKagasuamut KaujimatsianiKagiamut ilingajunik pivitsagijanginnut ammalu pigatsagigiaKaKattatanginnut.

PivitsaKattitaugutik akulaittumik taijaugusiKaKattatuk pulâgiagutimmik ammalu tânna pivitsagijanga tigumiangitop angajukKâp (ubvalu asigijanganut ikKanattojumut sollu atâtsianganut anânsianganullonet) pulâgiamut ammalu pivitsaKatitauKattagiamut sugusimmik(nik) akulaittojumi. PivitsaKattitaugutik amma piusigijauluaKattatumi ilautitsiKattamijuk pivitsagijajumik apitsotiKaKattagiamut sugusimmik ammalu KaujimattitauKattagiamut Kanuimmangât, inositsiagittomangât ammalu ilinniatitaugusinginnut.

AngajukKât idluatsaiviliagiaKajon kajusititsigiamut tigumiaguset/ pivitsaKattitaugutellu pidjutigijaugutinginnun?

Sollu angajukKâgijajukok kajusititsisonguppânik mitsânut tigumiagusieup amma/ ubvalu pivitsaKattitaugutiup, aigiaKagajangitok Idluatsaivimmut. Tigumiaguset amma pivitsaKattitaugutet kajusittitaugunnatut akungani angajukKât ubvalu kamajigijanginnut sugusiup sollu kajusititsiutimmik angiutigajappata ilonnatik ilauKataujut. Sollu angajukKâgik sakKititsigunnangipânnik kajusititsiutimmik, ikajuttausimagaluadlutik tukisititsigigiamut kiggatuttimut, pidjutigijajuk sittutitaugiaKagajattuk idluatsaivimmi.

kina âkKisuigunnatuk idluatsaivimmut Kinugautiliugutimmik ilingajumik sugusinnik tigumiagusijunun ubvalu pivitsaKattitaugutimmun?

ÂngajukKâgik sugusiup pigunnautiKajok Kinugautiliugiamut idluatsaivimmut tamakkuninga kamaKattatumut. Taimaigaluattilugu, angajukKât pigunnatutongit Kinugautiliusongugiamut ilingajumik tigumiagusinnut ammalu

pivitsaKattitaugutinnut. Sollu, atâtsiat/anânsialonet pigunnautiKagunnamijut Kinugautiliugiamut idluatsaivimmut. PitaKagivuk asinginnik angajukKâgijaungitunik pigunnautiKagajattunik tigumiasongugiamut ubvalu pivitsaKattitaugutiKagiamut Kinugautiliusongugiamut ilagijauppata ubvalu piusiKasimagutik ininganedlutik angajukKâgijaujop. Kinugautiliuttausimajut ilingajut tigumiagusinnut ammalu pivitsaKattitaugutinnut pigiasittitaugunnatut atâgut Federallet Aviutinnimut PikKujangata (sollu aviutinnimut piusigijaujunut ilautitauppata) ubvalu atâgut prâvinsiup *Suguset Maligatsanginnut PikKujangata*. Tainna Kinugautiliugiamut maligatsak kajusititsiutigijauKattatuk piusigijaugialimmik ilingajumik angajukKâgijaungituk âkKisuigutinganut tigumiagusinnut ubvalu pivitsaKattitaugutinnut Kinugautiliugutimmik. Atâgut taitsuma *Aviutinnimut PikKujaup*, angajukKâgijaungituk sivungani aittutaujutsaujuk (pigunnatitaugutimmik) ubvalu angittaugutimmik idluatsaivimmut sivungani tainna angutik/annalonnet sivumuattisigunnaKâtinnagu tamatsumunga Kinugautimmik.

Sollu, tainna angajukKâgijaungituk isumatsasiugutiKappat âkKisuigiamut idluatsaivimmut Kinugautimmik ilingajumik tigumiagusinnut ubvalu pivitsaKattitaugiamut sugusimmut, ikKatuijimmik uKâlaKatiKajutsaujuk.

Kanungikkua tigumiagusut ubvalu pivitsaKattitaugutet kajusittitauKattaton Idluatsaivimmi?

Taitsumani idluatsaivimmi tusâtauniujumi, tainna idluatsajuk tusâlâttuk Kaujititaugutinnik ilingajunik Kanuilingannigijaujumut ammalu kajusititsinialluni tungavigijaujattullugit piunippaugajattut isumagijaugutinginnut sugusiup.

Adjigengitut Tigumiagusut ÂkKisuttausimausingit

Tagga ukuangujut uKausitrangit atuttausimajut tukisititsigiamut ilanginnik adjigengitunik tigumiagusut âkKisuttausimausinginnik Newfoundland Labradorimilu. *KaujimajaugiaKajuk tapvani pitagijanginni Suguset Ikajutsitaugutinginnut Malittaugialinni, una uKausittagijanga “tigumiagusik” ilingajuk Kanuk akuniutigijumi sugusik aisimaKattamangât atunit angajukKâgita anggaggijanganut. Ilingangituk Kitungiugusinnut ubvalu kajusititsiutiliugusinnut. KinigunnaKusi taikkunani Malittaugialinni taikkunungalluasiak ilingajunik tukitâttaugutinginnut [Takullugu Suguset Ikajutsitaugutinginnut ilangani tapvani allatausimajuni atuagammii ilingatillugit Kaujimattitaugutitsanut Kanuk atugiamut Suguset Ikajutsitaugutinginnut Malittaugialinnik.]

(i) Inutodluni

Inutodluni tigumiugiamut âkKisuttausimajumi, tainna sugusik piusigijauluaKattatukktut iniKaluaKattatuk atautsimik angajukKâKadluni. Tainna angajukKâk tânnatolluni kamatsianiKagiaKajuk âkKisuigiamut pimmagittojunik kajusititsiutinnik ilingajunik sugusimmut. Tamannali piusigijauluaKattatumi tukiKatsainangituk tainna aippanga kamaKataugunnangininganik tainna aippanga angajukKâk piusigijauluaKattatumi tunitsiviuKattaninga pivitsaKattitauKattagiamut.

(ii) Tamainnut Tigumiattaugusik

Tamainnut tigumiattaugusik tukilik tamammik angajukKâgik pimmagittunut kajusititsiutiliugunnanegek ilingajunik sugusinganut ikajuttigennikut. Tamanna tukigigajalungitanga tâna sugusik iniKagiaKanninganik tamainni angajukKâmini adjigettitausimatillugu aisimagiaKanningata akuniunnigigialinga. Imângâlli, piusigijaugialik âkKisuttaumat nallituinnangagut angajukKâginnut ubvalu Idluatsaivimmuk kajusititsiigiamut Kanuk akuniutigijumi aisimaKattajutsaumangât tamainni angajukKâmini. Tainna angiggagijanga ubvalu inigiKattatanga sugusiup inigiluaKattagialinga sugusiup akuniunippaujumi.

Ikajuttigennikut Tigumiagusik amma tukiKagunnamijuk tainna sugusik (set) iniKaKattapat tamainni angajukKâginni adjigettitausimajumik tungaviKattitautillugu. Atunit angajukKâk tigumiaKattatillugik sugusimmik adjigettumik akuniutigijumi aisimaKattatillugu.

Adjigengitut PivitsaKattitauKattagiamut ÂkKisuttausimausingit

PitaKavuk unuttugalannik adjigengitunik pivitsaKattitausongugiamut âkKisuttausimajunik:

(i) Nâmmagijaujutut

Nâmmagijaujutut pivitsaKattitauKattagiamut âkKisuttausimajuk tukiKajuk tainna angajukKâk tigumiangituk, ubvalu illumeKatiKangituk sugusimmik, pigunnatuk âkKisuiKatiKalluni tigumiajumik angajukKâmik sitontinik pivitsagigajattanginnik takusongugiamut sugusimmik. Tamanna ilonnâgut tukiKajuk taikkua angajukKâgik sugusiup ikajuttigennikut pigiaKannegik kamatsianiKagiamut tainna sugusik aisimaKattagiaKanninga tamainnut angajukKâginnut piunippaulippat isumagijaugutinginnut sugusiup, ilautillugit asiagut piusigiKattatangi ammalu ilinniaviliannigiKattatangi. Tâna âkKisuttaugutigijausimajuk Kangatuinnak asiangutitâttauKattagunnatuk taimaimmat tamammik angajukKâk ikajuttigeKattagiaKajok tamatsumunga.

(ii) Nalunaittausimajukut

Taimaittukut pivitsaKattitausonguKattagiamut, âkKisuttausimaKattatuk Idluatsaivimmi tilijaugutikkut ubvalu angiKatigegusigisimajangatut akungani angajukKâgita, pitaKatitsiKattatuk nalunaittaugesimajunik sitontinik angajukKâgijaujop pivitsagisoginnut taitsuma angutiup ubvalu annaup tigumialaullagianganut sugusimmik.

Tainna nalunaikkutaujok takutsautitsijuk Kangautillugu angajukKânga takuKattagunnamangât sugusimmik.

(iii) kamajiKatillugu PivitsaKattitaugutik

Taimaittuk pivitsaKapviKattitaugutik, allatausimatillugu idluatsaivimmit tilijaugutimmi ubvalu angiKatigegusigisimajangatut akungani angajukKâgita, pitaKattitaujok taitsumani pivitsagijangata angajukKâgijaujop takugiattusimanningata sugusimmik tamânettuKagiaKatillugu asianik inummagimmik. PiusigijauluaKattatumi, taitsuma kamattitaujop inummagiuup atinga

allatausimagiaKatillugu tilitsiutigijausimajumi ubvalu angiKatigegutigijausimajumi.

kamajiKatillugu pivitsaKattitaugutik ilonnâgut atuttauluaKattatuk aippanga angajukKâk Kangalonnet piKatigeKatiKalautsimangipat sugusimmik ammalu ilagennikut piKatigegusegik sakKititaugiallagasuatillugit, tainna angajukKâgijak sivungani timikkut ânnitigiKattasimappat aippanganut angajukKâgijamut ubvalu sugusimmut, asiagullu.

Sollu tigumiagutiKaguma KaujitsigiaKavinga aippanganik angajukKânganeng sivungani nokKânanga?

AngajukKâk Kaujisajutsaujuk ikKatuijimmit sivungani nonningata uKâlautiKagiamut taitsuma angutiup/annaulonnet maligatsatigut pivitsagijanginnik amma kamatsianigigiaKajanginnik. Sollu sakKititausimaligepat tigumiagusimmut tilitsiutik ubvalu tigumiagusimmut angiKatigegutigijausimajuk, tamanna apigiutigijaujuk kamagijaugesimagajattuk taikkunani alakkasâjanginni. AngiutiKasimagiaKanninga aippanga angajukKânga piusigijauluaKattatumi pikKujaugutiKattitauKattatuk sivungani tigumiajuk angajukKâk noKatiKagunnaKâtinnagu sugusimmik. Sollu suli sakKititausimangipat tigumiagusimmut tilitsiutik ubvalu tigumiagusimmut angitiusimajuk, tainna angajukKâk nogumajuk piusigijauluaKattatumi angittausimagiaKagajattuk tigumiangitumut angajukKâmut sivungani tainna sugusik noKataugunnaKâtinnagu. Sollu tainna angajukKâk angiutiKagunnangipat, taitsumani Kinugautiliugutik âkKisuttaugunnatuk tunijaunialluni Iduatsaivimmut Kinilluni angittaugutitsamik noKatiKagiamut taikkuninga sugusinnik. Tainna idluatsajuk isumatsasiugutiKalâttuk unuttunik Kaujimajaugutigijaujunik tamatsumunga kajusititsiutiliugiaKaliguni ilautillugu notitaugajappat piunippauggajammangât isumagijaugutinginnut sugusiup ammalu notitaugajappat pivitsaigutitsigajammangât aippanganik angajukKânganik piKatiKaKattagiamut sugusimmik tainna angutik/annalonnet nogajappat.

Tigumiagusinnut/PivitsaKattitaugutinnulonnet Tilitsiutet Asinginnit AulatsivigijauKattatunit

Ilonnâgut uKautigillugu, tigumiagusinnut/ pivitsaKattitaugutinnulonnet Tilitsiutet asinginnit aulatsivigijauKattatunit (sollu asinginnit prâvinsinit amma nunaKutigijaujunite) ilitagijaugutiKajut ammalu atuttaugunnatut Newfoundland Labradorimilu taitsumani kamagijaugutiKajut âkKisuisimappata idluatsavimmut Kinugautimmik taimaittumik tilitsiutimmik ilitagijaugutiKatitsigiamut Newfoundland Labradorimilu. Tamannaugaluatillugu, tainna *Suguset Maligatsanginnut PikKujanga* Newfoundland Labradorilu pitaKajuk malittaugunnagajattunik kamagijaugutiKajunut Kinidlutik asiangutitautitsigiamut tigumiagusinnut/ pivitsaKattitaugutinnulonnet tilitsiutiliuttausimajumik asinginni aulatsivigijauKattatunit tilitsiutiliuttausimajumut Newfoundland Labradorimilu. TaimailingajumettuKalippat, isumatsasegutiKajut napvâgiamut ikKatuijimmut uKaudjugiattaugutitsanik.

ATÂTSIANGATA/ANÂNTSIANGATALU PIVITSANGIT

IlageKatigegusinet akungani atâtsiangata anânsiangatalonnet amma ingngutagijauup nâjjiKattangituk aviutilaullamânnik ubvalu aviutimmânik sugusiup angajukKâgik. Unuttuni taimailingajuni, ilageKatigegusingit sivunganituk taimâtsainak piKattatut. Sollar taimâk pingipata, atâtsiakogik KaujittaugiaKajut pivitsagijamminik maligatsait atâgut.

Tainna atâtsiagijaujuk anânsiagijaujullonet pigunnatitaugunnagajattuk idluatsaivimmuk Kinugautiliugiamuk ilingajumik pivitsaKattitaugutimmuk, ubvalu tigumiasongugiamuk, ingutamminik. KinugautiliuttauKattatut tigumiasongugiamuk ammalu pivitsaKattitaugutinnuk pigiasittitaugunnatut atâgut taijaup Federallet Aviutigiamuk PikKujanga (sollar avitaugutinnuk piusigijaujut atuttaupata) ubvalu atâgut prâvinsimi *Suguset Maligatsanginnuk PikKujak*. Taitsumona atuttaugialik maligatsak kajusittisutitigijauKattatuk piusigijaugialimmuk ilingajumi atâtsiak anânsialonnet âkKisuitillugu tigumiasongugiamuk ubvalu pivitsaKattitaugutimmuk Kinugautiliugutimmik. Atâgut Aviutinnimuk PikKujauup, atâtsiak anânsialonnet sivungagut “kajusittitaugutiKagiaKagajattuk” angittausimalluni idluatsaivimmuk tainna angutik/annalonnet sivumuattisigunnaKâtinnagu Kinugautiliugutimmik.

Sollar kinatuinnak ajuliumattitaullippat pivitsaKattitaugutiKattitaugiamuk takusonguKattagiamuk ingngutamminik, pikKujaujuk tainna angutik/annalonnet uKâlaKatiKagiananut ikKatuijimik maligatsatigut piusigigunnagajattanginnuk. Tainna atâtsianga anânsiangallonnet ajuppat sakKititsigiamuk angiKatigegutitsamik angajukKâginnuk sugusiup, ikajuttaugalualuni tukisititsigijaujulluni kiggatuttimuk, tainna pidjutigijaujuk sittutitaugiaKagajattuk idluatsaivimmi.

Tamakkua maligatsait kamaKattatut sugusinnik tungavilet sunaummangâta taikkua “piunippâkkuk isumagijaugutingit.” Tâvatualli aisimaguni atâtsiaminuk anânsiaminullonet ulugianattumettitaugajappat, piusigijauluaKattatumi sugusimmuk piunippaugajattuk isumagijaugutinganuk ilageKatiKannikut taikkunenga. Suguset pivitsalet ilonnâgut nalliniup ikajutsitaunnikullu pitaKagianinnuk amma ikKanalluni inogusinginnuk, ippiniagusinginnuk, amma ilisattaunnikkuk pivallianigigajattanginnuk pitaKannikut atâtsiaminik anânsiaminillonet inosinginni. PiKatiKatsainaKattanik ilagiallâminik akulaittumik isumagijauKattatuk piunippaugajanninganik isumagijaugutinginnuk sugusiup.

SUGUSIUP IKAJUTSITAUGUTINGA

Sugusiup ikajutsitaugutinga kenaujaujuk angajukKâgijaujop akilittuKattatanga ikajugiamut ikajutsitaugutinginnut taitsuma angutiup ubvalu annaup sugusinganut kenaujatigut kingungani aviutilaullasimanniup ubvalu aviutisimanniup. Tugâgutinga sugusiup ikajutsitaugutingata kamatsianiKagiamut taitsumani aippagennegik sugusiup angajukKâgita nâjippat, tamammik angajukKâgik ikajugiaKajok kenaujatigut ikajutsitaugutinginnut sugusiup isumagjiaugutiKattitautillugik pisongunnigjangit ikajuKattagiamut taitsumunga ikajutsitaugutimmut. Inittitaugutiungituk ubvalu aittosianglungituk piusigijâginnut tamammik angajukKâgita.

kina Akilegialik Sugusiup Ikajutsitaugutinganeng?

Atunit kinatuinnak kamatsianiKagiaKajuk pitâttsisigiamut kenaujatigut ikajutsitaugutitsanganik angutiup ubvalu annaup sugusinganut. AngajukKâgik kenaujatigut kamagialek sugusimminik Kanuilingagaluappat ilagegusigijâgik. AngajukKâgik ikajutsitaugutiKagialek sugusimmut allât sollu aippagennegik nâjigaluappat. IkKanangituk katititaisimagaluappânik ubvalu Kanuk akuniutigijumi katingaKatigesimagaluappânik. IkKanangituk angijumik mikijumillonet kenaujaliuKattamangânnik, kisiani ajunnamagittukut Kanuilingannigijaujattumut. Kanullonet pivitsaKattuKangilak akilegumanginimmut sugusiup ikajutsitaugutinganik ilageKatiKaKattanginikkut aippanganik angajukKânganik ubvalu Kujanâginnikut sugusimmik.

Akulainnipaujumik tainna angajukKânga tigumiajuk, ubvalu angajukKânga sugusiup inigiluaKattatanga, tunitsiviuKattatuk ikajutsitaugutinnut akilittaugutinink.

Ilanginni kamagijaugutigijauKattuni, atâtanguagijaujuk anânanguagijaujullonet pikKujaugutiKattitaugunnatuk akilegiamut sugusiup ikajutsitaugutinganik ilingajumik sugusimmut.

Kanuk Pitâgijaugunnatong Sugusiup Ikajutsitaugutinga?

Sugusiup ikajutsitaugutinga kamagijauKattagiaKajuk taitsumani katingaKatigegusigijaujuk siKumimmat.

(Tamakkua malittaugunnatut atuttauKattajut kajusititsiutigigiamut Katsitut ikajutsitaugutik akilittaujutsaumangât nalunaittausimajut ilonnâgut atâni).

Sollu tamaita angajukKâk angiutigunnangipânnik Katsitojutsaumangât sugusiup ikajutsitaugutinga, tâvatuak sittutitsigumadlutik pidjutigijaujumik silatâni idluatsaiviup, taikkua ikajotingit tajait Ilaget Iduatsataunnimut Ikajuttaugutingit atuttaugunnatut (takullugu una “Ilaget Iduatsataunnimut Ikajuttaugutingit” ilangani tapvani allatausimajuni).

Sollu angiKatigegutik sakKititaugunnangipat akungani angajukKâk,

Kinugautiliuttausimajuk âkKisuttaugunnatuk tugâtillugu idluatsaivimmu tainna idluatsaijuk kajusititsiniattilugu pidjutigijajumik. Takullugu pâginâ (*# to be inserted once content finalized*) tapvani sakKititausimajuni Kaujimattitaugutitsanut ikajugunnatunut kajusititsigiamut nallianut idluatsaivimmu Kinugautiliuttausimajuk tunijajutsaumangât. Tamannaugaluattilugu, KinugautiliuttuKappat tugâtittaujumik idluatsaivimmu ilingatillugu sugusiup ikajutsitaugutinganut, tainna kamagijaugutinga aititaulâtuk Ilaget Iduatsataunimmu Ikajuttaugutinginnu Kaujigasuamut angiKatigennik sakKititaugunnagajammangât ikajuttaulutik tukisititsigajiudluni kiggatuttimut. Taitsumani angiKatigegunnangipânnik, tainna kamagijaugutik tunijaugiallâlâtuk utittitauluni idluatsaivimmu.

Sunainikkua Sugusimmu Ikajutsitaugutinginnu Malittaugialen?

Tamakkua Sugusimmu Ikajutsitaugutinganut Malittaugialet taikkuangujut maligatsait amma kititanik âkKisuigetut atuttausimajut Kaujigiamut Katsitut sugusiup ikajutsitaugutinga akilittaujutsaumangât. PitaKagivuk Federallinit Sugusiup Ikajutsitaugutinganut Malittaugalinnik amma prâvinsimi malittaugalinnik. Tamammik maligatsaujok, amma idluatsaijuut sugiallagunnasiangitut asiangutitsigiamut tamakkuninga.

Tamakkua Federallinit Sugusiup Ikajutsitaugutinganut Malittaugialet atuttauKattatut sollar angajukKâk katititausimappânik tâvatualli Kinugautiliusimalidlutik aviutigiamut; ubvalu aviutisimaligedlutik. Tamakkua prâvinsimi malittaugialet atuttauKattatut sollar angajukKât katititausimalautsimangipânnik ubvalu aviutilaullasimappânik, ubvalu pannailippânik aviutilaullasimagiamut, tâvatuak kajusiutiKasimadlutik aviutigumanginimmu. Sugusiup Ikajutsitaugutinganut Malittaugialet

pitaKatitsiKattatut piusitsamik âkKisuigiamut akitsanganik sugusiup ikajutsitaugutingata. Tamakkua Malittaugialet isumaKasiudjiKattatut adjigengitunik nalâgottunik ilangiuatillugit akilittuigialiup prâvinsinganik ubvalu nunamik inigijanganik, ununnigijanginnik suguset, ammalu nani suguset iniKammangâta.

Sugusiup ikajutsitaugutinga tungaviKattitauKattatuk akilittuiKattatop jârî tamât kenaujaliuKattatanginnik. Tainna Iduatsaijuk ilonnâgut takunnautiKaluaKattatuk akilittuiKattatop pejaipviuKâtinnagit jârî tamât kenaujaliuKattatanginnik (allatausimaKattatumik 150-mi income tâksingata âkKisuttauvingani). PitaKavuk unuttugalannik ilagiattaugutinnik ubvalu akikilligiattaugutinnik âkKitaugunnatunik akilittuiKattatop kenaujaliuKattatanginnu. Ottotigillugu, tainna akilittuiKattatuk ilauKatauppat suliaKaKatigetted katutjiKatigegutinganut tajamut union, tainna angutik ubvalu annak apigigunnatuk idluatsaijumik pejautitsigiamut union-ningagut akilegutinginnik pitillugit jârî tamât akilusiagiKattanganit. Asiagulli, idluatsaijuk pigunnatuk akikilligiattautitsiluni akilittuigutinganik akilittuiKattatop Iduatsaijuk Kaujiguni taitsuma akilittuiKattatop kenaujaliuKattatangit tammatausimanninginnik ubvalu ilanginnituinnak sitontini suliaKaKattanganik (sollar. tainna akilittuiKattatuk nukKainagajappat suliaigijammuni tunitsiviukKâluni sugusiup ikajutsitaugutinganut Kinugautiliuttausimajumik).

Ilanginni kamagijaugutigijaujuni idluatsajuk kajusititsigajattuk tiltsigiamut adjingitinganik akinganik taitsumangat nalunaittausimajumit sugusiup ikajutsitaugutinganut akitsaliuttausimajumit. Taikkua sugusiup ikajutsitaugutinganut akilittutaugialet âkKisuttausimajut malittautillugit akitsaliuttausimajut akittugiattaugunnatub ubvalu akikilligiattauletik isumagillugu Kanuilingannigijaujuk. Ottotigillugu, akilittuiKattatuk angajukKâk akikinnisamik akilittuitaugajattuk akilittuinimminut ajuliumattitauppat tukisittaugutigijaujutitub atâni ammalu nalunaittausimajutitub atâgut Malittaugialet. Ubvalu idluatsajuk pigajattuk tiltsiluni anginitsamik akilittuiKujilluni sugusiup ikajutsitaugutinganik sollu tainna sugusik pitaKappat “pimmagittojumut akiligatsagiallanik”.

Pimmagittojumut ubvalu Nigiunangitukkut Akiligatsagiallait

Pimmagittojumut ubvalu nigiuangitukkut akiligatsagiallait taikkuangujut akiligatsagiallait akitsaliuttausimajutigut akilittutaugutigijaugialinnut ilijauKatausimangitub. Taitsumani kajusititsiliguni pitaKatitsijutsaumangâmmi ilingajumik pimmagittojumut akiligatsagiallamut(nut), idluatsajuk isumatsiugutiKagajattuk sollu tainna akiligatsagiallak atuttaugiaKallagimmangât ilingajumut isumagijaugutinginnut sugusiup ammalu suligajammangât isumagijautillugit atuKattatangit angajukKâgita amma sugusiup ammalu taikkua ilaget ilusigiKattasimangitub kenaujanik atuligamik sivungani aviutilaullaKâgatak. PiusigijauluaKattatumi, tamakkua akilitsait avitaudlutik akilittauKattatub tamainnut angajukKânut nâmmatitautillugit kenaujaliuKattatanginnut. Akiligialet isumagillugit tamakkutigona taijattigut ilaKasot (tulligetitaumajut iluingaitinnagit) ullotillugupaigijauunninganut akiligialet, akiligialellu puttunitsamut ilinniaviliagutitsanginnut, ubvalu akiligialet kigutiligijimmut aimmat.

Akilittuinimmut Ajuliumattitaunnik

Tâna idluatsajuk sakKititsigajattuk tiltsiutimmik anginitsamik ubvalu akikinnisamik taitsumangat sugusiup ikajutsitaugutinganut âkKigiattausimajumit sugusiup ikajutsitaugutinganut akitsaliuttausimajumit taitsumani nallituinnanga angajukKâk Kaujitsispat idluatsajumik tâmakku akitsaliuttausimajut akilittutaugialinnut ajuliumatitsigajanninginnik angajukKâmik amma sugusimmik. Atâgut Malittaugialet, nallituinnanga angajukKâk apigisok asianik pigumalluni sugusiup ikajutsitaugutingata akinganik akitunitsautillugu ubvalu akikinnisautillugu sollu angajukKâk ubvalu sugusik ajuliumattitaullippânik.

Ottotigillugu, tâna pitaKattitaugutik atuttaugunnagajattuk taitsumani angajukKâk akilitsatâtuluadlappat ikajugasuadluni ilammunik sivunganinit aviutilaullasimanegita. Maggolingajukkut ottutaugutik atuttaugialik Kaujigiamut akilittuinimmut ajuliumattitaunnimik:

- Kaujijaugialik tainna angajukKâk Kinusimajuk asiangutitsigiamik KanuilinganniKammangât ajuliumatitsijumik nalliagutuinnak akilegiamut pikKujaugutigisimajangatub akiligiaKajangata anginijanganub ubvalu ikajutsininimmut sugusimmik taimâk akiKatillugu; ammalu
- tainna akilittuinimmut ajuliumattitaunigâjuk pigiaKajuk takutitsiluni taitsuma

angutiup annaulonnet illunga pitaKanginitsauninga inogusimmi atuttaugialin-
nik taitsuma aippangata angajukKâp illunganit. Inogusimmi atuttaugialet tamaita
illoginni Kanuk adjigetitaummangânnik kamagijaugialek. Taikkua kenaujaliut-
tauKattatut ilonnanginnut illumeKatigijaujunut tamaita illoginni kamagijaujutsait
Kanuk adjigetitaummangânnik kamagijaulippânik. Sollar angajukKâk ajuliumat-
titaunigâjuk Kaujijauppat illunga pitaKanginitsauninganinganik inogusimmi atuttau-
gialinnik aippanganit angajukKâmit, ajuliumattitaunigâgutinga Kujanâttaugajattuk.

Kanuk akuniutigijuk sugusimmut ikajutsitaugutik akilittutaugiaKaKattatong?

Sugusimmut ikajutsitaugutik ilonnangagut akilittutauKattatuk tikidlugu jaringit
nâmmalinninginnut, 19-nanik jâriKalittilugunut iluani Newfoundland Labradorilu.
Ikajutsitaugutik piusigijauluaKattatumi akilittutauKattatuk sugusimmut
ungatânut sollar sugusik tatituaKappat angajukKâminik. Pidjutigijautillugit
ingiggatitaugiallaningit ikajutsitaugutingit sugusiup ilinniaviliaKattaninga
puttunitsamut (ilinniavitsuamut, nunagijangani ilinniagiallavimmut) ubvalu sugusiup
timingagut isumangagullonnet pigunnangitiKappat.

Sugusiup IkajutsitaugutingaTâksiKagialeng?

Tilitsiutet sakKititauKattatut atâgut Sugusiup Ikajutsitaugutinganut Malittaugialet
tâksitâttauKattangituk. Tamanna tukilik tainna angajukKâk akilittuiKattatuk sugusiup
ikajutsitaugutinganik petsiviuKattangituk tâksinik, amma tainna tikitauKattatuk
sugusiup ikajutsitaugutinganut akilittutaugutinginnut akilegiaKaKattangituk tâksinik
taikkununga kenaujanut.

ÂkKisuigiallanik Akinganik Sugusiup Ikajutsitaugutinganut

Ilaget Idluatsaugutinginnut Ikajuttaugutet pitaKatitsisot sugusiup
ikajutsitaugutinganut akingata âkKigiattaugutinganut ikajuttaugutimmik
atuinnaujukkut âkKigiatsiKattatunik akigigiallinganik sugusiup ikajutsitaugutinganut
akilittauKattatumik tungavigijautillugit jâri tamât tâksitâgijauKattatunut
Kaujimajaugutittigit. kamagijaugutiKaKattatok pigiaKajok nalliagutuinnak
angiutiKallutik atugiamut tâtsuminga ikajuttaugutimmik, ubvalu atullugu
tilitsiutingagut idluatsaijop. AtugiaKannik taimâk âkKigiattaugutimmik
ilijauKatauniatilugu tilitsiutimmut ubvalu angiKatigegutimmut.

ÂkKigiattaugutet atâgut tâtsuma ikajuttaugutiup kamagijauKattatuk jâri tamât
kamatsianiKagasuamut tunganattumik akiKattitaugianganut ikajutsitaugutinga
sugusiup. Income tâksitâgiKattatangita Kaujimajaugutingit tunijaugiaKaKattatut
jâri tamât tamâginnut akileKattatumut ammalu tikitauKattatumut sugusiup
ikajutsitaugutinganut. Taikkua Kaujimajaugutingit KimiggutauKattatut ammalu
taitsumani nutât Kaujimajaugutingit sakKititsigajappata asiangutitausimajumik
sugusiup ikajutsitaugutingani \$5-tut ubvalu anginitsamik (anginitsamik
mikinitsumillonet), tamammik angajukKâgik KaujititauKattatok âkKisuttaugiallamat
Katsitoniammangât. Nalletalonnet angajukKâk tunitsingipânnik akigattotimmik
âkKigiattaugutimmut KatsitogiaKanninganut, nutâk tilitsiutik sakKititauniatilugu.

Nallituinnanga angajukKâk akigattotiKagunnatuk âkKigiattaugutimmut KatsitogjaKanninganut tunitsinikkut Kaujitiitsiutimmik AkigattotiKanimmut idluatsaivimmut. Tamanna nukKatitsisok âkKigiattaugutimmut piusigijaujumik ammalu idluatsajuk kajusitiitsiniattilugu tainna akilittuiKattatuk akilejutsaumangât âkKigiattaugutigijausimajumik ubvalu asianik akiligatsatâttaujutsaumangat.

Nallingit tilitsiutet ubvalu angiKatigegutet âkKigiattaugiiallaKattaton?

Tâna Sugusiup Ikajutsitaugutingata ÂkKigiattaugutinginnut Ikajuttaugutik âkKigiatsiKattatuk sugusiup ikajutsitaugutinganut tilitsiutinnik amma allatausimajunik angiKatigegutinnik, pikKujisonik âkKigiattaautitsigiamut ammalu tunijauniadlutik Newfoundland Labradorilu idluatsaivinginnut. Tâna ikajuttaugutik atuKattatuk tilitsiutinnut amma allatausimajunut angiKatigegutinnut tunijauKattatunik idluatsaivimmi ullungani kingunganilonnet Âprel 1, 2007 (ilautinnagit sivungani tilitsiutigijausimajut sakKititausimajut atâgut kangjanimiunut Sugusiup Ikajutsitaugutinganut Ikajuttaugutimmut Maligatsagijaujut).

Kanuk pijuKajutsauva kingungani tainna tilitsiutik ubvalu allatausimajuk angiKatigegutik ilijausimalippat Suguset Ikajutsitaugutingita ÂkKigiattaugutinnut Ikajuttaugutimmon?

Atunit jârimi, akilittuiKattatut amma tikitauKattatut sugusiup ikajutsitaugutinganut KinupviuKattatut tunitsiKujaudlutik income tâksinginnut Kaujimajaugutinginnik. Tamatsumunga Kaujimattitaugutik atuttauKattatuk âkKigiatsigiamut sugusiup ikajutsitaugutinganik. Taitsumani tainna ikajuttaugutik tikitaungimat Kinugasimajanginnik income tâksinut Kaujimaugutigijaujunik, âkKigiattaugutinga tungaviKattitauKattatuk 10%-titut akittugiadlugu taitsuma akilittuiKattatop kenaujattâgiKattatanginnut takutsaujutut nutângunippâmi idluatsaivimmit tilitsiutimmi.

Tainna ÂkKigiattaugutinnut SuliaKapvik KaujititauKattagiaKajuk asiangupata allaviugiamut tugâgutigijaujut ammalu/ubvalu fonningita nomarangit. Sollu tainna ikajuttauvik Kaujititausimangipat nutângutitausimajunut Kaujimattitaugutinginnut, taikkua KaujimattitaugiaKajut tikitausimagajangitut Kaujititaugutimmut taitsumani sugusiup ikajutsitaugutinga âkKigiattausimalippat ammalu tunijausimalluni idluatsaivimmut.

Kanuk tainna akilittuiKattatuk amma tikitauKattatuk KaujititauKattatong âkKigiattaugutigijausimajuning?

kingungani Kimiggutaugemmata nutângutitausimajut income tâksinut Kaujimattitaugutingit, tainna âkKigiatsigiamut suliaKapvik atuKattatuk Sugusiup Ikajutsitaugutinganut Malittaugialinnik akitsaliugutinnut âkKigiatsigiamut sugusiup ikajutsitaugutinga Katsitojutsaumangât. Sollu tainna âkKigiattaugutigisimajanga sakKititsigajappat asiangusimajumik sugusiup ikajutsitaugutingani \$5-tut, tainna nutâk sugusiup ikajutsitaugutingata akinga allatauKattajuk Kaujitiitsiutimmi ÂkKigiattaugutigijausimajuk akinganik allalitsijuttigut aititauKattatuk tamâginnut angajukKânginnut.

SujuKaKattava nallituinnanga nâmmasingiutiKammât âkKigiattaugutigijausimajumut akinganon?

kingungani tikitausimannegita Kaujitsiutimmik ÂkKigiattaugutigijausimajumik akinganik nallituinnanga kamagijauKataujuk pigunnatuk tunitsiluni Kaujitsiutimmik ÂkKigiattaugutigijausimajumik akinganik atatillugu Kaujitsiutik ÂkKigiattaugutigisimajanganut tuniniallugu idluatsaijumut sakKititsisimajumut tamatsumunga sivullipâmik tiltsiutigisimajanganik. kamagijaugutiKajok pivitsaKajok 30-nik ullunik ullunganit tikitaupvigisimajâginnit Kaujitsiutimmik ÂkKigiattaugutigijausimajumut taimâk pigiamut. Tunitsiviuniatilugik ullunganik sidontinganillu nalunaikkusijausimatillugu allalitsijutigut idluatsaivimmit Kanga aigiaKammangânnik idluatsaivimmut. Tâna idluatsaijuk kajusititsiniatilugut nutâmik ikajutsitaugutiup akigilittanganik.

Sollu Kaujitsiutik AkigattotiKanimmut tunijausimangipat idluatsaivimmut, tainna nutâk sugusiup ikajutsitaugutingata akinga uKattausimajuk taitsumani Kaujitsiutimmi ÂkKigiattaugutigijausimajuk attuliaKittitaulâttuk.

Kinugautiliunnik idluatsaivimmut asiangutitsigiamut sugusiup ikajutsitaugutingata tiltsiutinganik.

Kangatuinnautillugu taitsumani âkKigiattaugusik piusigijautillugu, angajukKâk pigunnatok Kinugautiliullutik idluatsaivimmut asiangutitsigiamut sakKijâgettumik sugusiup ikajutsitaugutinganut tiltsiutimmik. ÂkKigiattaugutinnut allatet angajukKânik KaujimatitsiKattatut Kanuk taimaittunut Kinugautiliugutet attuiniKagajammangâta âkKigiattaugutigisimajanginnik sugusiup ikajuttaugutingata.

Kanuk nukKatitsigunnaKinga âkKigiattaugusinnut piusigijauKattatumik sollu sivullimi sugusiup ikajutsitaugutigisimajanganut tiltsiutik ubvalu angiKatigegutik atugunnaipân?

KaujisiaKavutit taitsumangat ÂkKisuttaugiagutinnut SuliaKapvinganit Kaujitaugiamut tamatsumunga.

Tamakkununga akilegiaKangituk angajukKât ikajuttausimanimminut Sugusiup Ikajutsitaugutinganut ÂkKigiattaugutinginnut SuliaKapvimut. KAUJISAPVIUGUNNATUNIK KAUJIMATTITAUGUTET

Family Justice Services
Recalculation Office
P.O. Box 2006
Corner Brook, NL A2H 6J8
Tel: 709-634-4172 • Fax: 709-634-4155

Kinugautiliunnik idluatsavimmut asiangutitautitsigiamut sugusiup ikajutsitaugutinganut tilitsiutimmik.

Tainna AkilittuiKattatuk ubvalu akilittutauKattatuk pigunnatuk Kinugautiliulluni idluatsavimmut Kanganuinnautillugu asiangutitautitsigiamut sugusiup ikajutsitaugutinganut tilitsiutimmik. Tamannaugaluattillugu, tainna Kinugautiliujuk sakKititsigiaKajuk takutsautitsijunik asiangusimajuKalinninganik Kanuilingannigijaujumi (sollu. asiujisimanimmut suliaminik, Kanimasimannimut, asingitigullonet.). Tainna Kinugautiliusimajuk tunitsigiaKajuk taijamik “Pigiasiutigijautillugu Kinugautiliuttausimajuk Asiangutitautitsigiamut” idluatsavimmi.

AIPPAGIJAUP IKAJUTSITAUGUTINGA

Taitsumani aippagek aviutilaullamânnik, tamammik aippagek pigunnagajangitok adjigengitumik pigunnausiKagiamut ikajutsiutiKasongugiamut imminik kenaujatigut. Taimailingajuni pigunnautiKagunnagajattuk tainna aippagijak kenaujaliunginitsaujuk pitaKattitausongugianganut ikajutsitaugutimmik. Tamakkua tugâgutet isumagijaugialet sivungani Kaujigiamut inuk maligatsatigut pitâsongugajammangât ikajutsitaugutimmik. Aippagijamut ikajutsitaugutik utittisipviugutigijajutsaujuk aippagenut kenaujatigut attutaunnigijausimajunut katititausimannimi ammalu katititausimannimi piusigijauKattatunut, ununningit ilonnâgut suliatsatâgunnasimanginet paitsigiaKanimmut sugusinik, tamâgut katititausimannimi ammalu kingungani katititaugutinga siKumisimalittilugu. Asia tugâgutigijajujuk kamatsianiKagiamut kingungani katititaugutik siKumisimalimmat, atautsik aippagijak siunniutitauKattangininga kenaujatigut uKumatsatitaunnikut. kingullipângalu, aippagijamut ikajutsitaugutik ikajujutsaujuk atunit aippagijamik namminik kenaujaliusongugiamut akuniuluadlangitumi, ajunnangipat.

Ildluatsajuk isumaKaudjigajammijuk adjigengitunik nalâgottunik Kaujimautigijaugajattunik kajusititsigasualiguni tilitsiutiliujutsaumangâmmi taimâk ikajutsitigijaugajattumik. Tamakkua nalâgojut ilautitsigunnatut ukuninga: Kanuk akuniutigijuk aippagelautong?; Sunanik kenaujaliugutiKaKattatong ammalu sunanut atugiaKaKattatong atunit aippagijâng?; Kanuk ikajusimajong aippangata suliagijanganun?; kina illumeKatiKajong sugusinning? Tamakkua piusigijausimajut tâkkuatongitut ammalu pitaKagajakKuk asinginnik idluatsaijop isumaKasiutigigiaKagajattanginnik.

Ilonnâgut dluatsajuk isumaKasiudjiKattangituk piusilikânnigisimajanganik nalletalonnat aippagek kajusititsiutimmini aippagijaup akilittaugutitsanginnut.

PivitsaKattitaugutet NukKatitaupvingit Kinugautiliugiamut Aippagijaup Ikajutsitaugutinganun

IkKanattumagiujuk Kaujimigiamut pivitsaKattitaugutet nukKatitaupKanningit taitsumani Kinugautiliuttausimajuk ilingatillugu aippagijaup ikajutsitaugutinganun tunijausimagiaKajut. Isumatsasegutigijajujuk taikkua uKâlaKatiKajutsaunnegennik ikKatuijimmik Kaujigiamut Kanuk akuniutigijumi pivitsaKattitaugutegik nukKatitaugutiKammangât taitsuma angutiup/annaulonnet namminik Kanuilinganniganganut.

kina Kinugautiliugunatong ilingajumik Aippagijaup Ikajutsitaugutinganun?

Sollu aippagek aviutilaullasimalippânik, sulili aviutisimagatik, aippagijak pigunnautiKagunnagajattuk namminiugutiKagiamut aippagijaup ikajutsitaugutinganik. Sollu taikkua piusiKappânik aviutigiamut, aippagijak pigunnautiKagunnagajattuk namminiugutiKagiamut aippagijaup ikajutsitaugutinganik. Sollu aippagek katititausimangipânnik tâvatuak illumeKatigesimalidlutik katititausimagatik

aippagetituk katingaKatigeddlutik, katingaKataujuk pigunnautiKagunnagajattuk namminiugutiKagiamut aippagijaup ikajutsitaugutinganik. Taikkua katititausimagatik aippagetituk katingaKattatut kamagijaugutinginni, pimmagittukut ikKanaluummijuk uKâlaKatiKagiamut ilaget ikKatuijinganik apigiutiKagiamut pigunnauKattitaugunnamangânnik taimaittumik ikajutsitaugutiKagiamut.

IkKanagivullu Kaujimagiamut taikkua pidjutigijaugutingit aippagijaup ikajutsitaugutinganuk kamagijaugunnaninginnik taikkutigona anggaminut kântrâktitigut, sollu taikkua katititausimanimmi kântrâktet amma ilumiKatigennimut angiKatigegutet. Sivungani IduatsaiviliakKânak mitsânuk aippagijaup ikajutsitaugutinganuk ikKanattumagiuvuk Kaujigiamut sollu tamatsuma pidjutigijaugutik kamagutiKalimmangât ilanganî angiKatigegutiup. Kaujigiallagumajut ilanganî takugunnatut tapvani sakKititausimajunik ilingajuni **ANGIGGAMINUT kÂNTRÂKTINUT.**

Kanuk Pitâgijaugunnatuk Aippagijaup Ikajutsitaugutinga

Aippagijaup ikajutsitaugutinga kamagijaugutiKagunnatuk aviutilaullagiamut angiKatigegutikkut. Sollu tamanna pidjutigijaugutinga kamagijaugutiKappat iluani aviutilaullagiamut angiKatigegutikkut, ikKaumajaujutsak pigunnagajanninganik ilangaulilluni pijagegutimmuk aviutinnimuk tilitsiutiup.

Sollu angiKatigegutinnik sakKititaugunnangipat akungani aippagek, Kinugautiliuttausimajuk âkKisuttaugunnatuk tugâtillugu idluatsaivimmuk tainna idluatsaijuk kajusititsiniattillugu pidjutigijaugumik. Takullugu pâginâ 3 tapvani sakKititausimajuni Kaujimattitaugutitsanuk ikajugunnatunuk kajusititsigiamut nallianuk idluatsaivimmuk KinugautiliuttuKajutsaumangât.

KatsitoKattatunginna ammalu Kanuk Akuniutigijumi Atuttaugunnatong Tainna Aippagijaup Ikajutsitaugutinga?

Taitsumani sugusiup ikajutsitaugutinga kamagijaummat maligatsaliuttausimajuttigut âkKisuttausimajut malittaugialet, tamanna tukilik tâkkua malittaugialet ilangaunningiinik maligatsait, taimailungitulli kamagijaugutinga aippagijaup ikajutsitaugutingata. PitaKavuk alatausimajumik taijamik Aippagijaujut Ikajutsitaugutinganuk UKaudjugiattaugutinnuk Malittaugialet pitaKatitsijunik KanuilingagiaKammangâta akigigiaKajangit amma Kanuk akuniutigijumi aippagijaup ikajutsitaugutinga atuttausongummangât. Tamakkua malittaugialet pikKujaugutiujut kajusigasualimmata Kanuk angitigijumik aippanganuk ikajutsitaugutingit akilittutaugiaKammangâta, ammalu Kanuk akuniutigijumi. Tamakkua piusiugialet takujausot suliaKapvimi Iduatsataugutinnuk Canadami Kagitaujangagut Kaujimattisiutingani (www.canada.justice.gc.ca).

Pimmagiuvuk ikKaumagiamut sivulliutigianginnuk Iduatsaivimmi tamatsumunga isumagidlugit suguset. Sollu sugusiKappat kamagijaugialinnik, sivulliutitsigiamut tugânginnatuk sugusiup ikajutsitaugutinganuk. Tamanna tukiKajuk kenaujait atuttaugajattut aippagijaup ikajutsitaugutinganuk

pisimagiaKajut amiakkutausimagajattunik kingungani sugusimmut ikajutsitaugutik akilittaugekKâtillugu. Ikajutsitaugutet sakKititauKattut adjigengitukkut piusigijauKattattutigut. AkilittauKujaugajattuk iluingatillugu atausiallugu akilittauluni, Kangaulippat akilittutauKattatillugu (akilittauKattagajattut takKi tamât ubvalu asiagut âkKitausimausiKatillugu), ubvalu tauttigigajattanganut nalunaittausimajumut piKutigijaujumut (ottotigillugu, ilanganik aippapit avittaugutigisimajangata katititausimannimut angiggagijaujumut). Tainna Idluatsaijuk piagegutimmik kajusititsigijauK Kanuk, ammalu Kanuk akuniutigijumi, aippagijauK ikajutsitaugutinga akilittutaulâmmangât.

Taitsumani KanuilingannigijauKut asiangumata, Kanga pigunnatuKagajakKoKuk aippagijauK ikajutsitaugutinginnik nukKatitsisongugiamut ubvalu akigiKattatanga asiangutitsigiamut. Sollu taikka kamagijaugutiKajok kajusititsigunnangipânnik asingutitaugutitsanik, idluatsaivik kajusititsilâttuk pidjutigijaujumik. Idluatsaivik isumaKasiudjilâttuk adjigengitunik nalâgojunik Kaujimajaugutinginnik kajusititsigasualiguni asiangutitsijutsaumangâmmi isumajâgutiKadluni tainna asiangutitautitsigiamut Kinugautigijausimajuk atuttaugiaKallagimmangât ilangiutillugit ukua:

1. pitaKammangât piKutitigut ubvalu sutaijattumik asiangu asiangusimammangâta kenaujatigut Kanuilingannigijanginni akilittuiKattatop ubvalu akilittuivigiKattatanga aippanganut;
2. tainna akilittuivigiKattatuk pigunnausimmitut piusigijaugunnatitut ottugasuagutiKasimammangât piusititsigasuagiamut imminik- ikajutsisongugasuagiamut- ottotigillugu, tainna akilittutauKattatuk ottuKattasimammangât napvâgiamut suliatsaming, pigiasisimalluni ilinniagiallatitaugutimmik ubvalu utisimadluni ilinnia- vimmut; ammalu
3. nutânik sakKituKasimammangât takutsautitaugajattunik tâpsumani idluatsaivimmi tamânesimangitunik sivungani.

AippagijauKut Ikajutsitaugutik TâksitâttauKattatong?

AippagijauKut ikajutsitaugutimmut akilittaugiaKaKattatut ilonnâgut isumagijausot tâksiKartitaugutet kenaujaliuttauKattatunut Canadami. Sivungani kenaujaliuttauKattatut tâksitâttauKâtinnagit ammalu petsiviugutigigialingit atuinnautillugit, nalunaittausimajut pikKujaugutet atuttaugialet ilaKatillugit ukuninga:

1. akilittaugialik malittautillugu idluatsaijop tilitsiutinga ubvalu allatausimajuk angikategutik;
2. akilegialik aippaminut (katititausimagunik ubvalu katititausimagatik aippagetitut katingaKatingeppânik);
3. illumeKatingeKagiaKangilatit amma katingaKatingaKangilatit aippagijannik taitsumani akilittauvingani ammalu nâllugu tâna jâriujuk;
4. tainna akilegutik atuttaugiaKajuk pitaKatitsigiamut ikajutsitaugutimmik; amma

5. taikkua akilegutet âkKitausimajutut Kangaulippat Kaitataukattagialet. Pitâgijaugunnangitut atausillugit iluingatillugit akilittaugunnangitut kenaujautillugit ubvalu tauttigijaugunnangitut piKutinnut.

Sollu tamakkua Kulâni allatausimajut pikKujaugutet atuttaupata, tamanna ilonnâgut tukiKajuk tainna akilittuiKattajuk aippaminut ikajutsitaugutinganik pitâlâttuk petsiviugutimmik, amma tainna pitâKattajuk ikajutsitaugutimmik pigiaKajuk Kaujitsiluni ilautillugu kenaujaliugutigisimajanginnut ukununga income tâksiligijinnut taijanut Canada Revenue Agency.

IKAJUTSITAUGUTIUP ATULIAKITTITAUGUTINGA

Tâmma IkaJutsitaugutiup AtuliaKittitaugutinganut Suliak (SEP) atuttauKattatuk pidluni ukunangat IkaJutsitaugutiup AtuliaKittitaugutinganut SuliaKapvik prâvinsimi Iduatsitaugutinnut SuliaKapvingani. Suliangujuk sakKititausimajuk kamagijaugutigijautillugu taikkunina aippagijaup amma/ubva sugusiup ikaJutsitaugutingita akilittaugutingit piunippaujumik ingiggatitaugianginnut. Tainna Pitsatunigijaujuk sakKititaugianganut tâmma suliaKapvik pisimajuk atâgut *IkaJutsitaugutet Tilitsiutinginnut AtuliaKittitaugutinginnut PikKujak, 2006*. Tâmma SEP aulatsiKattatuk unuttugalannik ilingajunik tigulaiKattanimmut amma aititsiKattanimmut ikaJutsitaugutinnut akilegutigijauKattatunut pikKujaugutinnik atâgut idluatsaivet tilitsiutingita ubvalu angiKatigegutigijausimajuttigut allatausimaligettunik tamatsumunga suliangujumut. Tamakkua ikaJuttaugutinnik pitaKattitaugutet âkKitausimaKattatut magguilingajumik kamagijaugutiKatillugit. Sivullia ilingajuk aulataugutinginnut akilittaugutet amma kingullia ilingajuk tigullattaugutinginnut akilittaugutet taikkunangat akilesimaKattangitunit.

Sollu taikkua kamagijauKataujut ikaJutsitaugutiKagiamut âkKisimaautitsamut sakKititsisimagutik allatausimajuttigut angiKatigegutimmik silatâgut idluatsaiviup, pigiaKagajattok tunillugu idluatsaivimmut atuliaKittitautitsigumagutik SEP-ikut.

Tâmma SEP atuliaKittitautitsigunnatuk angiKatigegutigijausimajunik kisiani tunijausimappat idluatsaivimmut. Sollu sakKijâgettuk angiKatigegutik asiangutitausimappat, tunijaugiallagiaKajuk idluatsaivimmut. Tâmma SEP KaujitaupKattagiaKajuk asiangutitausimajuKappat angiKatigegutimmik.

Sollu idluatsaivimmitt tilitsiutik ubvalu angiKatigegutik allatausimappat SEP-imut, tainna kinatuinnaujuk pivitsaKattitaujuk pitâsongugiamut ikaJutsitaugutimmik (tajjak akilittutaugialik) pivitsaKattitaungituk imminik aitsiKattagiamut akilittutaugutimminik taitsumangalluasiak kinatuinnaujumit akilegialimmit (tajjak akilittuigialik).

Kanungikkua akilittutaugutet âkKisuttauKattaton atâgut SEP-ikun?

kinatuinnak akileKujaujuk ikaJutsitaugutimmik akileKattagiaKajuk Aulatsijiumut IkaJutsitaugutet AtuliaKittitaupvingani taitsumani ullungani(nginni) allatausimajumi ikaJutsitaugutimmut tilijaugutimmi. Tainna Aulatsijik aitisiniattillugu kavamamit sikkimik taitsumunga akilittutaugialimmut, ubvalu potsiluni taikkuninga kenaujanik bainkimi katitsuivinganut taitsuma akilittutauKattatop.

Sollu kinatuinnak akileKattangipat akilittugialimminik tâmma SEP unuttugalannik akiletitsigiamut piusigijaugajattunik atuinnaKajuk. Tainna Aulatsijik IkaJutsitaugutet AtuliaKittitaupvingani tilitsigunnatuk KinupviKalluni kenaujaliuKattatanginnut nalunaikkutanganik kinatuinnaup pikKujaugutiKajop akilittuigiamut ikaJutsitaugutimmik. Tainna Aulatsijik IkaJutsitaugutet AtuliaKittitaupvingani amma pitaKammijuk tigulaigiamut atugunnataminik atuinnaujunik ammalu

pigunnatuk atugiamut ataatsimik ubvalu ununnisanik. Tainna Aulatsijik pigunnatuk pejaikKujilluni akiliusianginnit akilittuigialiup suliaKapvinganit, pejattautitsilunilu federallinit kenaujattâgijauKattatunit sollu income tâksitigut kenaujattâgiKattatanginnit amma suliaKapviminit insuaransitâgiKattatanginnit amma tigusituinnagunnaluni piulimajujunik kenaujajigipvini. Ilagi allangillu, piKutingit tigujautuinnagunnatut ammalu aullaitaullutik akilegutigijauniallutik akiligiaKajanginnik. PitaKagi allavuk asinginnik akiletitsigiamut atuttaugunnatunik. Ammalugiak, tainna akilittuigialik idluatsaiviliattitaugajattuk tukisititsigiaKalluni summat akilesimangimangât. Idluatsaivik unuttugalannik piusitsaKajuk ilangautillugu sakKititsigajanninga tilitsiutimmik akilittautitsigiamut akilisisimangitanginnik ubvalu pottautitsiluni akilittuigialimmik pannanaitsimavimmut.

Pitâgunnaton Ikajutsitaugutimmik Inunnit Silatânettunit Pravinsium?

Tâнна Ikajutsitaugutet AtuliaKittitaugutinginnut Suliak atuttausok piunippâkut taikkua ikajuttaugutiKaKattatut iniKammata tamâni prâvinsimi. Asingit prâvinset adjigalanginnik pitaKajut taimaittunut suliajijajunik amma atuttausongugajattut tamakkua allatauKataunnikut taikkununga inigijanginnejunik Ikajutsitaugutet AtuliaKittitaugutinginnut Suliangujumut. Tainna taitsumani pitsatuniKajuk kamagiaKania littilugulu tamakkua kamagijaugutinginnik amma atuliaKittisillutik ikajutsitaugutimmik tilitsiutimmik. Tamannaugaluattiluguli, atuliaKittisilik ajunnaluaKattatuk ammalu kamagijaugutinga akuniuluagajattilugu.

SugajakKâ sollu ikajutsitaugutimma alakkasâjanga akKisuttausimappat asiani provinsima?

Sollu ikajutsitaugutik sakKittitausimappat asiani prâvinsimi amma akilittuigialik iniKappat Newfoundland Labradorimilu, tainna SEP atuliaKittitausigajattuk ikajutsitaugutimmik tilitsiutimmik kingungani allatausimanningata Newfoundland Labradorilu idluatsaivinganut.

Kaujigiallagumajut suliamut aiongujut NL Idluatsataugutinnut SuliaKapviup Kagitaujakkut Kaujimattisiutinganut (<http://www.justice.gov.nl.ca/just>) amma aillutit takujaupvinganut Ikajutsitaugutet AtuliaKittitaugutinginnut suliangujumut.

Kanuk Kaujisapviugunnatong SEP?

Support Enforcement Division
Department of Justice
2nd Floor, Sir Richard Squires Building
P.O. Box 2006
Corner Brook, NF A2H 6J8
Telephone (709) 637-2608
Facsimile (709) 634-9518

NUNAKKATIGENGITUNI PITSATUNIGIJAUJUT IKAJUTSITAUGUTET TILITSIUTET TILITSIUTINGINNUT PIKKUJAK

Sollu kinatuinnak Kinippat pitâgiamut, asiangutitsigiamullonet ikajutsitaugutimmut tilitsiutimmik (ilingajumik aippagiamut ikajutsitaugutimmut ammalu/ubvalu sugusiup ikajutsitaugutinganut) mitsânut kamagijaugutiKajop iniKadluni asiani prâvinsimi ubvalu nunatsuagijaujumi, pitaKavuk piusigijaugialinnik malittaugiaKajunik. Tainna *NunakKatigengituni Pitsatunigijaujut Ikajutsitaugutet Tilitsiutinginnut PikKujak (ISO)* prâvinsiup maligatsagijanga ikajuKattatuk tamakkutigona piusigijaujunik.

Tainna *NunakKatigengituni Pitsatunigijaujut Ikajutsitaugutet Tilitsiutinginnut PikKujak* atuttauKattatuk pitâgiamut ubvalu asiangutitautitsigiamut tilitsiutimmik ilingajumik ikajutsitaugutimmut ubvalu Kinugiamut nalunaikkusijaugutitsanganik ammalu atuliaKittitaugutitsanganik tainna aippanga iniKatinnagu tâsumanitsainak pitsatuniKapviujumi iluani Canadaup, Amerikkaup ubvalu nallituinnangani asiani atuKatigeKatauKattatumut nunatsuagijaujumut. Atâgut tâsuma maligatsaup, Newfoundland Labradorilu pitaKajut angiKatigegutigijausimajunik unuttunut adjigengitunut inigijaujunut ilitatsiniKasongugiamut ammalu sulijutsaniKagiamut atunit ikajutsitaugutinnut tilitsiutigijaujunik.

Tagga tâna maligatsatigut alakkasâjaummat, tatattuigumajuk taimaittumik Kinugautiliugutimmik ubvalu kiugumaguni taimaittumut sivungani Kaujisajutsaujuk ikKatuijimmut ikajuttauivitsasiulluni. Ilaget Iduatsataunimmut Ikajuttaugutingit pitaKatitsigunnatut ilonnâgut Kaujimattitaugutitsanginnik inulimât pidjutiKajunut NunakKatigengituni Pitsatunigijaujut Ikajutsitaugutet Tilitsiutinginnut PikKujangagut (ISO) piusigijauKattatunik ammalu Kinugautiliugiamut tatattugannik. Taikkua ilangit suliaKattuijut Ilaget Iduatsataunimmut Ikajuttauvingani Maligatsatigut kiggatuttiumata takkunatigijaugunnatut ammalu atittâgillutik Kinugautiliuttausimajumik ilonnasiamaginga pijagettautuappat Kinusimajumut.

Ilonnasiamaginga pijagettautuappat Kinusimajumut, Tainna ISO-mut Kinugautiliuttausimajuk aittaugiaKajuk Annigijausimanikkut PitsatuniKattitaujumut (DA) iniKajumut iluani Ikajutsitaugutet AtuliaKittitaugutinginnut Suliangujumut (SEP) SuliaKapvimi (allaviugiamut tugâpvinga atânejuk) tainna aitsiniammitillugu Annigijausimanikkut PitsatuniKattitaujop suliaKapvinganut taitsumani nallituinnangani asiani atuKatigeKatauKattatumut pitsatunigijaujumik. Taikkua tatattugait KimiggutauKattatut kamagijaudlutik pijagettausiasimammangâta tâvatuak pitagijangit sunalitâmmangâta kamagijauKattangitut aullatitaukKâgatik. SEP kamagijatuagiKattatangit atâgut ISO tikimmata nalunaikkusetuinnaKattatut ammalu ubvalu aullatitsigiamut Kinugautiliuttausimajunik ammalu tilitsiutinnik ikajudluni Kinugautiliusimajumik ubvalu namminiugutiliusimajumik atâgut kamagijaugutingata Annigijausimanikkut PitsatuniKattitaujop.

AtuttaugiaKajut alakkasâjait tunijaugunnatut tapvani Ikajutsitaugutet AtuliaKittitaugutinginnut Suliangujumi (ISO-mut Annigijausimanikkut PitsatuniKattitaujunut) allaviugiamut tugâgutimmi atânejumi:

Sunainikkua AtukaatigeKatauKattatut Pitsatunigijaujumi?

Ilautitsijut ilonnanginnik prâvinsinik ammalu nunagijaujunik Canadami, ammalu unuttut tagiup akiani nunatsuagijaujut.

Kanga tâna Maligatsak Atukaattatong ammalu Kanong?

Tainna ISO atuttaugunnatuk pitâgiamut nutâmik tilitsiutimmik ilingajumik sugusimut ubvalu aippagijamut ikajutsitaugutimmut, ubvalu asiangutitsigiamut sakKijâgettumik angikaatigeutigijausimajumik, taitsumani aippanga iniKatillugu Newfoundland Labradorimilu ammalu aippâ iniKatillugu Atukaatigepviukattatumi Pitsatunigijaujumik.

Sollu nallituinnanga kamagijaugutiKajuk iniKappat atukaatigepviukattangitumi Pitsatunigijaujumik, taikkua ISO-kut piusigijaugunnatut atuttaugunnagangitut.

Taikkua ISO-kut piusigijaukattatut atuttaugunnangitut Kinugautiliugiamut ubvalu asiangutitautitsigiamut tilitsiutimmik mitsânut tigumiagusiup ubvalu pivitsaKattitaugutittâgiamut takusongugiamut sugusimmik. Tainna *Suguset Maligatsanginnut Tilitsiutik* Newfoundland labradorimilu pitaKangituk ajuKittutaugutinnik kamagijaugutilinnut taikkua kamagijaugutet Kinippata asiangutitautitsigiamut tigumiagusimmut ubvalu pivitsaKattitaugutimmut tilitsiutimmik pisimajumik asiani pitsatuniKattitaugutiKajumi ilingajumik sugusimmut iniKajumut Newfoundland Labradorimillu. Sollu kinatuinnak Kinippat asiangutitautitsigiamut tilitsiutimmik ilingajumik tigumiagusimmut ubvalu pivitsaKattitaugutimmut taimailingajunik KanuilinganniKajunut, isumatsasegutigijaujut Kinigiamut maligatsatigut uKaudjigiattaugutimmik.

Ikajutsitaugutinnut âkKisuttausimajut Atâgut Aviutigiamut PikKujaup

Tamatsumunga Kinugautiliugiamut piusigijaujuk amma atugunnangimijuk sollu asiangutitsigumaguvit tilitsiutimmik âkKisuttausimajumik atâgut *Aviutigiamut PikKujaup*. Ikajutsitaugutimmut tilitsiutik âkKisuttausimajuk atâgut *Aviutigiamut PikKujaup* atuttaugunnatuk ammalu atuliaKittitaugunnatuk ilonnâni Canadaup, ammalu pigunnatuk piusigijauluaKattatuni atuliaKittitaugunnaluni atâgut *NunakKatigengituni Pitsatunigijaujut Ikajutsitaugutinnut Tilitsiutinginnut PikKujangagut (ISO)*.

Tamannaugaluattillugu, asiangutitautitsigiamut ikajutsitaugutimmut tilitsiutimmik âkKisuttausimajumik atâgut *Aviutigiamut PikKujaup*, taitsumani aippanga iniKappat asianejumi prâvinsimi ubvalu nunagijaujumi, tainna aippanga tunitsiviugiaKajuk Kinugautiliugiamut ammalu aippanga angiuutiKasimagiaKatillugu pikKujigiamut Newfoundland Labradoriullu idluatsaivingani kajusittitautitsigiamut Kinugautiliuttausimajumik. Asinga piusigijaugunnamijuk Kinugautiliugiamut tusâtaugutinga prâvinsimegianganut inigijangani aippangata ammalu ilanga aippangata inigijanganetillugu.

ANGUTAINNAUDLUTIK/ANNAINAUDLUTILLONET KATINGAKATIGEJUT

Angutainnaudlutik/Annainaudlutillonet katingaKatigejut Newfoundland Labradorimilu (ubvalu nallituinnanginni prâvinsini ubvalu nunagijaujuni ilonnâni Canadaup) maligatsatigut pigunnautiKajut katititaugiamut. Taimainginnasimangituk, tamannaugaluattilugu, angutainnaudlutik/annainaudlutillonet katingaKatigejut mânnaujumi maligatsatigut pivitsaKattitaulittut katititausongugiamut pigumatuagutik.

katititaunnik

Newfoundland Labradorimilu, kinatuinnak katititausimangituk, inummagiulittuk (19-nanik jârilik ubvalu jârikKutunnisaujuk) katititaugunnatuk kinatuinnamik inummagiulittumik (angutiukKatimminik/annauKatimminillonet ubvalu angutiuguni annamik ubvalu annauguni annamik). SakKijâjut pikKujaugutet katititaugiamut Newfoundland Labradorimillu atugunnatut angutainnânut/ annainânnullonnt katititaugutinginnut. Sollu kinatuinnak 19-nanik jârikinnisaujuk Kinippat katititaugiamut, pijutsaujut KaujisapviKallutik taijanik Vital Statistics pitâgiamut Kaujimattitaugutigiallanik pitjutiKajunik atujunik apviataugutigijausonik.

katititaugunnatok idluatsaijuatsumut ubvalu uppigusimmigut. Uppigusikkut katititauguset aulataugunnatut nalunaikkutaKajunut uppigusikkut kiggatuttiujunut, Idluatsaijuatsumut katititaugusik aulataugunnatuk katititaugutinnik aulatsijujumut. Tullegittitausimadlutik allatausimajut katititaugutinnik kamajijut ilonnâni prâvinsimi takujaugunnatut taijat Vital Statistics' Kagitaujakkut Kaujimattisiutingani (takullugit allagaup tunuani Kaujisapvigijaugunnatunut Kaujimattitaugutet). Ununningit uppigusikkut katutjiKatigenniujut atausimillonet suliaKattiKajut maligatsatigut pigunnautiKajumik katititsigiamut. Kaujimajaugialik tamannaugaluattilugu ilangit uppigusikkut katutjiKatigenniujut katititautitsigumaKattangingit angutainnaudlutik-annainaudlutillonet katingaKatigejunik. Ilangit angutainnaudlutik-annainaudlutillonet katingaKatigejut, pivitsatuaKagajakKotut idluatsaijuatsumut katititaugiamut.

Tâna sakKititausimajuk pitaKajuk kapitallimik pidjutiKajumik katititaugutinnik. Takulaugitsitok tapvani kapitallimejunik Kaujigiallagiamut Kaujimattitaugutinnik tamatsuma pidjutigijaugutinganut.

katititausimagatik Aippagetitit katingajut:

Taimâk pijuKaKattavuk maggok inok illumeKatigelimmânik aippagetitit katititausimagatik. Taikka maggok angutainnaugunnatok annainauullutillonet ubvalu angutik annalu. Sunamullonet maligatsatigut piusigijaugialimmik pikKujaugutiKangituk. Taina katititausimagatik aippagetitit katingaKatigennik PILÂNGITUK imminik tamângatuinnak maligatsatigut katititausimanniuliaKigunnangituk siagolimmat. PitaKagiamut maligatsatigut katititaugutimmik pigiaKajut maligatsatigut katititaullutik, nalligutuinnak uppigusikkut ubvalu idluatsaijuatsukut, ammalu asinginnik pikKujaugutigijauKattatunik, sollu katititaunnumut laisansimik.

Tammadluni uppigijauKattatuk pidjutigijaugutinganut katititausimagatik aippagetituk katingaKatigeKattatunut pitaKagasugitsidlutik atausiulingajunik pikKujaugutiKanninganik Canadami pitâsongugiamut katititausimagatik aippagetituk katingaKatigeKattatut ilitaugijaugutinganik. Tamanna sulingituk. Sulijulli, federallet amma prâvinsiup maligatsangit, suliatKattisijet, insuaransinut pannaigutet, amma kenaujaKattitaugutinnut pannaigutet pigunnatut ilonnatik âkKisuigunnatut adjigengitunik piusigijaugajattunik ilitagijaugutiKattisigiamut katititausimagatik aippagetituk katingaKatigeKattatunuk. Taimailingattitaugajattuk tatigijautillugit Kaujimajaugutingit sollu Kanuk akuniutigijauami katingasimalinneginnut, sollu taikkua katingaKatigejok Kitungiupânnik, ammalu/ubvalu pitaKappânik pitaKângipânnilnonnet sivungani angutigisimajanganik ubvalu annagisimajanganik.

katititausimagatik aippagetituk katingaKatigeKattatut pitaKajut ilanginnik pivitsagijauKattunik maligatsatigut katititausimajuttituk, tâvatualli, tamakkua pivitsagijaujut adjigetsainaKattangituk ammalu nalunaittitausiasimaKattagatik pivitsagijauKattatutituk katititausimajunut.

Tâna sakKititausimajuk pitaKajuk kapitallimik pidjutiKajumik katititausimagatik aippagetituk katingaKattatunuk, Takulaugitsitok tapvani kapitallimejunik Kaujigiallagiamut Kaujimattitaugutinnik tamatsuma pidjutigijaugutinganut.

Angiggaminut kântrâttet

Angiggaminut kântrâttik tainnaujuk angiKatigegutigijausimajuk akungani maggok inok pijok, ubvalu pisimajok, katingaKatigedlutik ilagesimajok. PitaKavuk pingasunik atuttauluaKattatunuk adjigengitunik angiggaminut kântrâttinik. Ukuangujut: katititausimanimmik kântrâttet, illumiuKatigennimut kântrâttet, ammalu aviutilaullasimanimmuk angiKatigegutet.

Angiggaminut kântrâttik atuliaKittitaugunnatuk Iduatsavikkut atâgut pitagijangita taijaup Ilaget Maligatsanginnut PikKujau, sollu allatausimajop adjinga tunijausimappat Puttunippâmut Iduatsaivimmuk Ilaget kamagijaugutinni ubvalu Puttunippâmut Iduatsaivimmuk Ilonnaita Sunatuinnait kamagijaugutinginni. Kaujigiamut nallianik Iduatsaivimmik atugiamut, takujaugunnatuk pâginâmi (# to be inserted after content finalized) tapvani sakKititausimajuni Kaujittitaugutet pitsatuniKapvigijanginnik tamaita. Tainna *Ilaget Maligatsanginnut PikKujak* takujaugunnatuk uvona House of Assembly pâginângani taitsumani kavamangata Newfoundland Labradoriullu Kaujimatitsivingani Kagitaujakkut (<http://www.hoa.gov.nl.ca/hoa/>). Tâna PikKujak nalunangitumik imailijumik angiggaminut kântrâttik kajusittitaugunnangituk kisiani âkKisuttausimappat allasimajuttigut, atittâtausimalluni tamainnut kamagijaujonnut, ammalu takunnatiKadlutik.

IkKaumajaugialillu tâna angiggamut kântrâttik nalâgummagik tajak –kântrâttimik. Sollu nallia siKumitsipat maligiaKajamminik angiKatigegutimmi, angutik/annalonnit idluatsaijutigut akilegiaKattitaugajattuk siKumisimajanginnut ubvalu, piluattumik nalunaittitausimajumut piusigisimajanganut. Tamanna tukilik angutik/annalonnit tilijaugunnattuk Iduatsaivimmuk atugiaKanninganik malittaugialinnik kântrâttimi.

Tâna sakKititausimajuk pitaKajuk kapitallimik pidjutiKajumik angiggaminut kântrâttinik ammalu nalunaittitaugutiKajunik Kaujimajaugialinnik pidjutiKajunik

unuttunik adjingengitunik angiggaminut kântrâttinik. Takulaugitsitok tapvani kapitallimejunik Kaujigiallagiamut nalunaittaugutiKajunik Kaujimattitaugutinnik tamatsuma pidjutigijaugutinganut.

Suguset

Unuttut angutainnaudlutik-annainaudlutillonet katingaKattatut kajusiKattatut suguttâgiamut (nalliagutinnak pitsaKannikut ubvalu tiguattânikkut). Sollu katingaKatigejok Kinippânik Kaujimattitaugutinnik ilingajunik tiguattâgiamut Newfoundland Labradorimilu, KaujisapviKajutsaujok Tiguattâgiamut Ikajuttaugutinnik (takullugu IkAJUTTAUGUTIGIJAUGUNNATUNUT ilingajuk tapvani sakKititausimajumi pillugit Kaujisapvigijaugunnatunut Kaujimattitaugutet).

Sollu angutainnaudlutik-annainaudlutillonet katingaKatigejok sugusittâpânnik ammalu katingaKatigennekig siagolippat siKumippat, taikkua katingaKatigejok kamagiaKagajattok atullutik adjinginnik maligatsatigut pidjutigijauKattatunik taikkutitunak angutillu annalu katingaKatigejutut sunani Kanuilingannigijaujunik. Sugusimmut ikajutsitaugutik, tigumiagusik amma pivitsaKattitaugutik kamagijaugiaKajut. IkKanattumagiuvuk KaujimajaugiaKanninga tigumiagusik amma pivitsaKattitaugutik kamagijaugunnanginegik angiggamini kântrâttikut (sollu taikkutigona illumiuKatigennimut angiKatigegutikkut ubvalu katititausimannimut kântrâttikut) sivungani siKumikKâtinnagu katingaKatigegusik. Tigumiagusinnut amma pivitsaKattitaugusinnut Kanuilingannigijaujuni, piunippaugajattut isumagijaugutinginnut suguset sivullipautitautlutik isumatsasiugutigijauKattatut ammalu tamanna kajusittitaugunnatuk taitsumani aviutilaullagasuajuni ubvalu aviutigasuajuni.

Inulimât Pivitsagijanginnut PidjutigijauKattatut

Angutainnaudlutik-annainaudlutillonet katingaKatigeKattatut ilangani sâpvuiKattatut naggugijauinnimmut pigunnausimmitut omattigasatuinnatillugit inosimmini katingaKatigennekut ammalu ilagenikkut. PitaKavuk paigijaugutigisonginnik naggugijauinnimut tungavigijautillugu angutiup annaulonnet ilusigijanga allatausimajuk inulimât pivitsagijanginnut maligatsaliuttausimajumi. kinatuinnak Kaujigiallagumajuk ubvalu ippigippat angutik/annaulonnet naggugijauinnikkut pijausimanimmik, KaujisapviKagunnatut Newfoundland Labradorimilu Inulimât Pivitsagijanginnut kamajuijunit (takullugu IkAJUTTAUGUTIGIJAUGUNNATUT ilangani tapvani sakKititausimajuni Kaujisapviugunnatunik Kaujigiamut).

Ilaget PilukâgutiKattaningit

PilukânniuKattatut ilangani sakKiKattatut akungani ilaget, ilangiutillugit angutainnaudlutik-annainaudlutillonet katingaKatigejut. **kinallonnet pivitsaKangituk anegiamut asiminik inummik. Sollu ilagijaujuk kappiasâtaupat ubvalu ânnitauppat ilagijamminut, pitaKavuk ikajuttaugutitsanik atuinnaujunik.** Tâna sakKititausimajuk pitaKajuk kapitallimik pidjutiKajumik ilaget

pilukâgutiKattaninginnut ammalu pitaKadluni Kaujimattitaugutinnik piusigijaugajattunut atuinnaujunik pijausimajunut. Takulaugitsitok taitsuminga kapitallimik nalunaittausimajunik Kaujimattitaugiagumagutsi.

Aviutinnik

Aviutinnik tainnaujuk maligatsatigut nâjittitaugutik katititaugusimmik. Takulaugitsitok utillusi taijamut 'Aviutinnik' kapitallimut tapvani sakKititausimajuni nalunaittausimajunik Kaujigiallagumagutsi tamatsumunga.

Aviutinnik PiKutigijaujunik

Tainna *Ilaget Maligatsangita PikKujanga* ottuKattatut ilitatsiniKagiamut ikajotigisimajâginnik tamaita aippagek katititausimadlutik adjigetisidluni avitautitsinikkut katititausimanikkut piKutigijanginnik kingungani katititausimanninga siKumisimanningata. KaujimajaukKujaujuk allatausimajut tapvani ilangata ilonnâni nallituinnanga taijaugutinga uku "aippanga" ubvalu "aippagek" taimâk tukiKattitaujok malittautillugu *Ilaget Maligatsanginnut PikKujak*. Tainna PiKujak atuttaunginnaKattangituk ilonnanginni kamagijaugutigijaujuni. Sollu, aippagek kajusiutiKagunnatok atuttauKujigatik PikKujamik taitsumona katititausimanimmu kântrâttikut. Tainna maligatsak ilingajuk piKutigijaujunik aviutinnimut atuttaugunnangituk katititausimagatik aippagetituk katingaKattatunut kisiani kajusiutiKagutik atugiamut pitagijanginnik taitsuma *Ilaget Maligatsangita PikKujangata* tamatsumona angiggaminut kântrâttikut.

Idluatsaivimmu Kinugautik ilingajuk aviutinimmut piKutigijaujunik âkKitaugunnatok tuKuttuKasimappat, aviutisimajuKappat ubvalu aviutilaullasimajuKappat. Tainna ilaget maligatsangitigut maligatsaliuttausimajuk ilingajuk avitaugutinginnut piKutigijaujut iluani Newfoundland Labradoriullu tainna *Ilaget Maligatsanginnut PikKujak*.

IkKanattumagiujuk KaujimagiaKannik pitaKanninganik pivitsaKattitaugutet nukKatitaupvinganik mitsânut Kanga Kinugautiliuttausimajuk ilingatillugu aviutigiamut piKutinik tunijausimajutsaumangât. PiuluagajakKulu uKâlaKatiKagiamut ilaget maligatsanginnut ikKatuijimik Kaujigasuamut Kanuk akuniutigijumik pivitsaKattitaugutiKammangât sunamut Kanuilingannigijaujumut.

IkKaumajaugialik, aippaget tamât pivitsaKatsainatut angiutiKasongugiamut mitsânut Kanuk piKutet avitaugiaKammangâta. Kinugautiliugutik aviKatigegiamut katititausimanikkut piKutigijaujunik tamâgalak kamagijauluaKattatut Iduatsaivimmi kingungani taimâk ottugasugutimmi ajusimappânik. Taimaigaluatilluguli aippagek suli ottugunnatok angiutiKatigegutigiamik taimaittumut Kinugautiliugutik tunijausimagalualittilugu idluatsaivimmu. Sollu suli angiutigunnasimangipânnik, taitsuma kamagijaugutinga tusâttaugiaKagajattuk idluatsaivimmu, tamâgalak ilingautillugu akigattunikkut aviutinimmut tusâttaugusimmi.

Tamakkua maligatsait âkKitauKattatut isumagijautillugit taikkua piKutet

pisijausimajut aippagetillugik pitâgijausimanningit tamâginnut aippagennut ammalu taitsumani aippagegusinga siKumimmat tamakkua piKutingit piusigijauluaKattatutut avittauKattatut adjigetidlugik. Tâna isumagijaugutik taimailingattitaujuk ilitatsinikkut tamaita aippagek ikajotigisimajâginnik katititausimanimmini – ukutigona kenaujatigut, sugusunik paitsinikkut, anggigami kamatsianiKanikkut amma asingitigut.

Tâna sakKititausimajuk pitaKajuk kapitallimik pidjutiKajumik avitaugutinginnut piKutet. Takulaugitsitok tapvani kapitallimejunik Kaujigiallagiamut nalunaittaugutiKajunik Kaujimattitaugutinnik tamatsuma pidjutigijaugutinganut.

Aippagijaup Ikajutsitaugutinga

Taitsumani aippagek Kimautillaullamânnik, tamaita aippagejok adjigetumik pigunnautiKagajangitok ikajutsigiamut imminik kenaujatigut. TaimailingattuKalimmat pigunnagajakKotuk aippagijak kenaujaliuKattatuk mikinitsamik pitâsongugianganut ikajutsitaugutimmik. Ukua malittigetillugit tugâgutiliuttausimajut ikKaumajauKataugialet sivullipâmik kajusittitaujuKagiaKalippat kina maligatsatigut namminiugutiKagunnamangât ikajutsitaugutiKattitaugiamut. Aippagijaup ikajutsitaugutinga nâmmajutsaujuk utittisipviutitsigiamut aippagijait kenaujatigut attutaunnigisimajanginnut katititausimanimmini ammalu katititausimanimmini piusigigiaKaKattasimajanginnut, piluattumik suliatsatâgunnasimangininganut paitsigiaKasimanimminut sugusunik, tamainni katititausimanimmini ammalu kingungani katititaugusinga siKumisimalittilugu. Asigiallangu tugâgutigijaujuk kamatsianiKagiamut kingungani katititausimausik siKumitausimalittilugu, atautsik aippagijak siunniugasuangimut kenaujaKangimut uKumaittukottitaunikkut. kingullipautillugu, aippagijamik ikajutsitaugutik ikajujutsauninga atunit aippagijamik kenaujatigut imminik paigisongugiamut akuniuluadlangitumi, ajunnangipat.

Idluatsajuk isumatsasiugutiKagajammijuk adjigengitunik piusigijausimajunik kajusititsiutiliugasualiguni sakKititsijutsaumangâmmi tilitsiutimmik sakKititsigiamut taimaittumik ikajutsitaugutimmik. Taikkua piusigijausimajut ilautitsigunnatut: Kanuk akuniutigijumi aippagelauttong?; Sunanik kenaujaliugutiKaKattatong ammalu sunanut atugiaKaKattatong atunit aippagijâng?; Kanuk ikajusimajong aippangata suliajanganun?; kina illumeKatiKajong sugusinning? Tamakkua piusigijausimajut tâkkuatongitut ammalu pitaKagajakKuk asinginnik idluatsajop isumaKasiutigigiaKagajattanginnik.

Katititausimagatik aippagetitut katingajut pigunnautiKasongugajammijut pitâsongugiamut aippagijaup ikajutsitaugutinganik.

Tâna sakKititausimajuk pitaKajuk kapitallimik pidjutiKajumik aippagijaup ikajutsitaugutinganik. Takulaugitsitok tapvani kapitallimejunik Kaujigiallagiamut Kaujimattitaugutinnik tamatsuma pidjutigijaugutinganut.

kATITITAUSIMAGATIK AIPPAGETITUT kATINGAKATIGEJUT

Sunâ katititausimagatik Aippagetitut katingaKatigejong?

katititausimagatik aippagetitut katingaKatigegusik sakKiKattatuk maggok inok (angutainnaujok annainaujok ubvalu angutillu annalu) katititausimajuttitut katingadlutik. PitaKangitut maligatsatigut piusigijaugialinnut pikKujaugutinnik.

katititausimagatik aippagetitut katingaKatigegusik PIGAJANGITUK tapvanganuinna maligatsatigut katititaugusiugiamut kingungani akuniugialippat. Maligatsatigut katititaugusiKagiamik pijuKagiaKavuk maligatsatigut katititaujuKalluni, nalliagutuinnak uppigusikkut ubvalu idluatsaijuatsukut, ammalu asinginnik pikKujaugutiKagiaKallutik, sollu katititaunnimut laisansiKagiaKallutik.

Kanak Akuniutigijumi katingajok IllumeKatigegiaKagajattok Aippagetitut katingausiKagiamon?

Tammadluni uppigijauKattatuk pidjutigijaugutinganut katititausimagatik aippagetitut katingaKatigeKattatut pitaKanninganik atausiulingajunik pikKujaugutinnik Canadami pitâsongugiamut katititausimagatik aippagetitut katingaKatigeKattatut ilitagijaugutinganik. Tamanna sulingimagittuk. Sulijulli, federallet ammalu prâvinsiup maligatsangit, suliatasKattisiKattatut, insuaransinut pannaigutet, amma ittusiutitsanut pannaigutet pigunnatut ilonnatik âkKisuillutik adjigengitunik piusigijaugunnatunik ilitatsiniKagiamut katititausimagatik aippagetitut katingaKatigegusinnik. Tatigijaugajattuligit piusigijauKattatut sollu akuniunnigisimanningatut katingaKatigesimannegik, sollu katingaKatigejok sugusittâsimappânik, ammalu/ubvalu pitaKappat pitaKangipallonet angutigijausimajumik annagijausimajumillonet sivungani katingaKatigijausimajumik.

katititausimagatik aippagetitut katingaKatigejut pitaKajut *ilanginnik* adjigijanginnik pivitsagijauKattatutitut maligatsatigut katititausimajuttitut, tâvatualli, tamakkua pivitsagijaujut adjigetsainangitut ammalu nalunaittitausiasimaKattangitut taikkutitunak pivitsagijaujutit katititausimajunut.

Ottotigillugu: katititausimagatik aippagetitut katingaKatigijaujuk pitaKangituk *tapvanganuinna* pigunnautigijaugajattumik apvanganik namminigijaugutinganik anggigangata taitsumani katingaKatigegusinga siKumippat (sollu tainna illuk atautsituinnamut aippanganut atitâtausimappat).

IkKanattumagiuvuk Kaujisagiamut ikKatuijimmik Kaujigiamut pivitsagijattinik siKumigajappat katititausimagatik aippagetitut katingaKatigegusegik.

Ammalugiallak, maligatsanik siKumitsiniujuk katititausimagatik aippagetitut katingaKatigegusik nallituinnanga katingaKatigijak katititausimappat asianut. Ilanginni

kamagijaugutiKajuni, ilangit pivitsagijaujut ubvalu pigatsagijaujut pigunnatut katititausimagatik aippagetitut katingaKatigegusimmit tainna katingaKatigijaujuk katititausimagatik aippagetitut katingaKatigegusimmi katititausimagaluappat. Taimailingannigijaujut uKumaittulagiugunnatut ammalu isumatsasepvgijaujut maligatsatigut ikKatuijimmit uKaudjigiattaugusitsajutsauningit taimailingajunik KanuilinganniKajut.

Unuttut pidjutigijaugutet ilingajut katititausimagatik aippagetitut katingaKatigejut pivitsagijanginnut amma pigatsagigialinginnut sakKiKattatut taitsumani katingaKatigegusinga siKumimmat. PitaKagunnaKuk pidjutigijaugutinginnik sugusimmik tigumiagusimmut, sugusiup amma katingaKatigijaujut ikajutsitaugutinginnut amma avitaugutinginnut piKutingita. Tamakkua pidjutigijaugutinginnut kamagijaugutet immigotillugit sakKititauniattut atâni.

Sugusimmik Tigumiagusik

katititausimagatik aippagetitut katingaKatigejut auKatigidllugu angajukKâgijaujuk sugusimmut piusigijauluaKattatumi adjigetumik pivitsaKasok tigumiagamut, kisanili idluatsaivimmit tilitsiutik ubvalu angiKatigegutigijausimajuk akungani angajukKât uKasimappata asiagut. Sollu katingaKatigejok angitugunnangiumalippânik tigumiaguset amma pivitsaKattitaugutet akKisimausigigialinginnut, ukua Ilaget Idluatsataugutinginnut Ikajuttaugutet tukisititsigiattisijinga ikajugunnagajattuk angajukKânik sakKititsigiamut angiKatigegutimmik. Sollu angajukKâk ajuppânik sakKititsigiamut tamaita nâmmagijanganik angiKatigegutimmik, taitsumani kamagijaugutinga kajusittitaugiaKaniaalittilugu idluatsaijumut. Taitsumani kajusititsigasualiguni pidjutigijaugutinginnut tigumiaguset amma pivitsaKattitaugusinnut, taikkua piunippâkut isumagijaugutingit sugusiup sivulliutitautilugit isumagijauKattatut Idluatsaivimmut.

Suguset Ikajutsitaugutinga

Ilonnatik angajukKât pikKujaugutiKajut ikajutsigiamut sugusimminik, KanuilinganniKagaluappat angajukKâgita katititausimannikut ilusigijanga. Sugusiup Ikajutsitaugutinginnut Malittaugialet atuttauKattatut Kaujigiamut Katsitotillugu sugusiup ikajutsitaugutinga akilittutaujutsaumangât. TajauKattatut imâk “maligatsautillugit”, tamannaugaluattilugu tâkkua maligatsaujut amma idluatsaijuut sugiallagunnasiangitit asianguititsigiamut tamakkuninga.

katititausimagatik aippagetitut katingaKataujuk auKatiKadluni angajukKâgingitanga sugiup taimâtsainak pikKujaugunnagajattuk akilittuiKujauilluni sugusiup ikajutsitaugutinganik sollu idluatsaivik Kaujippat tainna angutik annalonnet “ininganesimanninganik angajukKângata” ubvalu pusiKaKattasimappat angajukKâtut sugusimmut.

Aippagijaup Ikajutsitaugutinga

Kinugautet aippagijaup ikajutsitaugutinganik ilangani sakKititauKattatut kingungani siKumisimanningata katititaisimagatik aippagetitut katingaKatigegusigijaujuk. Taikkua kamagijaugutiKajut ilangani sakKititsigunnaKattatut tamaita nâmmagijammitut angiKatigegutinimik ikajuttaunikut ikKatuijimut amma/ubvalu tukisititsigiagijudluni kiggatuttimut.

Taipsumani angiutiagiak ajuppat, Kinugautiliugutik aippagijaup ikajutsitaugutitsanganut aititauagajattuk Iduatsaivimmit. PitaKavuk pivitsaKattitaugutitup nukKatitaupvigiKattatanganik Kinugautiliugiamut aippagijaup ikajutsitaugutinganut. PitaKavullu nalâgut piusigijaugialinnik atuttauKattatunik kajusititsigiamut kina pigunnautiKammangât Kinugautiliusongugiamut tamatsumunga. Atsugotigijaudluni isumatsasegutiKavuk tainna inuk uKâlaKatiKajutsauninganik ilaget maligatsangitigut ikKatuijimmik tainna angutik/annalonnet isumaKappat tunitisigiamut tamatsumunga Kinugautiliugutimmik. PitaKavuk unuttunik isumatsasiugutigijaugialinnik idluatsajimut kajusititsigiaKalippat Kipilujutsaumangâmmi ubvalu angiutiKajutsaungimangâmmi kajusititsigiamut tunitisigiamut aippagijaup ikajutsitaugutinganik.

Aviutinnik PiKutinik

Tamanna avitsinik inimminik aviutisimaligunik allatausimangitok maligasatigut aippagek adjigingitanga tamatsumangat katititaisimajok aippagenit. *Tâmma Family Law Act Maligatsasuanga* kamaKattatuk tamakkuninga katititaisimadlutik piKutigisimajanginnik adjigetisidluni akungani katititaisimalauttok tamanna atungituk allatausimangitut maligatsatigut aippagenut. Tamna Maligatsasuak pitâgijausok illualuanit House of Assembly paginangani Government of Newfoundland and Labrdor Kagitaujangagut (www.hoa.gov.nl.ca/hoa/).

Sollu, sollu katititaisimappânik, illugilauttanga, nallianut atiKagaluuppat, isumagijaujuk nammigijauninga tamainnut. Taimâlli isumagijaulungituk katititaisimangngipânnik (kisianili aippagek angiutisimappânik asiagut).

Kanga katititaisimangngitok nukKautigunik, atunnik ilagikKaujanga isumagijauniallittilugu namminiKanninganik kisiani pisisimajamminik angutik annalonnet ubvalu atinganik pitalinnik angutiup/annaulonnet atinganik.

Kanga katititaisimangngitok nukKautigunik, atunnik ilagikKaujanga isumagijauniallittilugu namminiKanninganik kisiani pisisimajamminik angutik annalonnet ubvalu atinganik pitalinnik angutiup/annaulonnet atinganik. Tamanna tukiKaniallittilugu atausik aippagikKaujanga Kimattauniadluni sunaKangngimagittilugu. Sollu, sollu illunga atiKatillugu atautsituinnamik isumagijauniallittilugu tâna kisimi pitaKagasugijauniallittilugu illumik. TaimaijuKalimmat sollu, akigattutaugumanningit tamakkua kamagijaungâniiallittilugit

Idluatsaivimmut. Tamna Idluatsaivik alakkasâjamik tunitsiniattillugu tamanna ininga avijauniattillugu sollu takutsaupat tamna atausik inuk atusimappat tamatsumunga kenaujatigut, ubvalu atusimappat tamatsuminga ininganik. Sollulu tamatsumani piguisimappat sugusimminik tapsumani illumi, suliaKattisidlunilu aippagijamminik. Aippagesimappanik akunimmagik, isumaKaluattisiniattuk aviutitsigiamut piKutinginnik. IkajutsitaugutiKagianga aviutigiangit ininganut katititausimagatik, piulimajaKajutsauvutit kina pisisimmangât nallinginnik ininganut amma atusimanninganut suliagidlugit amma pisimmalu kamagijauntsianitsanganut inigilauttait.

TuKuttuKagajappat

Sollu katititausimagatik aippagetitut katingaKatigijanga tuKugajappat Kimaingimagidluni allasimajamminik Kimaipvigigumajamminut, angutiup annaulonnet piKutingit tunijautuinnagunnangit katingaKatigisimajanganut. Taimâk pijauKattatut illumeKatigesimagaluattillugik tuKummat. Sollu allasimangipat Kimaipvigigumajamminut, taikkua tuKusimajop piKutingit tuniukKataulâttut malittautillugu taijaujuk *TuKusimajop Allasimagani Kimaipvigigumajamminut PikKujak*. Tâna PikKujak takujaugunnatuk ukutigona the House of Assembly paginângani Government of Newfoundland and Labrador Kagitaujangitigut Kajujimatitsiutingagut uvani (<http://www.hoa.gov.nl.ca/hoa/>).

kamatsianiKagiamut tainna katititausimagatik aippagetitut katingaKatausimajuk pitâsongugianganut ilonngannik ubvalu ilanginnik tuKusimajop piKutinginnik, allatausimagialet Kimaigutingani.

IllumeKatigennimut AngiKatigegutet

IllumeKatigennimut angiKatigegutik kântraktiujuk akungani katitausimagatik aippagetitut katingaKatigejok pitaKajuk atunit pivitsagijâginnik ammalu pigatsagialinginnik illumeKatigennimini, ubvalu illumeKatigegunnailiaKippânik ubvalu nallinga tuKugajappat. AtuttauluagiaKajut pikKujaugutet âkKisuigiamut illumeKatigennimut angiKatigegutimmik imailingajut: (1) tainna angiKatigegutik allatausimagiaKajuk; (2) atittâtausimagiaKajuk tamâginnut; ammalu (3) âkKisuitillugik takunnatiKagiaKajok.

Ataatsiuluni inuk ubvalu katingaKatigejok tamaita pigumagutik âkKisuigunnatok uKausitagialinginnik angiKatigegutiup, tâvatualli uKaudjugiattaugutiKjok piuluagajanningaik atunit katingaKatigejok napvâgasuagajappânik immigut maligatsatigut uKaudjugiattaugutitsaminik angiKatigegutimmik atittâgikKâgatik kamatsianiKagasuamut tainna angutik/annalu tukisitsiamangânnik pivitsagijâginnik ammalu pigatsagialeinnik atâgut angiKatigegutiup.

katititausimagatik aippagetitut katingaKatigejok katititauppânik kingungani atittâgisimannegita illumiuKatigennimut angiKatigegutimmik, tainna angiKatigegutik asiangulâttuk katititausimannimut kântrâktiulilluni kisianili tainna angiKatigegutik nukKatitauagajappat allatausimajuttigut.

NOTAINNASIMAJUT CANADAMUT

Sollu kinatuinnak nosimappat Newfoundland Labradorimmulu Kaningitutsuamit nunatsuagijaujunit ammalu kamagijaugiaKajuk ilaget maligatsangitigut kamagijaugutimmut, tainna angutik/annalonnnet pigiaKajuk Kaujimattigiamut imminik ilingajunik ilaget maligatsanginnut ammalu piusigijauKattatunik prâvinsitini. PitaKavuk federallet maligatsanginnik amma prâvinsiup maligatsanginnik atuttaugiaKajunik ilaget maligatsanginnut kamagijaugutigijauKattatuni. Taikkua maligatsait amma piusigijaugialet atuttauKattatut adjigigajangimagittangit maligatsagijaujunit ammalu piusigijaugijaugiaKaKattatunit taitsuma inop pisimapvgijanganit nunatsuamit. Tâna sakKititausimajuk pitaKajuk ilonnâgut Kaujimattitaugutigijausonik pidjutiKajunik unuttunut ilaget maligatsangitigut pidjutigijauKattatunik tikitainnasimajunut Kaujimajaugialinnik. Tamannaugaluattilugu, atâni uKâlautiKavugut ilanginnik pidjutigijaugutinnik atuvalliniKagajakKotunik Kaujimajaugutik tikitainnasimajunut.

Aviutinnik

SakKititsigiamut ilingajunik aviutinnimut iluani Newfoundland Labradorilu, tainna Kinugautiliujuk piusigijauluaKattatumi CanadamiungugiaKajuk. Ammalugiallak, nallituinnanga Kinugautiliusimajuk ubvalu taitsuma angutiup/annalonnnet aippanga iniKasimagiaKajuk Newfoundland Labradorimilu suvailfanillonet takKini tapvainak sivungani Kinugautiliugutik aviutigiamut âkKisuttauKatinnagu. Sollu kiuttuujuk aippanga iniKappat Amerikkami, tainna angutik/annalonnnet pivitsaKajuk 30-nik ullunik sakKititsigiamut kiugutimmik kingungani tunijausimanningata aviutigiamut alakkasâjanik. Sollu tainna aippanga iniKappat Kaningitutsuami nunatsuami asigijangani Amerikkaup, tainna angutik/annalonnnet pivitsaKajuk 60-nik ullunik sakKititsigiamut kiugutimmik kingangani tunitiviusimanningata.

Ilingajut aippagenut katititausimajunut Canadami tâvatuak iniKalittut Kaningitutsuamejumi nunatsuami

Ilinginni kamagijaugutigijauKattatuni, aippaget iniKajut silatânejuni Canadaup pigunnatut Kinugautiliugiamut aviutigiamut Canadami tâvatuak kisiani pimmagittojunik KanuilinganniKagutik. Taimailingajumejut aippaget angumatisimagiaKajut maggonik piusigijaugialennik atâgut Federallet Idluatsaijuatsutigut katititaugutinnut PikKujangani:

- Taikkua aippagek katititausimagiaKajok Canadami; ammalu
- Taikkua aippagek avitsigunnangitok katititaugutimminik taitsumani nunatsuami taikkua aippagek inigijangani pititsitillugu tainna nunatsuagijaujuk ilitatsiniKanginga Canadami katititaugutigisimajanganik.

Ilanginni kamagijaugutigijauKattatuni, piunippaugajattuk Kinigutik uKaudjgiattaugutitsamik ikKatuijiumit Canadami prāvinsijumi ubvalu nunagijajumi taitsumani taikkua aippagek katititauvpvigisimajangani.

Ilitagijaugutingit Avittaugutet pisimajut Kaningitutsuami nunatsuagijajumi

Ilonnâgut, Canada ilitatsiniKajuk avittaugutinnik pisimajunik asinginnit nunatsuagijajunit imailingappata:

- Tainna aviutittaugutinga malilauppat maligatsagijajunik taitsumani nunatsuagijajumi; ammalu
- Atautsik ubvalu tamaita aippagek iniKasimappânik taitsumani nunatsuagijajumi iluittumi jârimi tapvainaujumi sivungani KinugautiliuttuKakKâtinnagu aviutigiamut.

PitaKavuk asinginnik Kaujimajaugutinnik attuiniKagajattunik tainna Kaningitutsuami nunatsuagijajumi aviutinnigijausimajut ilitagijaugutiKagajammangât Canadami. Sollu kinatuinnak Kinigajappat uKaudjgiattaugutimmik pidjutiKallutik taitsuminga namminik Kanuilingannigijamminut, piunippaugajakKuk uKâlaKatiKappânik ikKatuijimmik.

Avitsinik Ikajutsitiumik

Ilanginni kamagijaugutigijauKattatuni, Canadamiungujuk ikajutsiKattatak taitsuma angutiup/annaulonnet aippanganik iniKasongugianganut Canadami. Tainna aippagijak ikajutsitigijauKattatak pigialik atittâgilluni killigiudjjuutimmik takutsautitsisijumik taitsuma angutiup/annaulonnet pigatsagijanginnik. Tainna killigiudiutik atuttaugiaKajuk pingasuni jârini kingungani tainna ikajutsijanga tamânimiuguttitaullagisimanninganit, taikkua aippagek aviutigaluappânik ubvalu Kimautippânik taitsumaniutillugu. Tainna ikajutsitiumik kamatsianiKagiaKajuk atuluagiaKaKattatanginnik ikajutsijangita aippagijangita ilonnâgut taitsumani ikajutsigiamut killigiudjjuutik atuttauninga nâllugu.

PITÂGASUANNIK UBVALU ASIANGUTITSINIK IKAJUTSIUTIMMUT TILITSUTINNIK SILATÂNI NEWFOUNDLAND LABRADORILU

Sollu kinatuinnak Kinippat pitâgiamut ubvalu asiangutitsigiamut ikajutsitaugutimmik tilitsiutimmik (ilingajumik aippagijaup ikajutsitaugutinganut ammalu/ubvalu sugusiup ikajutsitaugutinganut) ilingajumik kamagijaugutiKajumut iniKajumut asiani prāvinsimut ubvalu nunatsuagijajumut, pitaKavuk ilagiallanginnik sâlagijaugasuagiaKagajattunik. Tainna *NunkKaKatigengituni Pitsatunigijajut Ikajutsitaugutet Tilitsiutinginnut PikKujak (ISO)* prāvinsiup maligatsagijanga ikajuttaugutigijaugunnatuk tamakkunani sâlagijaugasuagialinni. Atâgut tâtsuma maligatsaup, Newfoundland Labradorilu pitaKajuk angiKatigegutigijausimajunik unuttuni adjigengituni inilinni ilitatsiniKagiamut ammalu nittusigiamut atunit ikajutsitaugutinnut tilitsiutittinik. Tainna ISO atuttaugunnatuk pitâgiamut nutâmik tilitsiutimmik ilingajumik sugusiup ubvalu aippagijaup ikajutsitaugutinganut,

ubvalu asiangutitsigiamut sakKijâgettumik angiKatigegutimmik, taitsumani ataatsik kamagijaugutiKajuk iniKatillugu Newfoundland Labradorimilu amma aippanga asiani ikajuttigeKataujumi pitsatuniKapvigijaujumi. Tâнна sakKititausimajuk pitaKajuk kapitallimik pidjutigijaugutinganut nunakKatigengituni pitsatunigijajut ikajutsitaugutet tilitsiutinginnut. TakugunnaKusi tapvani kapitallimi nalunaittausiasimajunik Kaumatitaugutinnik tamatsumunga pidjutigijaujumut.

Tainna ISO-kut piusigijauKattatuk atuttaugunnangituk Kinugiamut ubvalu asiangutitsigiamut tilitsiutimmik ilingajumik tigumiattaugusinganut ubvalu pivitsaKattitaugutimmut takusongugiamut sugusimmik. Tainna *Suguset Maligatsanginnut PikKujanga* Newfoundland Labradorilu pitaKajuk ajuKitutaugutinnik taikkunani kamagijaugutigijauKattatuni tainna kamagijaugutiKajuk Kinitillugu asiangutitautesigiamut tigumiagusimmut ubvalu pivitsaKattitaugutimmut tilitsiutimmik iniKajumi adjjigingitangani pitsatuniKapvigijaujumi ilingatillugu sugusimmut iniKajumut Newfoundland Labradorimilu. Sollu kinatuinnak Kinigajappat asiangutitautesigiamut tilitsiutimmik ilingajumik tigumiagusimmut/ pivitsaKattitaugutimmulonnet taimâk Kanuilingannigijaujuni, isumatsasepviigijaugutiKajut Kinugiamut ikKatuijimmitt uKaudjugiattaugutitsamik.

Idluatsaivimmi ikajuttaugutet UKausituKagijaujumut Asigijanganut Kallunâtitojut

Sollu kinatuinnak atugumappat idluatsaivimmi ikajuttaugutinnik ammalu/ubvalu tatattugannik uKausituKagijaujumut asigijanganut Kallunâtitot, isumatsasegutiKavugut KaujisapviKakKujinikkut atuttaulâtumik idluatsaivimmik apitsotiKagiamut Kanuittunik ikajuttaugutiKammangâta/tatattuganik atuinnaujuKammangâta.

Inulimât Pivitsagijanginnut PidjutigijauKattatut

Inuit ilangani sâpvuiKattatut naggugijaunnimut nunagijangani ubvalu suliaKapvimi. PitaKavuk paigijaugutigisonginnik naggugijaunnimut allatausimajunik inulimât pivitsagijanginnut maligatsaliuttausimajumi. kinatuinnak Kaujigiallagumajuk ubvalu ippigippat angutik/annalonnet naggugijaunnikut pijausimanimminik, KaujisapviKagunnatuk Newfoundland Labradorimilu Inulimât Pivitsagijanginnut kamajuijunit (takullugu IkAJUTTAUGUTIGIJAUGUNNATUT ilangani tapvani sakKititausimajuni Kaujisapviugunnatunik Kaujigiamut).

Ilaget PilukâgutiKattaningit

PilukânniuKattatut ilangani sakKiKattatut akunningani ilaget. **kinalonnet pivitsaKangituk anegiamut asiminik inummik. Sollu ilagijajuk ulugiatsâtaupat ubvalu ânnitauppat ilagijamminut, pitaKavuk ikajuttaugutitsanik atuinnaujunik.** Tâнна sakKititausimajuk pitaKajuk kapitallimik pidjutiKajumik ilaget pilukâgutiKattaninginnut ammalu pitaKadluni Kaujimattitaugutinnik piusigijaugajattunut atuinnaujunik pijausimajunut. Takulaugitsitok taitsumunga kapitallimik nalunaittausimajunik Kaujimattitaugiagumagutsi.

Ikajuttaugutigijaugajattut ilingajut Notainnasimajunut Canadamiunut

Arâni pitaKavuk Kaujisapviugunnatunik Kaujimajaugutinnik ilingajunik
katutjiKatigenniujujut Kaujimajaugumaluagajattunik tamaunga notainnasimajunut.

Association for New Canadians
144 Military Road
St. John's, NL, A1C 5R6
Tel: (709)722-9680

Refugee and Immigrant Advisory Council
204 Water Street, Suite 3000
St. John's, NL, A1C 1A9
Tel: (709) 754-4122

Multicultural Women's Organization of NL
P.O. Box 9, Nuport Building
44 Torbay Road
St. John's, NL, A1A 2G4
Tel: (709) 726-0321

TIGUATTÂNĪK

Sunaujuk Tiguattâneng?

Tiguattânĭk maligatsatĭgut piusigĭjauKattatuk tamatsumona sugusik piKattatillugu sugusigĭjaulidluni tiguattâjumut angajukKânganut(nginnut) ammalu tainna tiguattâjuk (jok) angajukKâgĭjaulidluni(tik) sugusimmut. kingungani tunijaunningata tiguattânĭmmut tilitsiutik, taina tiguattâjuk angajukKânga(gĭk) pitaKaKattatuk adjĭngĭnnik maligatsatĭgut pivitsagĭjangĭnnik, pigatsagĭjangĭnnik ammalu sulĭagĭgĭalingĭnnik sollu tainna angutĭk/annalonnĕt inolĭtĭtsĭmajutut angajukKâtut(gĭtitut) sugusiup. Taina prâvĭnsĭup maligatsalianga aulataugĭtingĭnnut tiguattâgutĕt Newfoundland Labradorimĭlu tainnaujuk *Tiguattânĭmmut PikKujak*.

kina tiguattâgunnatong Sugusimĭng?

Atautsik inummagĭujuk inutolluni ubvalu maggok inummagĭujuk ikajuttĭgĭnnĭkut Kinugautĭliugunnatut tiguattâgĭamut sugusimĭk. Atautsik inuk amma kinugautĭliugunnamĭjuk ikajuttĭgĭnnĭkut angajukKâgĭjauĭamut ilaKalluni angajukKâgĭjanganĭk sugusiup (angajukKânguagĭjaujumut tiguattâgĭjauĭnnĭk). Ilagĭjanga sugusiup, nalunaittaugutĭgisĭmajangatut tapvani *Tiguattânĭmmut PikKujamĭmi*, atuttaugunnagajammĭjuk tiguattâgĭamut sugusimĭk. Taina *PikKujak* nalunaittaugutĭttaKajuk “ilagĭjak” sollu angajukKâgĭjak, atâtsĭagĭjak/anânsĭagĭjak, atsanga, akkanga ubvalu nukanga/angajua sugusiup inolĭmmat ubvalu tiguagĭjauliluni.

Ilonnatĭk tiguaKagĭamut KinugautĭliuKattatut, ilautĭnnagu ilanga ubvalu angajukKânguagĭjaujunut tiguagĭjauKattatut, pigĭaKajut angĭttausĭmallutĭk taitsumunga SulĭaKapvĭmut Suguset, Inosuttuit amma Ilaget Ikajuttaugĭtingĭnnut (CYFS). Imĭnnĭk Ikajuttaugutĭgĭjauĭgunnatut atuĭnnaujut CYFS sulĭaKapvĭngĭnnĭ ubvalu taitsuma sulĭaKapvĭup Kagĭtaujakkut Kaujĭmatĭtsĭutingagut ikajotĭgĭjauĭgattunĭk ilagĭjaujut ubvalu angajukKânguagĭjaujut tiguattâgĭangĭnnut.

CYFS pigĭaKajuk pitaKatĭtsĭluni allasĭmajutĭgut angĭutĭmmĭk sĭvungani kina tĭgĭsigunnaKâtĭnnagu sugusimĭk angĭggĭminut tĭguatsautĭllugu. Taina ilauttĭtaungĭtuk tâtsumunga pikKujaugutĭmmut taitsumani taina tiguattâjuk angajukKânga(gĭk) ilagĭjauĭpânĭk sugusimmut nalunaittausĭmajutĭtut taitsumani *Tiguattâgĭamut PikKujamĭmi* ubvalu kamagĭjauĭgutĭgĭjaujumi angajukKânguagĭjaujumut tiguattâgĭjauĭnnĭmut. Asĭngĭnnĭ-nunatsĭuagĭjaujuni amma asĭngĭnnĭ prâvĭnsĭĭnejunĭ tiguattâgĭamut KinugautĭliuKattatut pitâgĭaKammĭjut angĭttaugutĭmmĭk CYFS-ĭmit.

Sĭvungani tiguattâgĭamut tilitsiutĭk akKĭsuttauKâtĭnnagu, taina sugusik ĭniKagĭalĭk tiguattâgĭumajumi angajukKângani(gĭnnĭ) sâksĭni takKĭni. Tâna pikKujaugutĭk amma atuttaugĭaKammĭjuk ilangĭnnut ubvalu angajukKânguagĭjaujumut tiguattâguattâgutĭtĭgut.

Namut AigiaKajong Tainna Kinugautiliugumajung Tiguattâgiamun?

Kinugautiliuttausimajuk tiguattâgiamut sugusimmik âkKisuttaugunnatuk atâgut pitagijangita taitsuma *Tiguattâgiamut PikKujaup* aitiniallugu CYFS-imut. Sollu KanuttogutiKaguvit anginitsamik KaujimattitaugutiKagiamut tiguattâgiamut ubvalu Kinugautiliugumaguvit tiguattâgiamut, Kaujisajutsauvutit nunagijannejumit CYFS SuliaKapvinganit ubvalu fonnilitut uvunga (709) 729-4394.

kina Sugusimminik Tiguatsagijautitsigunnattong?

Angiutinga sugusiup angajukKâlageta ammalu asingata inop tigumiajop sugusimmik piusigijauluattumi pitâgijaugiaKajut sivungani sugusik tiguatsagijautitaugunnaKâtinnagu. CYFS-imi niKitâtitsiligijiu dluni suliaKattiujuj nunagijanni pigunnagajattuk pitaKatitsigiamut Kaujimajaugialinnik pikKujaugutigijaugutinnut angiutigijaugialinnut tiguattâgiamut.

Sugusik sepanillonet ulluKagiaKajuk inolisimanninganit sivungani taikkua inolimmat angajukKâgik atittâgigunnaKâtinnagik angiutimmik tiguagijaugianga. Sollu sugusik ungatâni suvailfanit jâriKappat, angutik annalonnet suli pigiaKagajattuk angiutiKalluni tiguagijaugianganut.

Tâna *Tiguattâgiamut PikKujak* pivitsaKatitsijuk inolititsisimajunik angajukKânik nalunaittisisongugiamut namminik Kaujimajamminik tiguattâtitsigiamut sugusinganik ubvalu annigusugunnagiamut tiguattâgumajumik angajukKâmik(nik) taitsumangat prâvinsimi tiguattâgumajut tulligettitausimajunit Kimiggunikkut kinakkomangâta KaujimajaugutiKangitunit. Taitsumani inolititsisimajuk angajukKâk Kinusimatillugu tainna sugusinga tiguattâgijaukKulugu Kaujimajamminut, allatausimajuttigit pannaigutik nalunaittisisiasimajuk Kinugautigijaujumik tunijaugiaKajuk CYFS-imut. Sivungani aिताukKâtinnagu sugusik taitsumunga nalunaittitausimajumut tiguattâgiamut angajukâmut(nut), CYFS angiutiKasiamagiaKajuk taitsuminga pannaigutimmik ammalu angiutiKasimalluni nalunaittitausimajumik tiguattâgiamut angajukâmik(nik).

SakKijâttumetitsinik

Tâna *Tiguattâgiamut PikKujak* atuliaKittitausimajuk Âpprel 30, 2003-mi, pitaKatitsijuk anginitsamik sakKijâttumetitsigiamut tiguattaugusimmik. Tainna tigualik angajukKâk(gik) amma inolititsisimajok angajukKâgik ubvalu asingit kinakkut ikKanattojut sugusimmut, pivitsaKajut akunnimini angiutigiamut KaujimaKatigetsainaKattagiamut atunit.

Tiguattâguset Kaujimajaugutingit

Tiguattâgijausimajut amma inolititsisimajut angajukKât pigunnatut Kinugautiullutik ukununga Vital Statistics Division, Service NL, pitâgiamut adjinginnik Kaujimajaugutinnut piulimajajunut. Tiguattâgijausimajuk, 19-nanik jârilik ubvalu jârîkKutunitsaujuk, inolisimajuk ammalu tiguattâgijausimadluni tamâni prâvinsimi pigunnatuk Kinugautiulluni ukununga Vital Statistics Division pitâgumalluni adjinganik sivullipâmik inolisimatillugu

allatausimajumik atuttautillugu atigisimajanga inolimmat (ilautillugu atinga inolimmat angajukKâgisimajangata Kaujimajaugutimmi) ammalu adjinganik tiguattâaugutinganut tilitsiutimmik pitâttausimangipat sakKititaugiaKangininganut ungunmattaugutimmik (takullugu Ungumattaugutilik SakKititaugiaKangitunut atâni). Inolimmat angajukKâgisimajâgik tiguattâgijausimajop, 19-nanik jârilik ubvalu jârîkKutunitsaujuk, pigunnatok Kinugautiliulluni pitâgiamut adjinganik tiguattâgijausimajop sivullipâmik inolipvinganut nalunaikkutagisimajanganik, taitsuma tiguattâgijausimajop inolipavinganut nalunaikkutagisimajanganik tiguattâgijausimalidluni (ilautillugit ilonnatik asiangutitaugutigisimajangit atingata tiguattâgijausimalitillugu), amma tiguattâaugutinganut tilitsiutimmik. Taitsuma sugusiup tiguattâgijausimalidluni atinga ilauttitautitaulâtuk tiguattâaugutinganut tilitsiutik tâvatuak atingaungituk(ngitok) tiguattâgisimajop(jok).

Ungumattaugutet SakKititaugiaKangitunut

Taikkunani tiguattânik pijagettausimappat tamâni prâvinsimi sivunganiujumi Âpprel 30,2003, tiguattâgijausimajuk ubvalu inolititsisimajuk angajukKâk pigunnatok âkKisilluni sakKititaugiaKangitunut ungunmattaugutimmik ubvalu KaujimaKatigeKatiKagumanginimminut killigiudjiutimmik aitillugu omunga Registrar of Vital Statistics, Service NL. Taikkunani pitaKajuni sakKititaugiaKangitunut ungunmattaugutimmik taikkua tajjat Vital Statistics sakuigajangimagittut tiguattâgutigijausimajut Kaujimajaugutinginnik ammalu sakuigunnagatik siamatitaukKungitanginnik taitsuma âkKisisimajop ungunmattaugutimmik. Taikkunani KaujimaKatigeKatiKagumanginimminut killigiudjiutigijausimajuni, taikkua Vital Statistics SuliaKapvinga KaujititsiKattalâtuk Kinugautiliusimajumik ammalu Kaujitillugit Kanuilingannigijaujumut. Tainna kina Kinugautiliusimajuk pitâgumadluni Kaujimajaugutinnik pitâttitaulâtuk Maligatsatigut killigiudjiutimmik amma Kinugautiliusimajumut Tatattutaugialimmik pitaKagiaKagajatilillugu IkKatujimmik atittâgitillugu takunnatimmik ammalu nalunaittautitsijumik piusigijaugialinnik atâgut Kaujimattitaugutet sakkutaugutigijattanginnut. kisianî kingungani piusigijaugesimalitillugu Kinugautiliusimajop tatattuigusinga taikkua tiguattâgusimmut Kaujimajaugutet ammalu ilonngant allasimajuttigut killigiudjiutigijausimajut piulimatsivimmejut sakkutaugunnatut. KaujigiallatuKagumappat tamatsumunga, KaujisapviKagunnatut uvani Vital Statistics Division Kagitaujakkut uvani <http://www.servicenl.gov.nl.ca/>, ubvalu aillutik uvunga Government Service Centre location.

kingungani Tiguattâgusinnut Ikajuttaugutet

Tainna tiguattâgijausimajuk pitâsimajuk Kaujimajaugutimminik uvangat Vital Statistics Division (takullugit Tiguattâguset Kaujimajaugutingit Kulâni) pigunnatok Kinugautiliugiamut CYFS-imut ikajuttaugumalluni napvâgiamut taitsuma angutiup ubvalu annaup inoligami angajukKâgisimajanginnik ubvalu inoligami atâtsianganik/anânsianganillonet, inummagiulittumik inoligami ubvalu tiguagijausimajumik nukanganik/angajunganik/aninganillonet, najanganillonet ubvalu asinginnik inummagiulittunik inolisimanninganit ubvalu tiguagijausimajunik ilagijanginnik. Tainna inolimmat angajukKâgijausimajuk pitâsimajuk Kaujimajaugutinginnik, pigunnatok Kinugautiliugiamut ikajuttaugumalluni napvâgiamut taitsuma angutiup ubvalu annaup tiguagijausimajumik Kitunganganik.

Tainna tiguattâgijausimajuk, inolimmat angajukKâgijausimajuk ubvalu asinga inummagijujuk ilagijanga pigunnamijuk allatauKataugiamut uvunga Prâvinsimi Aulatsijijumut Tiguattâtaugusinnut uKâlautiKagiamut nalunaittaugutilinnik ubvalu nalunaittaugutiKangitunik Kaujimajaugutinnik. Kaujigiallagumajut ilingajunik Kininnimut ammalu katiKatiKagiamut ikajuttaugutinnut, KaujisapviKagunnatut uvangat Post Adoption Services uvani (709)729-4394.

KaujimajaugiaKammagittuk taitsumaninit ullunganit tâkkua sakKititaugutigilâttangita, nigjujuKavuk sakKititaujuKalânninganik asiangutitaugutinnik maligatsaliuttausimajumut ilingajumut tiguattâgusinnut. Atuatsisimajut kamakKujajut nutângutitausimajumik maligatsanganut.

ILAGET PILUKÂGUTINNIGIKATTATANGIT

Pilukâgutinnit ilangani sakKiKattajut akungani ilageKatigejut. Adjigengitut ilagenut pilukâgutinniuKattatut ukua:

- Timingagut – ânnitiginnik, tukkanik, ajautsinik, asingitigullu.
- Uningânnikut – pigumatinnagu unigânnikut piKattanik ilangiutillugit attuunik, at-tuniannik, uningânnikut ilaKannik, asingitigullu.
- Ippigilukattisinnikut/Isumangagut ÂnneKattanikkut –anittailititsinnikut, ulugiatsâginnikut, tiliugilukaKattanikkut pigumatinnagu, atilukattâgiKattanikkut, asiagullu.

kinalonnet pivitsaKangituk ânnegiamut asianik inummik. Sollu ilangita ilanga ulugiatsâtauppat ubvalu ânnitauppat ilamminut, pitaKavuk ikajuttaugutitsamik. Piusigijaugunnatut ukua:

1. Fonnilugit Puleset/Pasijauguttâlutit Pilukâginnimik
2. Ailluni Kimâffimut
3. Kinulluni Tapvainak Paigijaugutimmut Tilitsiutimmik (EPO)
4. Kinulluni atuttauKujigiamut Iduatsaijutigut killigudjiutimmik
Pilukânnitailigiamut
5. UKâlaKatiKalluni IkKatuijimik

PijauKattatut ilaget pilukâgutinningitigut atujsausujuk ilonnanginnik Kulâni allatausimajunik.

IkKanannipaulagittuk KanuittailittitaugiaKanninga pilukâtauniKajuk(jut). Inuit isumaKajutsajut atuinnaKagiamut atuluagiaKajanginnik sollu MCP-nganik, insuransinginnik, bainkkimut amma akilitsasigiamut nalunaikkutanginnik, ejanginnik, kinaunimminut nalunaikkutangit (IDs), idluasaivimmut atugialet alakkasâjait, amma kenaujait piulimatsialugit katingatillugit napvâsagaisongugasuamut tapvainak angiggaminut anisagaigiaKagajaguni.

Puleset KaujisaKattatut nâmmagijaungitunik mitsânut ilaget pilukâgutininginnut. KaujittitauKattagiale tapvainak. ApigiKattalâttut piusigijausimajunut uKâlautiKakKujillutik amma atinginnik takunnâsimajut. Puleset amma apitsugajammijut taitsuminga ulugiatsâgisimajumik ubvalu pinnisimajumik (nik). Puleset Kimiggulâttut sujuKasimammangât takutsautitsijunik amma piusigijausimajunut uKausigijausimajunik amma kajusiutiKalluni nâmmatunik sujuKasimammangât takutsautitsijunik maligatsanik siKumitsisimannimut pasijauguttâtitsigiamut. Sollu maligatsanik siKumitsisimannimut pasijauguttâtajukuKappat, tainna pasijak pottauni alluni pannanaitsivimmut ubvalu tunitsiviulluni Kaujittitaugutimmik idluatsaiviliavitsanganut.

Taipsumanganit July 1, 2006, tânna Ilaget PilukâgutiKattaninginginnut Paigijaugutimmut

PikKujak maligatsaguttitausimajuk Newfoundland Labradorimilu. Tanna maligatsak pitaKatitsijuk asiagut piusigijaugajattumik ikajugiamut inummaginnik pijauKattatunik ilaget pilukâgutiKattaningitigut amma sugusinginnik ulugianattumelimmata. Pijausimajut Kinugautiliugunnatut idluatsaivimmu Kinullutik Tapvainak Paigijaugutimmut Tilitsiutimmik (EPO). Tainna EPO idluatsaivimmit tilitsiutiujuk tunijaugunnatuk tapvainammagik taitsumani kamagijaujuKagiaKalimmat ilaget pilukâgutigitillugit. Pitâgiamut EPO-mik tainna Kinugautiliusimajuk inosimagialik katititausimalluni (aippagetit) katingaKatiKalluni ubvalu sugusiKaKatiKalluni taitsuminga pilukâgijumik. Tainna EPO pivitsaKattisisok pulesimmik aniudjigiamut pasijaujumik pilukâgisimanninganut anggaggajajumit, tigusilluni Kukiutinnik ubvalu sunanik pinniutigijausimajunik, pivitsatâtitsilluni pijausimajumik tigumialaullagiamut anggaggajajumik sugusinnilu, amma asigiallanginnik maligatsatâttautillugu idluatsaiviup atuttauKujanginnik. Taikkua puleset Kinugautiliugunnatut pitaKatitsigumallutik paigijaugutitsanginnik taitsumona tajaujukkut EPO kamagijaugutiKagunnalilluni 24-rani sidondini Kaut tamât. Taikkua puleset angittaugutittâgialet pinniatausimajumit taimaittuKatitsigiamut Kinugautiliukâgatak. Ammalugiallak, Kinugautik EPO-mik âkKisuttaugunnatuk taitsumungalluasiak pinniatausimajumut, ubvalu ikKatuijimut taitsuminga angutimmik/annamillonet kiggatulluni. Tamannaugaluattilugu, tainna Kinugautik âkKisuttausimappat taitsumunga pinniatausimajumut ubvalu taitsumunga angutiup/annaulonnet ikKatuijanganut, tainna kamagijaugiaKagajattuk sidontigiKattatanginni Prâvinsiup Idluatsaivingata. AkiKangituk Kinugautiliugiamut Kinullutik Tapvainak Paigijaugutimmut Tilitsiutimmik. Kinugautiliugiamut tatattugait atuinnaKattatut pitâgijaugiamut Prâvinsiup Idluatsaivinganit ubvalu Kagitaujakkut Prâvinsiup Idluatsaivingata Kaujimatitsiutingagut uvani (www.provincial.court.nl.ca).

PiusigijauluaKattatumi tainna idluatsajuk kajusititsiKattatuk tunitsijutsaumangâmmi EPO-mik iluani 24-rait sitontet tunitsiviusimanimminit Kinugautimmik. Tainna EPO atutsainangituk ammalu akuniunitsaugunnangituk 90-nit ullunit. Tainna EPO pilukâsimannimut pasijaugutiungituk, tâvatualli siKumitauppat, tainna siKumitsijuk pasijaugutittâtaugunnatuk atâgut Ilaget PilukâgutiKattaninginnut Paigijaugutimmut PikKujaup (ammalu pottaugajattuk pannanaitsivimmu Kaujijauppat taimâk pisimanninganik).

Pinniatausimajuk amma Kinugautiliugunnamijuk Idluatsajutigut killigiudjiutimmik Pilukânnitailigiamut. Tamannaugaluattilugu, apomattitaugutiKajut Idluatsajutigut killigiudjiutet Pilukânnitailigiamut ajuliumatitsisonik kamatsianiKasongugiamut ilaget pilukâgutinginnik. Apomattitaugutigijausot ukua:

- Idluatsajutigut killigiudjiutet Pilukânnitailigiamut kamagijauKattangituk pulesinut.
- Puleset kisiani kamagiasiKattatut kingungani killigiudjiutigijausimajuk siKumitausimalimmat.
- PiusigijauKattatuk atuliaKittitautitsigiamut pilukânnitailigiamut killigiudjiutigijausimajumik akunimmagiusongujuk.

Tanna pilukânnitailigiamut killigiudjiutigijausimajumik tainnaujuk idluatsavitigut tilitsiutik pitaKattitautitsigunnatuk nalunaittausimajunik maligatsaKattitaugusinnik inop piusigisimajanganut. PitaKagiallallâttuk adjigengitunik maligatsaKattitaugutinnik siKumitaugiaKangitunik. Tamakkua maligatsaKattitaugutet ilautitsigunnatut:

pilukârtailigiaKannimik; kamagiaKagani Kinugautiliusimajumik Kanullonet; ubvalu
pitaKagiaKagani Kukiutimmik. Sollu tainna tilijausimajuk malikKujaudluni
pilukânnitailigiamut killigiudjiutigijausimajumik maligialimminik siKumitsipat,
uKautigijaugiaKajuk pulesinut tapvainammagik. Puleset kajusiutiKagajattut
pasigatsautitsigiamut. Tainna pasijaugutinga sulinninga Kaujijauppat idluatsaivimmi,
pijaugutinga ilautitsigajattuk pannanaittaugutimmik. AkiKangituk Kinugiamut
killigiudjiutimmik pilukânnitailigiamut ammalu tilitsiutinga atugunnatuk
tikilluni suvailfanut takKinut. Tainna killigiudjiutik pilukânnitailigiamut
pilukâsimannimut pasijaugutiungituk, tâvatualli siKumitauppat, tainna siKumitsijuk
pasijaugutittâtaugunnatuk pilukâsimanimmut.

Paigijaugutingit Suguset

Tâna Suguset amma Inosuttuit kamagijaugutinginnut amma Paigijaugutinginnut PikKujak (CYCP PikKujak) prâvinsiup maligatsanga tilitsiutigijauKattatuk sakKititaugutinginnut paigijaugutikkut kamagijaugiamut ikajuttaugutingit suguset, inosuttuit amma ilaget Newfoundland Labradorimilu. Tâna sakKititausimajuk maligatsak sivumuattitautitsigiamut pilukattautiligutitsanginnik ammalu Kanuittailittitaugutitsanginnik suguset amma inosuttuit paigijaugutiKagiaKaKattatut.

Unuttunik ikajutsitaugutinnik ammalu ikajuttaugutigijaugajattunik pitaKattitaugutiKavuk taitsumona SuliaKapvimut Suguset, Inosuttuit amma Ilaget Ikajuttaugutinginnut (CYFS) paigijaugutitsanginnik suguset amma inosuttuit piusiugiaKangitutum pijauKattaninginnut angajukKânginnut, ammalu ikajutsigiamut Kanuittailittitaugutitsanginnik ammalu Kanuingitukkut pivalliatitaugutitsanginnut ilaget amma nunalingit.

Ilonnatik kikkutuinnait Newfoundland Labradorimilu pikKujaugutiKajut Kaujjautitsigiamut sugusik pitaKajutsaup ubvalu pitaKagiaKagasugijauppat paigijaugutikkut kamagijaugiamut ikajuttaugutimmik. Taimaittaujumik KaujimajauttuKappat tapvainammagik uKautijaugiaKajut CYFS-ikut ubvalu puleset.

kinakkunikkaa Suguset PitaKagiaKajon Paigijaugutikkut kamagijaugiamut Ikajuttaugutimming?

Sugusik isumagijaugajattuk pitaKagiaKanninganik paigijaugutikkut kamagijaugiamut ikajuttaugutimmik tainna angutik ubvalu annak 16-nanit jârikipinnisauppat, ammalu pippat:

- ulugiannattumeppat ubvalu pijaukattapat timingagut ânnititaunikkut, isuman-gagut ânniatitaunikkut ubvalu uningâttaulukannikut atulukattauppat angajuk-Kâminut;
- paigijaungipat angajukKâginnut pijautillugu timingagut ânnititaunikkut, isuman-gagut ânniatitaunikkut ubvalu uningâttaulukannikut atulukattautilillugu asigijanganut;
- pitaKattitaungipat atugialinginnik ânniasiuttaunikkut paigijaugutigigialinginnik ilautillugit isumammigut ânniatitaugutinginnut paigijaugutigigialingit;
- inigijangani pilukâttuKaKattapat;
- nâmmatumik kamagijaugutiKaKattangipat atugialinnik sugusiup pivalliatitaugutinginnut; ubvalu
- KujanâttausimatuinnaKattapat

Tâkkua Kulâni tullegittitausimajut iluingaingimagittut. Takulaugitsitok tajamik *CYCP PikKujanga* atuinnaujumik kavamangata Newfoundland Labradoriullu Kagitaujakkut Kaujimattitsiutingani ilonnâgut Kaujimattitaugutinnik

KanuilingaKattamangâta piusigijauKattatut malunnatoKattatut sugusik taimaittaulimmat ubvalu pitaKattitaujutsauKolimmat paigijaugutikkut kamagijaugiamut ikajuttaugutimmik.

SuttuKaKattava kingungani Kaujititausimanningita Pitsatunilen?

Atâgut taitsuma *CYCP PikKujangata* taikkua niKitâtitsijiligijet suliaKattingit pitsatuniKattitaujut kamagiamut ammalu Kaujisagiamut Kaujititaugutigijausimajunik sugusik taimângungitulijausimanninganut ubvalu ulugianattumenninganut taimângungitulipviugiamut. Sivullipâk Kaujititaugutigijausimajuk taimângungitulisimanimmuk tikititaummat, niKitâtitsiligijet suliaKattinga kamaKattatuk Kaujititaugutigijausimajunik kajusititsigiamut kamagijaugutiKatitaugiallajutsaumangât. Ilanginni kamagijaugutigijaujuni, tainna niKitâtitsijet suliaKattinga kajusititsigajattuk KaujisattaugiallagiaKagajanninganik taikkua Kaujititaugutisimajangit takutsautitsilungimata tainna sugusik paigijaugutiKajutsaumangât. AngajukKâgijak Kaujititaugajattuk taikkua CYFS-ikut tikitausimanninginnik Kaujititaugutimmik tainna pidjutigijaujuk Kaujisattaugiallangikaluppatt.

KaujisattaugiaKagajappat taikkua Kaujititaugutigijausimajut tunijaugajattuk niKitâtitsijet suliaKattinganut kamagiallagiaKajumut. Taimâk piusigijaujuk taijaujuk paigijaugutitsamut Kaujisannik, taimâk pijuKalimmat katitsuiKattatut Kimiggudlutillu Kaujimajaugutigijaujunik unuttugalattigut piusigijaugiallannut imailingatillugit:

- Apitsutauningagut sugusik pilukâttausimajuk, taikkualu nukangit/angajungillu amma angajukKâgik;
- CYFS taimangasuanit piulimasimajangit Kaujimajaugutitsautillugit;
- niKitâtitsiligijet suliaKattingata namminik takunnausigijangit taitsuminga sugusimmik, taitsuma angutiup/annaulonnet nukangit/angajungillu amma angajuk-Kâgik; amma,
- sulijumik Kaujimatitsigiallagajattunik sollu ilaget ânniasiutinganik, ilinniatitsijimik ubvalu uKaudjigajimik.

Kaujisanik pijagettaumat, tainna niKitâtitsijet suliaKattinga kajusititsiutiliuKattatuk taikkua sugusik paigijaugutiKattitaujutsauninganut pasijaugutigijausimajut sulisimammangâta, ammalu akunigiami CYFS kamagiallajutsaumangât taikkuninga ilagenik kamatsianiKagasuamut ulugianattumemmangât ammalu kanuingimangât tainna sugusik. Akunigiami kamagijaugutiKagiaKappat, CYFS-ikut ikajulâttut taikkuninga ilagenik sakKititsigiamut pannaigutimmik kamagijaugutitsanginnut sakKititausimajut ulugianattumegutigijangit sugusiup ammalu pitaKattisillutik ikajuttaugutitsanginnik taikkua ilaget, sugusillu.

Ilanginni kamagijaugutiKaKattatuni, CYFS-ikut kajusititsiutiliuKattatut ulugianattumettitaugajanninganik sugusik tigujaungipat angajukKânginnit. kajusititsiutiliuttuKammatt tainna sugusik tigujaungipat taitsuma angutiup ubvalu annaup angajukKânganit(ginnit), tainna niKitâtitsijet suliaKattinga Kaujisaniaillitillugu

piusigijaugajattunik atuinnautitaujunik kamatsianiKagasuamut sugusik

Tamakkua piusigijaugunnatut ukuninga ilautitsijut:

- angajukKânga akilittaugani ikajugajattumik angiKatigeKatiKalluni ilamminik ubvalu kinatuinnaujumik ikKagijanganik paitsigajattumik sugusimmik taikkua- angajukKânga akilittaugani ikajugajattumik angiKatigeKatiKalluni CYFS-ikunik tigujaugianganut sugusik paigijaugianganut CYFS-ikunut;
- niKitâtitsijet suliaKattinga Kinugautiliulluni idluatsaivimmut pitsatuniKat-titaugutimmik tigusigiamut sugusimmik angajukKâginnit ubvalu niKitâtitsijet suliaKattinga tigusilluni sugusimmik pitaKagani pitsatuniKattitaugutimmik tigu-sigiamut

Kanuk PijuKaKattava kingungani Sugusik Tigujausimanningata AngajukKângita Angigganganen?

Taitsumaniutillugu sugusik tigujaunningata, tainna niKitâtitsijet suliaKattinga tunitsiKattatuk allasimajumik Kinugautiliugutimmik idluatsaivimmut ilingajumik paigijaugutikkut kamagijaugiamut ikajuttaugutimmut tusâttaugutimmik ammalu tilitsiutimmik tainna sugusik pitaKagiaKanninganut paigijaugutikkut kamagijaugiamut ikajuttaugutinnik. Sivungani taimaittukut tusâttaugutiKakKâtinnagu, pimmagittonginitsakut tusâttaujuKaKattaKuk. Tâнна sivullia tusâttaugutik tajiajuk “sakKititaugutinnut tusâttaugutik” ammalu atuttauKattatuk senait ulluit kingungani ullunganit tainna Kinugautiliugutik tunijausimanninganit ammalu piusigijauluaKattatumi pijagettauKattatuk atautsimi ullumi. Tâнна tusâttaugutik atuttauKattatuk sângani idluatsajop isumatsasiugutiKagiaKatillugu Kanuilingannigijaujunik avatingani sugusiup tigujaunningata ammalu kajusititsiutiliulluni pitaKammangât pitaKangimangâllonet nâmmatunik takutsautitsijunik sivumuatitsigiamut paigijaugutikkut kamagijaugiamut ikajuttaugutimmut tusâttaugutiKagiananut.

Pijageppat tusâttaunik, idluatsajuk unuttugalannik piusiKagunnatuk ilangit tulligettitaumajut atâni (Kaujimajaugialik tâkkua tulligettitausimajut iluingainginingit):

- tainna idluatsajuk Kujanâggunnatuk Kinugautiliuttausimajumik ilingatillugu paigijaugutikkut kamagijaugiamut ikajuttaugutimmut tusâttaugutimmik;
- tainna idluatsajuk tilitsigunnatuk sugusimmik utittitauKujilluni, ubvalu tigu-jaukKujigani, angajukKânganit atâgut kamagijaugutiup CYFS-ikunut pijagettaun-inganut paigijaugutikkut kamagijaugiamut ikajuttaugutimmut tusâttaugutik;
- tainna idluatsajuk tilitsigunnatuk tainna sugusik tigumiattauKullugu angajuk-Kânganut, asigijanganut angajukKângata tigujaupvgisimajangata sugusiup, atâgut kamagijaugutiup CYFS-ikunut pijagettauninganut paigijaugutikkut kamagijau-giamut ikajuttaugutimmut tusâttaugutik;

- tainna idluatsaijuk tilitsigunnatuk tainna sugusik ilijaukKulugu, ubvalu suli tigu-miattaauluni CYFS-ikunut, pijagettauninganut paigijaugutikkut kamagijaugiamut ikajuttaugutimmut tusâtaugutik; ubvalu
- tainna idluatsaijuk Kaujittisigajattuk tainna sugusik pitaKagiaKanninganik paigi-jaugutikkut kamagijaugiamut ikajuttaugutimmik.

Tâna sakKititaugutinnut tusâtaugutik ikKanattumagiujuk pigiasittitaugutigijauKattatuk paigijaugutikkut kamagijaugiamut ikajuttaugutimmut tusâtaugutimmut, tâvatuak pijagettaupat idluatsaijuk pijagettaugutimmut tilitsiutiliugunnatuk pejautitsiluni atuttaugiaKagunnaitillugu tainna paigijaugutikkut kamagijaugiamut ikajuttaugutimmut tusâtaugutik.

AtuttaugiaKagajappat, tainna kingullia pimmagittonitsaujuk tusâtaugutik taijaujuk paigijaugutikkut kamagijaugiamut ikajuttaugutimmut tusâtaugutik. Tainna tusâtaugutik atuttauKattajuk kingungani sakKititaugutinnut tusâtaugutiup. Taitsumani paigijaugutikkut kamagijaugiamut ikajuttaugutimmut tusâtaugutimmi, tainna idluatsaijuk tusâKattatuk takutsautitsijunik sakKititausimajunut, kajusitiutiulluni tainna sugusik pitaKattitaugiaKammangât paigijaugutikkut kamagijaugiamut ikajuttaugutimmik ammala pijagettaugutimmut tilitsiutiulluni pidjutigijajumut Kinugautiliuttausimajumut sivungani idluatsaugutigijausimajop.

Idluatsaijuk Kaujippat tainna sugusik pitaKagiaKanninganik paigijaugutikkut kamagijaugiamut ikajuttaugutimmik, pitaKavuk unuttunik adjigengitunik idluatsaijop tilitsiutiliugunnatannik sollar ukuninga:

- tainna sugusik utittitaugianganut, ubvalu tigujaugani, angajukKânganit ammala atâgut CYFS-ikunut kamagijaugutiKagiaKalluni nalunaittausimatillugu kamagi-jaugutingata akuniunnigigiaKajanga tikilluni sâksinut (6) takKinut;
- tainna sugusik ilijaulluni akuniungitumi tigumiattaavigajattanganut sugusiup ilagijanginnut ubvalu kinatuinnajumut ikKagijanganut sugusiup asigijanganik angajukKângata taitsuma sugusiup tigujaupvigisimajanganit, angiutiKasimatillugu tainna inuk ammala atâgut kamagijaugutiKannikut CYFS-ikut, akuniunnigigiaKa-janga nalunaittausimatillugu malittautilugu *CYFS PikKujanga*;
- tainna sugusik ilijaulluni akuniungitumi tigumiattaauluni CYFS-ikunut akuniunni-gigiaKajanga nalunaittausimatillugu malittautilugu *CYFS PikKujanga*; ubvalu
- tainna sugusik ilijaulluni tigumiattausainagiaKalittilugu CYFS-ikunut.

Taitsumani idluatsaijuliattauteKammat, CYFS niKitâtitsiligijet suliaKattingit kamatsianiKagiaKajut taikkua angajukKât amma suguset suvailfanik jârilet amma jârîkKutunitsait KaujittitausimagiaKanningit KinugautiliuttaKasimappat idluatsaivimmut, ilonnanginnik tusâtaugutigijaugialinnik ilingajunik Kinugautiliuttausimajumut, ammala pidjutigijausimajunik taimâk pinianniKagiamut. Kaujittitaugutet tunijausimajut sugusinnut tukisittitaugutiKattitaugiaKajut isumagijautillugit jârîngit, ilisimannigijangillu.

Sunainikkua Akuniungitumi Amma Tigumiattausainalluni kamagijaugutimmut Tilitsiuten?

Idluatsaijuk ilijautitsigunnatuk sugusimmik akuniungitumi ubvalu tigumiattausainagiamut CYFS-ikut aulatsijinganut. Akuniungitumi tigumiattaunik tukiKajuk taikkua CYFS-ikut pitaKanningit pivitsagiKattatanginnik ammalu kamausigigiaKaKattatanginnik angajukKât nalunaittitausimatillugu Kanuk akuniutigigiaKammangât, piusigijauluaKattatumi akungani pingasuni ammalu sâksini takKini, tatigijautillugu Katsinik JâriKanninga sugusiup. Idluatsaijuk tunitsigunnatuk CYFS-imut ununnipautillugik maggok akuniungitumi tigumiagutenut tilitsiutennik sugusiup inosingagut, kisianili nigunangitukkut sakKituKagajappat Kanuilingannigijaujumi taitsumani pingajuanik tilitsiutiKagiaKagajappat. Taitsumani sugusik akuniungitumi tigumiattauningani, CYFS maligatsatigut pitsatuniKattitauKattatuk âkKisuiKattagiamut ilonnanginnik kajusittitaugiaKajunik ilingajunik sugusiup paigijaugutinginnut ilautinnagit ilangit ânniasiuttaugutinginnut kajusittitaugutet. Tamannaugaluattillugu, taitsumani sugusik akuniungitumi tigumiattautilugu, CYFS-ikut piusigijauluaKattatumi kajusittisiKattatut ilingajunik sugusimut Kaujimatsidlutik angajukKâginnik taitsumaniungituk kisiani piujogajangipat isumagijaugutinginnut sugusiup. Sugusik tiguattâgijaugunnangituk tainna angutik/ annalonnit tigumiattautilugu atâgut akuniungitumi tigumiattaugutimmut tilitsiutiup.

Tigumiattausainanikkut kamagijaunnik tukiKajuk tainna CYFS-ikuni aulatsijik tainnatodluni tigumiagutiKajuk ammalu taimaimmat pivitsaKajuk âkKisuiugiamut ilonnanginnik kajusittitaugutinginnik sugusiup ânniasiuttaugutinginnik kamagiamut ammalu sivunitsami takusongugiamut inolipvigisimajanginnik ilagijanginnik. kingungani tigumiatsainagiamut angittausimalippat, CYFS angiutiKagunnatuk tiguattâgijaugianganut tainna sugusik.

Kanungikkua Suguset InitsatâttauKattaton?

Taitsumani sugusik tigujummat taitsuma angutiup ubvalu annaup ilagijanginnit, tugâgutigiKattatanga CYFS-ikut napvâgiamut inigigajattanganik ulapitauluadlangimagilluni atunginnasongulluni piKatigegusinginnik sugusiup ilagijanginnut, piusituKanganut ammalu nunalituKagijanganut. Ilagijangit ubvalu kinatuinnak ikKanattojuk sugusimmut isumatsasiugutigijautsainatut sivulliutitauld lutik KaujisattuKalimmat initsagigajattanginnik. Sugusik ilijaugunnangipat ilagijanganut ubvalu kinatuinnamut ikKagijanganut, tainna angutik annalonnit ilijaulâttuk Kitungagingitaminik tigumialaullaKattatunut ubvalu asianut angiggagijajumut ilijaulluni angiutausimajumut CYFS-ikunut. Ilonnâgut pigunnausigijajutut ottugasuaKattamijut nukagennik, angajugennik katingatitsigasuagiamut. Ilonnatik Kitungagingitaminik tigumialaullaKattatut ilaunginnagiaKajut AngajukKât Ikajuttaugutinginnut ilingajunut Kaujimattitaugutinginta Pivalliatitaugutitsanginnut ammalu Ilinniatitaugutitsanginnut (PRIDE) ilisattaugutimmut suliangujumik ammalu KaujisapviugiaKagajattut, ammalu illunga Kimiggutaulluni sivungani angittaugutik KângittitaugunnaKâtinnagu.

INUTUKAIT PILUKÄTTAUGUSINGIT

InutuKait pilukâttaugusingit atausiadluni ubvalu pigiallânikkut piniannigijauKattatunut, ubvalu pitsiataunginikkut, piusigijauKattatut nallituinnanginni ilagegusinni nigiuattojumi tatigijauinmmut âneKattatunut ubvalu siunniutitsiKattatunut inutuKaunitsamik. PitaKavuk adjigengitunik inutuKanik pilukâginniusonik sakKiKattatunik ilangiutillugit timgagut ânnitiginnet (ilangautillugu uningâlukannikut atulukaKattanet), Isumangagut âneKattanikkut ubvalu ippigilukatitsinikkut, KujanâgisimaKattanikkut amma kenaujatigut atulukaKattanikkut. Sollu pitaKappat atautsimik pilukânniuKattatumik sakKijâttuKappat, akulaittumi ilattaugi allagajattuk asiagut pilukâttaugutigijausimajunik.

Tainna pilukânniKattatuk piusigijauluaKattatumi KaujimajanguKattatuk pilukâKattanganut. PitaKavuk piusigijauluaKattatumi pitsatunitsâviKaKattatuk-tainna pilukâttauKattatuk tatiKagiaKaKattaninganut pilukâgiKattatumik sunamut, ammalu tainna pilukâgiKattatuk pitsatunitsânimmigut aulatsiniKaKattatillugu inutuKammik ilangagut piusigijauKattatutigut. PilukânniKattatut akulaittumik inutuKammik aittailititsiKattatuk ilannâgijanginnut, illungata Kanitanganejunut ammalu ikKasunniKajunut ilaKutigijanginnut.

Tainna pilukânniKattatuk kinatuinnaugajattuk sollu:

- Aippanga
- IlaKutinga
- Ilannânga
- Nallituinnanga paitsijigiKattatanga (akilittutaudluni ubvalu akilittutaugani)
- kinatuinnak suliaKattigijanga inutuKaup
- SuliaKattik suliaKapvimi inigijangani inutuKaup
- Ilitannangituk
- Illumik attatunimmut akilittuKattatanga

PitaKavuk unuttunik adjigengitunik ikajuttaugutigigajattanginnik inutuKanut pilukâttaugutiKajunik, ubvalu taimâk pijaugiamut ulugianattumejunik, ammalu kenaujatigut atulukaunikkut. Atâni tulligettitausimajut ilangit nunagijaujumi ikajuttaugutigijaugunnatut:

- Puleset tigusiKattatut nâmmasigiutigijausimajunik pilukâttaunigijaujunut (ilangautillugu kenaujatigut), KaujisakKâdlutik pasijaugutittâtautitsiKattajut pigiaKalligamik.
- Tainna InutuKait Ikajuttaugutinginnut SuliaKapvinga Newfoundland Labradorilu pitaKajuk akiKatinnagu Kaningitumit Kaujisapviugunnatumik ammalu

Kaujitsiviugajattumik ikajuttauvitsamik fonnitaugajattumik kiuttauKattatumik ilinniatitausimajunut akilittutaugatik suliaKaKattatunut. Fonnilusi uvunga 1-800-563-5599 (Kaningitumit akiKangituk).

- Inulimânik Maligatsanik Kaujimatitsijjudlutik katutjiKatigenniuujuk ilingajunik Newfoundland Labradorimullu (PLIAN) pitaKajuk akiKangitumik Kaningitumut maligatsanut Kaujisagamut fonnitaugunnatumik amma IkKatuijimut kamagijaugutitsamut Ikajuttauvimmik ammaKattatumik nainamit ullâkut Kitigalimmunut wogituinnautilugulu, ammalu unuttunik allatausimajuttigut sakKititausimajunik ikajuttaugutigijaugajattunik. PLIAN pitaKatitsiKattamijuk nunalinni tamakkua uKâlautigijaugutingita sakKititaugutinginnik. Fonnilugu 1-888-660-7788 (Kaningitumit akiKangituk).
- PitaKavuk 24-rani sitontini Kaut tamât ikajutsitaugutimmik atuinnautitaujumik akiKatinnagu Kaningitumit prâvinsiup isumammigut sukkungautiKajunut fonnitaugunnatumik ikajugiamut taikkuninga ippigittitaujunik atsugulukattitaunnimut ammalu uKumailingattitaunnimut Kanuilingannigijaminut. Fonnilugu una 1-800-737-4668 (Kangitumit akiKangituk).
- KaujisapviKagiamut Kanitagijatsini Kanuittailititsigiamut PitsatuniKajumik ikajutsitaugutiKagiamut inutuKait pilukâttauKattaninginginnut isumâlotigijajunut, fonnigunnaKusi uvunga:

Eastern Health:

Rural Avalon - 709-786-5245

St. John's - 709-752-4885

Bonavista/Clareville/Burin Peninsula - 709-466-5707

Central Health: 709-651-6340

Western Health: 709-634-5551, ext. 226

Labrador Grenfell Health: 709-454-0372

IKAJUTTIGENNIKUT ILAGET MALIGATSANGA

PitaKavuk ikKatuijini Newfoundlabradorimilu ilisagiallasimajunik atugiamik amma atuKattatunik asiagut piusigijaugajattumik ilaget maligatsanginnut idjasijaugajattumik tajjaujumik Ikaajuttigennikut Ilaget Maligatsanga. Tainna Ikaajuttigennikut Ilaget Maligatsanga piusiusigijaugunna aviuutilaullagasualittonut ubvalu aviutigasualittonut aippagenut ikaajuttigenikkut suliaKaKatigegiamut ilaKallutik ilinniagiallasimajunut ilisimallagittunik sittutitsigiamut akigattotigijamminik atunit, aigiaKangimagillutik idluatsaivimmut. Tamaita kamagijaugutiKajok ikKatuijingillu angiutidlutik idluatsaivimmut aigumagatik amma kingullipamik kajusittaugutingit ilingajut Kitungjugusimmini akKisugiattaugutingit, aippagijaup ikajusitaugutinganut ammalu piKutet avitaugutingit illonatik kajusittitautillugit taikkunonga kamagijaugutiKajonnut, Kaujittitaugutigigialinginnut ikajuttaudlutik ikKatuijinnut. UKaudjigijajet, sugusinnik kamagiamut ilisimallagittut amma kenaujatigut uKaudjigijajet ilauKatauKattamijut piusigijajumut, atuttaugiaKalimmata, ikajugiamut kamagijaugutiKajonnik sugusinginnilu kamaKattatillugit uKumailingattitaugimmata amma/ubvalu mitsagut kenaujatigut kamagijaugutingit aviutilaullagasuanneginnut.

Ikajuttaugutigijausot Tulligettitausimajut

We have included a list of resources which may be helpful. Please note that the list provides just a sample of organizations/agencies and is not meant to be exhaustive.

THE COURTS

The Law Courts of Newfoundland and Labrador

website: www.court.nl.ca/

St. John's (Supreme Court Family Division)

21 King's Bridge Road
St. John's, NL
A1C 3K4
Registry: (709) 729-2258
Fax: (709) 729-0784

Corner Brook (Supreme Court Family Division)

Courthouse
82 Mt. Bernard Avenue
P.O. Box 2006
Corner Brook, NL
A2H 6J8
Registry: (709) 637-2227
Fax: (709) 637-8036

Gander Supreme Court

Law Court Building
98 Airport Boulevard
P.O. Box 2222
Gander, NL
A1V 2N9
Registry: (709) 256-1115
Fax: (709) 256-1120

Grand Bank Supreme Court

T. Alex Hickman Courthouse
69 Grandview Blvd.
P.O. Box 910
Grand Bank, NL
A0E 1W0
Registry: (709) 832-1720
Fax: (709) 832-2755

Grand Falls- Windsor Supreme Court

The Law Courts
55 Cromer Avenue
Grand Falls, NL
A2A 1W9
Registry: (709) 292-4260
Fax: (709) 292-4224

Happy Valley - Goose Bay Supreme Court

P.O. Box 3014, Station B
Happy Valley-Goose Bay, NL
A0P 1E0
Registry: (709) 896-7892
Fax: (709) 896-9212

Provincial Court of Newfoundland and Labrador

St. John's Office

215 Water Street
P.O. Box 68, Atlantic Place
St. John's, NL A1C 6C9
Tel: (709) 729-1004
Fax: (709) 729-4319

Harbour Grace Office

2 Harvey Street
P.O. Box 519
Harbour Grace, NL A0A 2M0
Tel: (709) 596-6141
Fax: (709) 596-4304

Clarenville Office

47 Marine Drive
Clarenville, NL A5A 1M5
Fax: (709) 466-3147
Tel: (709) 466-2635

Grand Bank Office

P.O. Box 339
Grand Bank-Fortune Highway
Grand Bank, NL A0E 1W0
Tel: (709) 832-1450
Fax: (709) 832-1758

Gander Office

100 Airport Road
P.O. Box 2222
Gander, NL A1V 2N9
Tel: (709) 256-1100
Fax: (709) 256-1097

Grand Falls-Windsor Office

The Law Courts Building
Grand Falls-Windsor, NL
A2A 1W9
Tel: (709) 292-2412
Fax: (709) 292-4388

Corner Brook Office

82 Mt. Bernard Avenue
P.O. Box 2006
Corner Brook, NL A2H 6J8
Tel: (709) 637-2323
Fax: (709) 637-2656

Stephenville Office

35 Alabama Drive
 Stephenville, NL A2N 3K9
 Tel: (709) 643-2966
 Fax: (709) 643-4022

Happy Valley-Goose Bay Office

P.O. Box 3014, Stn B
 Happy Valley-Goose Bay, NL
 A0P 1E0
 Tel: (709) 896-7870
 Fax: (709) 896-8767

Wabush Office

Whiteway Drive,
 P.O. Box 1060
 Tel: (709) 282-6617
 Fax: (709) 282-6905
 Wabush, NL A0R 1B0

FAMILY JUSTICE SERVICES**AVALON REGION:****St. John's**

(709) 729-1183

Carbonear

(709) 945-3223

CENTRAL REGION:**Clarenville**

(709) 466-4036

Marystown

(709) 891-4137

Gander

(709) 256-1205

Grand Falls-Windsor

(709) 292-1194

Lewisporte

(709) 535-6266

Springdale

(709) 673-2628

WESTERN REGION:

Corner Brook
 (709) 634-4174

Stephenville

(709) 643-8396

LABRADOR REGION:**Labrador City**

(709) 944-3209

Happy Valley-Goose Bay

(709) 896-7904

**Family Justice Services
Recalculation Office**

P.O. Box 2006
 Corner Brook, NL A2H 6J8
 Tel: (709) 634-4172
 Fax: (709) 634-4155

FAMILY VIOLENCE**The Royal Newfoundland
Constabulary**

**St. John's Metro
and Corner Brook** 911
**St. John's (North East
Avalon)**
 Tel: (709) 729-8000

Labrador City

Tel: (709) 944-7602

Churchill Falls

Tel: (709) 925-3524

**The Royal Canadian
Mounted Police**

**Province Wide Non-
Emergencies:**
 1-800-709-7267

Baie Verte

P.O. Box 69, Baie Verte, NL
 A0K 1B0
 (709) 532-4221

Barachois Brook

40 Oregon Dr, Stephenville, NL
 A2N 3M3
 (709) 646-2692

Bay d'Espoir

P.O. Box 99, Milltown, NL
 A0H 1W0
 (709) 882-2230

Bay Roberts

P.O. Box 550, Harbour Grace,
 NL A0A 2M0
 (709) 786-2118

Bell Island

P.O. Box 1179, Bell Island, NL
 A0A 4H0
 (709) 488-3312

Bonavista

P.O. Box 850, Bonavista, NL
 A0C 1B0
 (709) 468-7333

Botwood

P.O. Box 420, Grand Falls-
 Windsor, NL A2A 2J8
 (709) 257-2312

Buchans

P.O. Box 420, Grand Falls-
 Windsor, NL A2A 2J8
 (709) 672-3944

Burgeo

2 Church Rd, Burgeo, NL
 A0M 1A0
 (709) 886-2241

Burin

General Delivery, Burin, NL
 A0E 1E0
 (709) 891-2569

Carmanville

P.O. Box 190, Carmanville, NL
A0G 1N0
(709) 534-2686

Cartwright

General Delivery, Cartwright,
NL A0K 1V0
(709) 938-7218

Channel Port aux Basques

P.O. Box 820, Channel P.A.B.,
NL A0M 1C0
(709) 695-2149

Clarenville

174 Trans Canada Highway,
Clarenville, NL A5A 1Y3
(709) 466-3211

Corner Brook

78 Mount Bernard Ave, Corner
Brook, NL A2H 5E9
(709) 637-4433

Deer Lake

41 Old Bonne Bay Rd, Deer
Lake, NL A8A 1X7
(709) 635-2173

Ferryland

P.O. Box 70, Ferryland, NL
A0A 2H0
(709) 432-2440

Flowers Cove

P.O. Box 130, Flowers Cove,
NL A0K 2N0
(709) 456-2500

Fogo Island

P.O. Box 208, Fogo, NL
A0G 2B0
(709) 266-2251

Forteau

P.O. Box 10, Forteau, NL
A0K 2P0
(709) 931-2790

Gander

301 James Blvd, Gander, NL
A1V 1W7
(709) 256-6841

Glovertown

P.O. Box 269, Glovertown, NL
A0G 2L0
(709) 533-2828

Grand Bank

P.O. Box 1240, Marystown, NL
A0E 2M0
(709) 832-2677

Grand Falls-Windsor

P.O. Box 420, Grand Falls-
Windsor, NL A2A 2J8
(709) 489-2121

Happy Valley-Goose Bay

Stn B, P.O. Box 1480,
HV-Goose Bay, NL A0P 1E0
(709) 896-3383

Harbour Breton

P.O. Box 119, Harbour Breton,
NL A0H 1P0
(709) 885-2320

Harbour Grace

P.O. Box 550, Harbour Grace,
NL A0A 2M0
(709) 596-5014

Holyrood

P.O. Box 119, Holyrood, NL
A0A 2R0
(709) 229-3892

Hopedale

P.O. Box 106, Hopedale, NL
A0P 1G0
(709) 933-3820

Lewisporte

P.O. Box 310, Lewisporte, NL
A0G 3A0
(709) 535-8637

Makkovik

P.O. Box 131, Makkovik, NL
A0P 1J0
(709) 923-2405

Mary's Harbour

P.O. Box 128, Mary's Harbour,
NL A0K 3P0
(709) 921-6229

Marystown

P.O. Box 1240, Marystown, NL
A0E 2M0
(709) 279-3001

Nain

P.O. Box 448, Nain, NL
A0P 1L0
(709) 922-2862

Natuashish

P.O. Box 181, Natuashish, NL
A0P 1A0
(709) 478-8900

New-Wes Valley

P.O. Box 129, New-Wes Valley,
NL A0G 4R0
(709) 536-2419

Piccadilly

40 Oregon Dr, Stephenville, NL
A2N 3M3
(709) 642-5316

Placentia

P.O. Box 160, Placentia, NL
A0B 2Y0
(709) 227-2000

Port Saunders

P.O. Box 99, Port Saunders, NL
A0K 4H0
(709) 861-3555

Rigolet

General Delivery, Rigolet, NL
A0P 1P0
(709) 947-3400

Rocky Harbour

P.O. Box 70, Rocky Harbour,
NL A0K 4N0
(709) 458-2222

Roddickton

P.O. Box 159, Roddickton, NL
A0K 4P0
(709) 457-2468

Sheshatshiu

Stn B, P.O. Box 1480,
HV-Goose Bay, NL A0P 1E0
(709) 497-8700

Springdale

P.O. Box 190, Springdale, NL
A0J 1T0
(709) 673-3864

Stephenville

40 Oregon Dr, Stephenville, NL
A2N 3M3
(709) 643-2118

St. Anthony

P.O. Box 117, St. Anthony, NL
A0K 4S0
(709) 454-3543

Trepassey

P.O. Box 29, Trepassey, NL
A0A 4B0
(709) 438-2700

Twillingate

P.O. Box 400, Twillingate, NL
A0G 4M0
(709) 884-2811

Whitbourne

P.O. Box 160, Placentia, NL
A0B 2Y0
(709) 759-2801

NEWFOUNDLAND AND LABRADOR SEXUAL ASSAULT CRISIS AND PREVENTION CENTRE

360 Topsail Road, Suite 101
St. John's, NL Canada A1E 2B6
Phone: (709) 747-7757
Fax: (709) 747-7758

MENTAL HEALTH SERVICES CRISIS LINE

Tel: 1-888-737-4668

WOMEN'S CENTRES

ST. JOHN'S

St. John's Status of Women Council and Women's Centre

170 Cashin Avenue Extension
St. John's, NL A1E 3B6
Tel: (709) 753-0220
Fax: (709) 753-3817
Email: info@margueritesplace.ca
[www.margueritesplace.ca/
home/womens-centre/](http://www.margueritesplace.ca/home/womens-centre/)

HAPPY VALLEY-GOOSE BAY Mokami Status of Women Council

Glenn Plaza -
Hamilton River Road
P.O. Box 329, St. B
Happy Valley - Goose Bay, NL
A0P 1E0
Tel: (709) 896-3484
Fax: (709) 896-3472
mokamiwomen@nf.aibn.com

STEPHENVILLE

Bay St. George Status of Women Council

P.O. Box 501
Stephenville, NL A2N 3B4
Tel: (709) 643-4444
Fax: (709) 643-4707
Email: [admin@
bsgwomenscentre.com](mailto:admin@bsgwomenscentre.com)

CORNER BROOK

Corner Brook Status of Women Council

2 Carmen Avenue
P.O. Box 373
Corner Brook, NL A2H 6E3
Tel: (709) 639-8522
Fax: (709) 639-1093
Email: [cbwomenscentre@
gmail.com](mailto:cbwomenscentre@gmail.com)
Website: [www.
cbwomenscentre.com](http://www.cbwomenscentre.com)

GANDER

Gander Status of Women Council

1st Floor Polaris Building
61 Elizabeth Drive
Gander, NL A1V 1G4
Tel: (709) 256-4395
Fax: (709) 256-7767
Email:
women.gander@nf.aibn.com

PORT-AUX-BASQUES

Gateway Status of Women Council

4 Anderson's Lane
P.O. Box 1359
Port Aux Basques, NL
A0M 1C0
Tel: (709)695-7505
Fax: (709) 695-9756
Email: gswc@nf.aibn.com

LABRADOR CITY/WABUSH

Labrador West Status of Women Council

P.O. Box 171
Labrador City, NL A2V 2K5
Tel: (709) 944-6562
Fax: (709) 944-4078
Email: lsws@crstsv.net

GRAND FALLS-WINDSOR Status of Women Central

11 Hardy Avenue
Grand Falls-Windsor, NL
A2A 2P8
Tel: (709) 489-8919
Fax: (709) 489-8919
Email: women@nffd.net

TRANSITION HOUSES

GANDER & AREA Cara Transition House

Local Crisis Line:
(709) 256-7707
Toll Free Crisis Line:
1-877-800-2272
www.carahouse.com

CORNER BROOK & AREA Corner Brook Transition House

Local Crisis Line:
(709) 634-4198
Toll Free Crisis Line:
1-866-634-4198
www.transitionhouse.ca

MARYSTOWN & AREA Grace Sparkes House

Local Crisis Line:
(709) 279-3562
Toll Free Crisis Line:
1-877-774-4957
www.gracesparkeshouse.com

ST. JOHN'S & AREA Iris Kirby House

Local Crisis Line:
(709) 753-1492
Toll Free Crisis Line:
1-877-753-1492
www.iriskirbyhouse.nf.net

CARBONEAR & CBN AREA O'Shaughnessy House

Local Crisis Line:
(709) 596-8709
Toll Free Crisis Line: 1-888-
596-8709

LABRADOR CITY-WABUSH Hope Haven

Local Crisis Line:
(709) 944-6900
Toll Free Crisis Line: 1-888-
332-0000
www.hopehaven.ca

HAPPY VALLEY-GOOSE BAY Libra House

Local Crisis Line:
(709) 896-3014 (voice/tdd)
Toll Free Crisis Line (NL only):
1-877-896-3014
www.librahouse.ca

NAIN Nain Transition House

Local Crisis Line:
(709) 922-1229
Toll Free Crisis Line:
1-866-922-1230

RIGOLET Kirkina House

Crisis line: (709) 947-3333

SHESHATSHIU Nukum Munik Shelter

Crisis Line: (709) 497-8869

NATUASHISH Natuashish Safe House

Crisis Line: (709) 478-2390

HOPEDALE Selma Onalik Safe House [Currently Closed for renovations at the time of printing this publication] Phone: (709) 933-3420

CHILDREN:

Office of the Child Youth Advocate

193 Lemarchant Road
St. John's, NL A1C 2H5
Telephone: (709) 753-3888
TTY: (709) 753-4366
Toll Free: 1-877-753-3888
Fax: (709) 753-3988
email: office@ocya.nl.ca

Kids Help Phone

Tel: 1-800-668-6868

ELDER ABUSE

Seniors' Resource Centre of Newfoundland and Labrador

370 Torbay Road, Suite W 100
St. John's, NL, A1A 3W8
Canada
Telephone: (709) 737-2333
Toll Free*: 1-800-563-5599
Fax: (709) 737-3717
E-mail:
info@seniorsresource.ca

LAWYERS/LEGAL RESOURCES

Public Legal Information Association of NL

Suite 227, 31 Peet Street
St. John's, NL A1B 3W8
Tel: (709) 722-2643
Tel: 1-888-660-7788 (toll-free)
Fax: (709) 722-0054
info@publiclegalinfo.com
www.publiclegalinfo.com
Note: We do not provide legal
advice however, we do host a
Lawyer Referral Service

**Newfoundland and
Labrador Legal Aid
Commission**

Carbonear

21 Industrial Crescent
P.O. Box 340
Carbonear, NL
A1Y 1B7
Tel: (709) 596-7835 /
(709) 786-6003

Clarenville

382F Memorial Drive
Clarenville, NL
A5A 1P4
Tel: (709) 466-7138

Corner Brook

19 Union Street
Corner Brook, NL
A2H 5P9
Tel: (709) 639-9226

Gander

90 Airport Boulevard
Gander, NL
A1V 2M7
Tel: (709) 256-3991

Grand Falls-Windsor

7A Queensway Drive,
P.O. Box 6
Grand Falls-Windsor, NL
A2A 2J3
Tel: (709) 489-9081

Happy Valley-Goose Bay

19-21 Burnwood Drive
P.O. Box 442, Stn B
Happy Valley-Goose Bay, NL
A0P 1E0
Tel: (709) 896-5323

Labrador West

Wabush Shopping Centre,
Grenfell Drive,
P.O. Box 370
Wabush, NL
A0R 1B0
Tel: (709) 282-3425

Marystown

4 Industrial Park
P.O. Box 474
Marystown, NL
A0E 2M0
Tel: (709) 279-3068

St. John's

Suite 200, 251 Empire Avenue
St. John's, NL
A1C 3H9
Tel: (709) 753-7863

St. John's

69 Elizabeth Avenue,
St. John's, NL A1A 1W8
Tel: (709) 722-6981

Stephenville

135 Carolina Avenue
P.O. Box 570
Stephenville, NL
A2N 3B4
Tel: (709) 643-5263

Detailed information about
Legal Aid can be accessed
online at:
www.legalaid.nl.ca

GOVERNMENT AGENCIES

**Vital Statistics Division
Service NL**

P.O. Box 8700
St. John's, NL
A1B 4J6
Tel: (709) 729-3308
Fax: (709) 729-0946
Email: vstats@gov.nl.ca

VICTIM SERVICES

St. John's

3rd Floor, Atlantic Place
P.O. Box 8700
St. John's, NL A1B 4J6
Tel: (709) 729-0900
Fax: (709) 729-0053

Happy Valley - Goose Bay

171 Hamilton River Road
P.O. Box 3014, Stn. "B"
Happy Valley - Goose Bay, NL
A0P 1E0
Tel: (709) 896-0446 /
896-3251
Fax: (709) 896-2230

Grand Falls-Windsor

4th Floor, Provincial Building
Grand Falls-Windsor, NL
A2A 1W9
Tel: (709) 292-4544 /
292-4548 / 292-4508
Fax: (709) 292-4511

Clarenville

Clarenville Public Building
97 Manitoba Drive, Suite 101
Clarenville, NL A5A 1K3
Tel: (709) 466-5808
Fax: (709) 466-4031

Nain

General Delivery
P.O. Box 2006
Nain, NL A0P 1L0
Tel: (709) 922-2360
Fax: (709) 922-2238

Gander

2nd Floor, McCurdy Building
P.O. Box 2222
Gander, NL A1V 2N9
Tel: (709) 256-1028 /
256-1070
Fax: (709) 256-1024

Corner Brook

84 Mount Bernard Avenue
9th Floor Sir Richard Squires
Building
P.O. Box 2006
Corner Brook, NL A2H 6J8
Tel: (709) 637-2614
Fax: (709) 637-2530

Carbonear

Carlyle Bldg., Unit 3
80 Powell Drive
Carbonear, NL A1Y 1A5
Tel: (709) 945-3019 /
945-3046
Fax: (709) 945-3018

Stephenville

35 Alabama Drive
Stephenville, NL A2N 3K9
Tel: (709) 643-6588 /
634-6618
Fax: (709) 643-9231

Port Saunders

90 Route 430
The Dobbin Building
P.O. Box 149
Port Saunders, NL A0K 4H0
Tel: (709) 861-2147
Fax: (709) 861-3302

Marystown

Marystown Public Building
61-69 Ville Marie Drive
P.O. Box 1182
Marystown, NL A0E 2M0
Tel: (709) 279-3216
Fax: (709) 279-4256

**Support Enforcement
Division**

Department of Justice
2nd Floor, Sir Richard Squires
Building
P.O. Box 2006
Corner Brook, NF A2H 6J8
Tel: (709) 637-2608
Fax: (709) 634-9518

PUBLIC LEGAL INFORMATION
Association of NL

Suite 227, 31 Peet Street, St. John's, NL A1B 3W8
Tel: 709-722-2643 • Toll Free: 1-888-660-7788